

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะและการปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงครั้งนี้ ผู้วิจัย
ได้วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในด้านตัวเด็ก ครอบครัว และ
โรงเรียน

ตอนที่ 2 ลักษณะที่สามารถจำแนกผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ และลำดับ
ความสำคัญของลักษณะเหล่านั้น

ตอนที่ 3 ประวัติชีวิตของกรณีศึกษา 9 กรณี และการปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

ลักษณะของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ตัวเด็ก ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับสติปัญญา แบบการเรียนรู้ นิสัยการเรียน ลักษณะของเพื่อนสนิท การใช้เวลาโดยเฉลี่ยในวันธรรมดาและวันหยุด
2. ครอบครัว ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดา จำนวนพี่น้องในครอบครัว ลำดับที่เกิด การอบรมเลี้ยงดู การกำหนดเป้าหมายชีวิต การให้เวลาและการส่งเสริมบุตรของผู้ปกครอง
3. โรงเรียน ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมพิเศษ การจัดกิจกรรมส่งเสริม การจัดชั้นเรียนพิเศษ

1. ตัวเด็ก

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำแนกตามเพศและอายุ

อายุ (ปี)	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
15	3	1.99	2	1.33	5	3.33
16	21	13.99	16	10.67	37	24.67
17	34	22.67	29	19.33	63	41.99
18	18	11.99	21	13.99	39	25.99
19	1	0.67	3	1.99	4	2.67
20	2	1.33	-	-	2	1.33
รวม	79	52.67	71	47.33	150	100.00

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีทั้งชายและหญิง เป็นชายร้อยละ 52.67 เป็นหญิงร้อยละ 47.33 มีอายุกระจายตั้งแต่ 15-20 ปี กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงส่วนใหญ่ จะมีอายุ 17 ปี คือมีร้อยละ 41.99 ซึ่งน้อยกว่าอายุตามเกณฑ์มาตรฐาน และแนวโน้มส่วนใหญ่ จะมีอายุน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือมีร้อยละ 69.99 ในขณะที่ผู้ที่มีอายุมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มี ร้อยละ 4 (อายุตามเกณฑ์มาตรฐานของนิสิตระดับอุดมศึกษาปีที่ 1 คือ 18 ปี)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสติปัญญา

ระดับสติปัญญา	จำนวน	ร้อยละ
ฉลาดเป็นเยี่ยม	60	40.00
ฉลาดกว่าปกติ	55	36.67
ปกติ	35	23.33

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับสูงกว่าปกติ คือร้อยละ 76.67 โดยฉลาดเป็นเยี่ยม (เปอร์เซ็นต์ไคล์ 95-100) ร้อยละ 40.00 ฉลาดกว่าปกติ (เปอร์เซ็นต์ไคล์ 75-94) ร้อยละ 36.67

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้

แบบการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
ด้านสิ่งแวดล้อม			
1. ไม่ชอบให้มีเสียงอะไรมารบกวนในขณะที่ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ	3.85	0.92	เห็นด้วย
2. ชอบนั่งอ่านหรือเขียนหนังสือที่โต๊ะสำหรับทำงาน	3.01	0.69	ไม่แน่ใจ
ด้านอารมณ์			
3. มีความเหนื่อยพยายามเกี่ยวกับการเรียน	3.84	0.41	เห็นด้วย
4. มีความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเรียน	3.72	0.40	เห็นด้วย
5. มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียน	3.69	0.49	เห็นด้วย
6. ชอบให้อาจารย์บอกวิธีทำงานอย่างละเอียด	2.88	0.57	ไม่แน่ใจ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ (ต่อ)

แบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ด้านสังคม			
7. ชอบศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือบางทีศึกษากับเพื่อน	4.33	0.64	เห็นด้วย
8. ชอบทำงานหรือศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนด้วยตนเอง	3.59	0.96	เห็นด้วย
9. ชอบทำงานหรือศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนคนเดียว	3.55	0.92	ไม่แน่ใจ
10. ชอบทำงานหรือศึกษาค้นคว้าวิชากับเพื่อนเป็นกลุ่ม	3.29	1.01	ไม่แน่ใจ
11. ชอบให้มีผู้ใหญ่อยู่ใกล้ ๆ เวลาทำงานหรือศึกษาค้นคว้า	2.00	0.89	ไม่เห็นด้วย
ด้านกายภาพ			
12. จำสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลองด้วยตนเองได้ดีที่สุด	4.16	0.69	เห็นด้วย
13. จำสิ่งที่เขียนได้ดีที่สุด	3.73	0.88	เห็นด้วย
14. จำสิ่งที่เห็นได้ดีที่สุด	3.54	0.85	เห็นด้วย
15. จำสิ่งที่อ่านได้ดีที่สุด	3.40	0.94	ไม่แน่ใจ
16. จำสิ่งที่ผู้อื่นบอกได้ดีที่สุด	3.33	0.85	ไม่แน่ใจ
17. จำสิ่งที่ได้ยินได้ดีที่สุด	3.14	0.83	ไม่แน่ใจ
18. จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในตอนศึกษาในตอนคำจนดึก	4.11	0.80	เห็นด้วย
19. จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในตอนศึกษาในตอนเช้าตรู่	3.12	1.05	ไม่แน่ใจ
20. จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในตอนศึกษาในตอนเที่ยง	2.35	0.81	ไม่แน่ใจ
21. ชอบนั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วถึงลูก	3.59	1.02	เห็นด้วย
22. ชอบทานหรือดื่มระหว่างทำการบ้านหรืออ่านหนังสือเรียน	3.11	0.82	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีแบบการเรียนรู้ ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างไม่ชอบให้มีเสียงอะไรมารบกวนในขณะที่ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ และไม่แน่ใจเกี่ยวกับการชอนั่งอ่านหรือเขียนหนังสือที่โต๊ะทำงาน (สถานที่เขียนหรืออ่านหนังสืออาจไม่ใช่

โต๊ะทำงานเท่านั้น) ด้านอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างมีความกระตือรือร้น ความเพียรพยายามและความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียน และไม่แน่ใจว่าชอบให้อาจารย์บอกวิธีทำงานให้อย่างละเอียด ด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างชอบทำงานหรือศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนด้วยตนเอง หรือบางที่ก็ศึกษาค้นคว้ากับเพื่อน แต่ไม่ชอบให้มีผู้ใหญ่อยู่ ใกล้ ๆ เวลาทำงาน ด้านกายภาพ กลุ่มตัวอย่างจะจำสิ่งที่เห็นและสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลองด้วยตนเองได้ดีที่สุด จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในตอนเช้าและทำต่อจนตึกและชอบนั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วจึงลุก ไม่แน่ใจว่าชอบรับประทานหรือดื่มระหว่างทำการบ้านหรืออ่านหนังสือเรียน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับนิสัยการเรียน

นิสัยการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การวางแผน			
1. ก่อนที่จะลงมือเขียนรายงาน ข้าพเจ้าจะพยายามทำความเข้าใจเรื่องที่ต้องการจะทำให้เข้าใจแจ่มแจ้งเสียก่อน	4.12	0.85	ทำบ่อย
2. ข้าพเจ้านำเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียนและตำราเรียนมาพร้อมทุกวัน	3.98	1.02	ทำบ่อย
3. ก่อนจะลงมือทำงานที่ครูมอบหมาย ข้าพเจ้าจะจัดเรียงเรียงและแยกประเภทของงานแต่ละวิชา	3.75	1.02	ทำบ่อย
4. ข้าพเจ้าทำข้อสอบได้ดีเพราะสามารถวางแผนการตอบได้ดีและคิดอย่างแจ่มแจ้งภายในระยะเวลาสั้น	3.53	0.98	ทำบ่อย
5. ข้าพเจ้าเตรียมวางแผนการเรียนตั้งแต่เปิดภาคเรียนในวันแรกเพื่อจะเรียนได้ดีที่สุด	2.82	1.19	ทำค่อนข้างบ่อย
วิธีการทำงาน			
6. ในการทำข้อสอบนั้น ๆ ก่อนที่จะส่งกระดาษคำตอบ ข้าพเจ้าจะใช้เวลาประมาณ 2-3 นาที เพื่อตรวจทานก่อน	4.33	0.95	ทำบ่อย
7. ในการทบทวนบทเรียนที่ยาก ข้าพเจ้าจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป	4.28	0.85	ทำบ่อย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับนิสัยการเรียน (ต่อ)

นิสัยการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
8. ในขณะที่อ่านหนังสือ ข้าพเจ้าจะทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ	4.10	1.06	ทำบ่อย
9. ข้าพเจ้าทำข้อสอบอย่างระมัดระวัง และตรวจทานก่อนจะผ่านไปทีละข้อ	3.92	0.95	ทำบ่อย
10. หลังจากสอบเสร็จแล้ว ข้าพเจ้ารีบซักถามครูหรือค้นหาคำตอบที่เป็นปัญหาหรือตอบไม่ได้	3.67	1.03	ทำบ่อย
11. ข้าพเจ้าตรวจทานการบ้านหรือรายงานอย่างถี่ถ้วนเป็นพิเศษ ในเรื่องความถูกต้องและความสะอาดเรียบร้อย	3.41	0.98	ทำค่อนข้างบ่อย
12. ข้าพเจ้าชอบเรียนหนังสือหน้าชั้น และมักจะพยายามนั่งหน้าชั้นเรียนเสมอถ้ามีโอกาส	3.30	1.27	ทำค่อนข้างบ่อย
13. ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นในการซักถามครู ในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ	3.29	1.07	ทำค่อนข้างบ่อย
14. ข้าพเจ้าทำบันทึกย่อของแต่ละวิชา เพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน	2.87	1.22	ทำค่อนข้างบ่อย
15. ข้าพเจ้าจะทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วเสมอ และทันทีที่มีเวลาว่าง แม้ว่าจะจำได้แล้วก็ตาม	2.85	1.08	ทำค่อนข้างบ่อย
16. ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียนเฉพาะวิชาที่ถนัดและชอบเท่านั้น	2.72	1.04	ทำค่อนข้างบ่อย
17. ข้าพเจ้าสนใจลอกข้อความที่ครูสอนมากเกินไป จนกระทั่งไม่ได้ฟังคำอธิบายของครู	2.46	0.90	นาน ๆ ครั้ง
18. ข้าพเจ้ามักจะลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อนเสมอ โดยเฉพาะเมื่อไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้	2.34	1.04	นาน ๆ ครั้ง
19. ในการจดคำบรรยาย ข้าพเจ้ามักจะทราบภายหลังว่าจดส่วนที่ไม่ใช่ส่วนสำคัญลงไป	2.27	0.82	นาน ๆ ครั้ง
20. ข้าพเจ้ามักจะจดงานไม่ทัน หรือเว้นว่างไว้แล้วไปขอเพื่อนจดตามที่หลังเมื่อใกล้สอบ	2.06	0.92	นาน ๆ ครั้ง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับนิสัยการเรียน (ต่อ)

นิสัยการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ความตั้งใจ			
21. แม้ว่าข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาใดวิชาหนึ่ง แต่ก็พยายามตั้งใจเรียน เพื่อสอบให้ได้คะแนนดี	3.83	0.99	ทำบ่อย
22. เมื่องานของข้าพเจ้าได้รับการตำหนิหรือวิจารณ์ ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานให้ดีขึ้น	3.79	0.92	ทำบ่อย
23. แม้ว่าจะงานที่ครูให้ทำจะน่าเบื่อและไม่น่าสนใจ ข้าพเจ้าก็ตั้งใจทำงานเสร็จเรียบร้อย	3.41	0.98	ทำค่อนข้างบ่อย
24. ในขณะที่ครูสอน ข้าพเจ้ามักคุยกับเพื่อน ทำงานอื่นหรือรับประทานขนม	2.34	0.84	นาน ๆ ครั้ง
25. ในขณะที่เรียนหนังสือ ข้าพเจ้ามักนั่งใจลอยและคิดถึงเรื่องอื่น ๆ จนไม่ได้ตั้งใจเรียน	2.25	0.71	นาน ๆ ครั้ง
การหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา			
26. ข้าพเจ้ามักไปโรงเรียนแต่เช้าและเข้าห้องเรียนทันเวลาเสมอ	4.14	1.09	ทำบ่อย
27. ข้าพเจ้าจะรีบทำการบ้านหรือเขียนรายงาน เมื่อถึงกำหนดเวลาที่ต้องส่งรายงาน	3.22	1.02	ทำค่อนข้างบ่อย
28. ข้าพเจ้าทำงานอื่นมากเกินไป จนละเลยการทำการบ้าน	2.12	0.76	นาน ๆ ครั้ง

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีนิสัยการเรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการวางแผน นิสัยที่ทำบ่อยคือ ก่อนจะลงมือเขียนรายงานจะพยายามทำความเข้าใจเรื่องที่ต้องการจะทำให้เข้าใจแจ่มแจ้งเสียก่อน นำเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน ตำราเรียนมาพร้อมทุกวัน จัดระเบียบเรียงและแยกประเภทของงานแต่ละวิชาก่อนจะลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมาย วางแผนการตอบคำถามของข้อสอบและคิดได้อย่างแจ่มแจ้งภายในระยะเวลาอันสั้น

ด้านวิธีการทำงานเกี่ยวกับการเรียน นิสัยที่ทำบ่อยคือ ในขณะที่อ่านหนังสือจะทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ บทเรียนที่อยากจะไม่ยอมให้ผ่านไปถ้าไม่เข้าใจ จะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจ ในระหว่างเรียนจะจดงานให้ทันไม่เว้นว่างไว้ แล้วไปขอจดจากเพื่อนตอนใกล้สอบ และจดส่วนที่สำคัญเสมอ เวลาทำข้อสอบจะทำข้อสอบอย่างระมัดระวังและตรวจทานก่อนผ่านไปทีละข้อ ก่อนจะส่งกระดาษคำตอบก็จะใช้เวลาประมาณ 2-3 นาที เพื่อตรวจทานก่อน และจะรีบซักถามครูหรือค้นหาคำตอบที่เป็นปัญหาหรือตอบไม่ได้หลังจากสอบเสร็จแล้ว สิ่งที่น่าปฏิบัติกัน ๆ ครั้งเกี่ยวกับวิธีเรียนคือการลอกข้อความที่ครูสอนมากเกินไป จนไม่ได้ฟังคำอธิบาย และลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อนโดยเฉพาะเมื่อไม่เข้าใจหรือทำไม่ได้

ด้านความตั้งใจ นิสัยที่ทำบ่อยคือ แม้จะไม่ชอบวิชาใดวิชาหนึ่งก็จะพยายามตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนดี และเมื่อได้รับการตำหนิหรือวิจารณ์ก็จะพยายามทำงานให้ดีขึ้น สิ่งที่น่าปฏิบัติกัน ๆ ครั้ง คือคุยกับเพื่อน ทำงานอื่นหรือรับประทานขนมในขณะที่ครูสอน

ด้านการหลีกเลี่ยงการผลัดเวลา นิสัยที่ทำบ่อยคือ ไปโรงเรียนแต่เช้าและเข้าห้องเรียนทันเวลาเสมอ และไม่ทำงานอื่นมากเกินไปจนละเลยการทำกรบ้าน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนสนิทที่คบ

ลักษณะของเพื่อน	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ว่างแริงและเป็นกันเอง	4.41	0.64	มาก
2. มีความจริงใจ	4.31	0.64	มาก
3. มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ	4.26	0.66	มาก
4. รักความเจริญก้าวหน้า	4.20	0.58	มาก
5. มีมนุษยสัมพันธ์	4.09	0.78	มาก
6. คุยสนุกตลกขบขัน	3.93	0.86	มาก
7. มีความรับผิดชอบ	3.95	0.62	มาก
8. ฉลาดและมีไหวพริบดี	3.88	0.70	มาก
9. สนใจการเรียน	3.87	0.70	มาก
10. มีเหตุผล	3.87	0.71	มาก
11. มองโลกในแง่ดี	3.78	0.76	มาก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนสนิทที่คบ (ต่อ)

ลักษณะของเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
12. เรียบเก่ง	3.73	0.76	มาก
13. กระตือรือร้น	3.69	0.66	มาก
14. เปิดเผย	3.66	0.87	มาก
15. มีความมั่นใจในตนเอง	3.66	0.87	มาก
16. พูดจริงทำจริง	3.58	0.85	มาก
17. กล้าแสดงออก	3.55	0.91	มาก
18. ชอบเล่นกีฬา ร้องเพลงหรือเล่นดนตรี	3.52	1.10	มาก
19. มีระเบียบวินัยในตนเอง	3.50	0.85	มาก
20. มีความเกรงใจ	3.47	0.82	ปานกลาง
21. อดทน	3.41	0.90	ปานกลาง
22. ชอบถ่อมตน	3.34	0.83	ปานกลาง
23. อารมณ์มั่นคง	3.32	0.81	ปานกลาง
24. จริงจัง	3.25	0.77	ปานกลาง
25. ครอบครัวยุติธรรม	3.18	0.67	ปานกลาง
26. ใจอ่อน ใจสงสาร	3.13	0.85	ปานกลาง
27. สนใจเพศตรงข้าม	2.92	0.93	ปานกลาง
28. ชอบเพื่อน	2.85	0.90	ปานกลาง
29. ชอบอ่านหนังสือหรือเป็นหนอนหนังสือ	2.82	0.88	ปานกลาง
30. เรียบร้อย สงบเสงี่ยม	2.77	0.98	ปานกลาง
31. ชอบเที่ยวเตร่	2.71	1.05	ปานกลาง
32. อายุมากกว่า	2.58	1.02	ปานกลาง
33. หัวดี	2.55	0.94	ปานกลาง
34. ชอบหลีกเลี่ยงข้อบังคับ	2.37	0.95	น้อย
35. เจ็บขริม	2.34	0.90	น้อย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับลักษณะของเพื่อนสนิทที่คบ (ต่อ)

ลักษณะของเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
36. เชื่อถือโชคกลาง	2.33	0.90	น้อย
37. เอาแต่ใจตัวเอง	2.29	0.84	น้อย
38. ชอบนินทา	2.28	0.98	น้อย
39. วิตกกังวล	2.26	0.96	ปานกลาง
40. ซื่อาย ไม่ชอบแสดงออก	2.24	0.89	น้อย
41. มีเล่ห์เหลี่ยม	2.13	0.90	น้อย
42. ชอบพูดแต่ไม่ทำ	2.06	0.71	น้อย
43. เกือบตัว	1.98	0.89	น้อย
44. ชอบแยกตัว	1.77	0.70	น้อย
45. ถือตัว	1.59	0.73	น้อย
46. ชอบเล่นการพนัน	1.48	0.66	น้อยที่สุด
47. ชอบก้าวร้าว	1.47	0.72	น้อยที่สุด

จากตาราง 7 จะเห็นว่าเพื่อนสนิทที่กลุ่มตัวอย่างคบมีลักษณะในระดับมากและเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ร่าเริงและเป็นกันเอง มีความจริงใจ มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ รักความเจริญก้าวหน้า มีมนุษยสัมพันธ์ คุยสนุกตลกขบขัน มีความรับผิดชอบ ฉลาดและมีไหวพริบดี สนใจการเรียน มีเหตุผล มองโลกในแง่ดี เรียนเก่ง กระตือรือร้น เปิดเผย มีความมั่นใจในตนเอง พูดจริงทำจริง กล้าแสดงออก ชอบเล่นกีฬา ร้องเพลงหรือเล่นดนตรี และมีระเบียบวินัย ในตนเอง ส่วนเพื่อนสนิทที่มีลักษณะในระดับน้อยที่สุด คือ ก้าวร้าว และชอบเล่นการพนัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ใน 1 วัน

กิจกรรม	จำนวนชั่วโมงเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.
การนอนในวันธรรมดา	6.84	1.00
การนอนในวันหยุด	8.56	1.18
ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือเรียนวันธรรมดา	2.56	1.33
ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือเรียนวันหยุด	3.80	2.24
การพักผ่อนในวันธรรมดา	2.38	1.30
การพักผ่อนในวันหยุด	5.72	3.92
ช่วยทำงานบ้านในวันธรรมดา	0.77	0.69
ช่วยทำงานบ้านในวันหยุด	1.77	1.37
รับประทานอาหารในวันธรรมดา	1.36	0.72
รับประทานอาหารในวันหยุด	1.83	1.03
อาบน้ำแต่งตัวในวันธรรมดา	0.79	0.45
อาบน้ำแต่งตัวในวันหยุด	0.91	0.56
เดินทางไปและกลับโรงเรียน	1.76	0.95

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าในวันธรรมดา กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาในการนอน 6.84 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ 2.56 ชั่วโมง พักผ่อน 2.38 ชั่วโมง ช่วยงานบ้าน 0.77 ชั่วโมง รับประทานอาหาร 1.36 ชั่วโมง อาบน้ำแต่งตัว 0.79 ชั่วโมง ส่วนในวันหยุดใช้เวลาในการนอน 8.56 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ 3.80 ชั่วโมง พักผ่อน 5.72 ชั่วโมง ช่วยทำงานบ้าน 1.77 ชั่วโมง รับประทานอาหาร 1.83 ชั่วโมง อาบน้ำแต่งตัว 0.91 ชั่วโมง

2. ครอบครัว

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา

สถานภาพ	บิดา		มารดา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษา	5	3.33	6	3.99
ประถมศึกษา	29	19.33	46	30.67
มัธยมศึกษา	37	24.67	32	21.33
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	20	13.33	23	15.33
ปริญญาตรี	37	24.67	32	21.33
ปริญญาโท	15	9.99	9	5.99
ปริญญาเอก	7	4.66	2	1.33
อาชีพ				
รับราชการ	46	30.67	26	17.33
พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือบริษัท	19	12.67	14	9.33
ค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว	79	52.67	47	31.33
รับจ้างทั่วไป	5	3.33	2	1.33
เกษตรกร	1	0.67	1	0.67
แม่บ้าน	-	-	60	39.99

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าระดับการศึกษาของบิดามารดากระจายตั้งแต่ต่ำกว่าประถมศึกษาจนถึงปริญญาเอก บิดาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรี ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 24.67 มารดาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 30.67 อาชีพของบิดามารดากระจายอยู่หลายอาชีพ บิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 52.67 รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 30.67

มารดาส่วนใหญ่ทำหน้าที่แม่บ้าน ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 39.99 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 31.3 น้อยที่สุดคือประกอบอาชีพการเกษตรกร ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 0.67

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนพี่น้องและลำดับที่เกิด

	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพี่น้อง		
ไม่มี	4	2.5
1	33	20.63
2	43	26.88
3	30	18.75
4	20	12.50
5	20	12.50
6	7	4.38
7	3	1.88
ลำดับที่เกิด		
1	61	40.67
2	34	22.67
3	21	13.99
4	17	11.33
5	7	4.67
6	7	4.67
7	2	1.33
8	1	0.66

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพี่น้องกระจายตั้งแต่ ไม่มี - 7 คน ส่วนใหญ่มีพี่น้องจำนวน 2 คน ซึ่งมีร้อยละ 26.88 รองลงมาคือมีจำนวนพี่น้อง 1 คน ซึ่งมีร้อยละ 20.63 สำหรับลำดับที่เกิดพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นบุตรคนที่ 1 จนถึงบุตรคนที่ 8 ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ซึ่งมีร้อยละ 40.67

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตร

การปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การอบรมเลี้ยงดู			
แบบประชาธิปไตย	3.69	0.61	ทำบ่อย
แบบรักตามใจ	2.93	0.51	ทำค่อนข้างบ่อย
แบบให้ความคุ้มครอง	2.68	0.65	ทำค่อนข้างบ่อย
แบบเข้มงวดกวดขัน	2.61	0.57	ทำค่อนข้างบ่อย
แบบใช้อำนาจควบคุม	2.15	0.55	นาน ๆ ครั้ง
แบบปล่อยปละละเลย	2.03	0.48	นาน ๆ ครั้ง
แบบลงโทษทางกาย	1.52	0.53	นาน ๆ ครั้ง
การให้เวลาและส่งเสริมบุตรเกี่ยวกับการเรียน	3.59	0.68	ทำค่อนข้างบ่อย
การกำหนดเป้าหมายชีวิตให้บุตร	3.52	0.96	ทำค่อนข้างบ่อย

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่าการปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตรในด้านการอบรมเลี้ยงดูที่ปฏิบัติบ่อยคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปฏิบัติค่อนข้างบ่อยคือ แบบรักตามใจ แบบให้ความคุ้มครอง และแบบเข้มงวดกวดขัน และปฏิบัตินาน ๆ ครั้งคือ แบบใช้อำนาจควบคุม แบบปล่อยปละละเลย และแบบลงโทษทางกาย

ส่วนการให้เวลาและส่งเสริมบุตรเกี่ยวกับการเรียน และการกำหนดเป้าหมายชีวิตให้บุตรพบว่า มีการปฏิบัติค่อนข้างบ่อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. โรงเรียน

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำแนกตามสภาพการจัดการในโรงเรียน ในด้านการจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมพิเศษ การจัดกิจกรรมส่งเสริมและการจัดชั้นเรียนพิเศษ จากโรงเรียนทั้งสิ้น 34 โรงเรียน

สภาพการจัดการในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ*
1. โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการทางวิชาการ	32	94.44
2. โรงเรียนมีการจัดส่งนักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการกับโรงเรียนอื่น ๆ	32	94.44
3. โรงเรียนเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ มาบรรยายเพิ่มเติม	32	94.44
4. โรงเรียนมีห้องสมุด	32	94.44
5. โรงเรียนมีการจัดสอนเสริมหรือติวพิเศษ	30	88.89
6. โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กเก่งหรือเด็กที่เก่งเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง	9	27.78
7. โรงเรียนมีการจัดเด็กเก่งอยู่ห้องเดียวกัน	3	8.33

* ร้อยละของจำนวนโรงเรียนที่มีสภาพการจัดการตามข้อนั้น

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่ากิจกรรมที่โรงเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.44 จัดคือการจัดนิทรรศการทางวิชาการ การจัดส่งนักเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการกับโรงเรียนอื่น การเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในสาขาต่าง ๆ มาบรรยายเพิ่มเติม การจัดห้องสมุด และที่จัดน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.33 คือ การจัดเด็กเก่งอยู่ห้องเดียวกัน แต่จากการวิเคราะห์คำถามแบบปลายเปิด โรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดชั้นเรียนตามแผนการเรียนที่นักเรียนเลือก แผนการเรียนอย่างเดียวกันจัดอยู่ห้องเดียวกัน (แผนการเรียนนี้ โรงเรียนกำหนดขึ้นว่ามีแผนการเรียนอะไรบ้าง) เมื่อนักเรียนเลือกแล้ว สำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากก็นำผลการเรียนของนักเรียนมาพิจารณาเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไว้ห้องเดียวกัน ซึ่งจะได้ประมาณ

1 หรือ 2 ห้อง ส่วนที่เหลือจะจัดคละกันหมด ในกรณีที่ผลการเรียนไม่แตกต่างกันมากก็จะจัดคละกันหมด สำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อย (3 ห้อง) ก็จัดตามแผนการเรียน แล้วทางโรงเรียนก็จะสอนเสริมเฉพาะเด็กเก่งเป็นบางวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ หรือ สอนเสริมวันเสาร์ ส่วนกิจกรรมส่งเสริมบางโรงเรียนจะจัดบริการให้ยืมม้วนเทปโทรทัศน์ จัดสอบจำลอง จัดบริการให้นักเรียนสำรวจตัวเองในการเลือกคณะวิชาสอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

ผลการศึกษาลักษณะที่สามารถจำแนกผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

FED	แทน	การศึกษาของบิดา
MED	แทน	การศึกษาของมารดา
ORDER	แทน	ลำดับที่เกิด
REAR 1	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม
REAR 2	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
REAR 3	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย
REAR 4	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง
REAR 5	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
REAR 6	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ
REAR 7	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
REAR 8	แทน	การให้เวลาและส่งเสริมเด็กของผู้ปกครอง
REAR 9	แทน	การกำหนดเป้าหมายชีวิตลูก
ENV 1	แทน	เสียง
ENV 2	แทน	สถานที่ทำงาน
EMO 1	แทน	ความกระตือรือร้นเกี่ยวกับการเรียน
EMO 2	แทน	ความเพียรพยายามเกี่ยวกับการเรียน
EMO 3	แทน	ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียน
EMO 4	แทน	รายละเอียดของงาน
SOC 1	แทน	การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนด้วยตนเอง
SOC 2	แทน	การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนคนเดียว
SOC 3	แทน	การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนเป็นกลุ่ม
SOC 4	แทน	การศึกษาค้นคว้ากับเพื่อนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

SOC 5	แทน	การศึกษาค้นคว้ากับผู้ใหญ่
PHY 1	แทน	การจำสิ่งที่อ่าน
PHY 2	แทน	การจำสิ่งที่เขียน
PHY 3	แทน	การจำสิ่งที่ได้ยิน
PHY 4	แทน	การจำสิ่งที่ผู้อื่นพูดหรือบอก
PHY 5	แทน	การจำสิ่งที่เห็น
PHY 6	แทน	การจำสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลอง
PHY 7	แทน	การรับประทานหรือดื่มระหว่างทำการบ้านหรืออ่านหนังสือเรียน
PHY 8	แทน	การจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดเมื่อศึกษาตอนเช้าตรู่
PHY 9	แทน	การจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดเมื่อศึกษาในตอนเที่ยง
PHY 10	แทน	การจำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดเมื่อศึกษาในตอนค่ำจนดึก
PHY 11	แทน	การนั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วลุก
SH	แทน	นิสัยการเรียน
FRIEND 1	แทน	เพื่อนสนใจเรียน
FRIEND 2	แทน	เพื่อนที่มีความรับผิดชอบ
FRIEND 3	แทน	เพื่อนฉลาดและมีไหวพริบดี
FRIEND 4	แทน	เพื่อนเรียนเก่ง
FRIEND 5	แทน	เพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์
FRIEND 6	แทน	เพื่อนกระตือรือร้น
FRIEND 7	แทน	เพื่อนร่าเริงและเป็นกันเอง
FRIEND 8	แทน	เพื่อนมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือ
FRIEND 9	แทน	เพื่อนมีเหตุผล
FRIEND 10	แทน	เพื่อนชอบอ่านหนังสือหรือเป็นหนอนหนังสือ
FRIEND 11	แทน	เพื่อนใจอ่อน ขี้สงสาร
FRIEND 12	แทน	เพื่อนกล้าแสดงออก
FRIEND 13	แทน	เพื่อนพูดจริงทำจริง
FRIEND 14	แทน	เพื่อนมีระเบียบวินัยในตนเอง
FRIEND 15	แทน	เพื่อนอดทน
FRIEND 16	แทน	เพื่อนเปิดเผย
FRIEND 17	แทน	เพื่อนมีความมั่นใจในตนเอง

FRIEND 18	แทน	เพื่อนชอบเล่นกีฬา ร้องเพลงหรือเล่นดนตรี
FRIEND 19	แทน	เพื่อนอารมณ์มั่นคง
FRIEND 20	แทน	เพื่อนชอบต่อมคน
FRIEND 21	แทน	เพื่อนเก็บตัว
FRIEND 22	แทน	เพื่อนวิตกกังวล
FRIEND 23	แทน	เพื่อนถือตัว
FRIEND 24	แทน	เพื่อนจริงจัง
FRIEND 25	แทน	เพื่อนเรียบร้อย สงบเสงี่ยม
FRIEND 26	แทน	เพื่อนขี้อาย ไม่ชอบแสดงออก
FRIEND 27	แทน	เพื่อนชอบเที่ยวเตร่
FRIEND 28	แทน	เพื่อนสนใจเพศตรงข้าม
FRIEND 29	แทน	เพื่อนหัวดี
FRIEND 30	แทน	เพื่อนเอาแต่ใจตนเอง
FRIEND 31	แทน	เพื่อนเชื่อถือโชคกลาง
FRIEND 32	แทน	เพื่อนชอบหลีกเสียงข้อบังคับ
FRIEND 33	แทน	เพื่อนชอบพูดแต่ไม่ทำ
FRIEND 34	แทน	เพื่อนชอบแยกตัว
FRIEND 35	แทน	เพื่อนรักความเจริญก้าวหน้า
FRIEND 36	แทน	เพื่อนชอบนินทา
FRIEND 37	แทน	เพื่อนชอบเล่นการพนัน
FRIEND 38	แทน	เพื่อนชอบก้าวร้าว
FRIEND 39	แทน	เพื่อนคุยสนุกตลกขบขัน
FRIEND 40	แทน	เพื่อนมีเสน่ห์หล่ยม
FRIEND 41	แทน	เพื่อนมีความจริงใจ
FRIEND 42	แทน	เพื่อนมีความเกรงใจ
FRIEND 43	แทน	เพื่อนชอบเพื่อน
FRIEND 44	แทน	เพื่อนมองโลกในแง่ดี
FRIEND 45	แทน	เพื่อนเจี๊ยบขริ้ม
FRIEND 46	แทน	เพื่อนครอบครัวฐานะร่ำรวย
FRIEND 47	แทน	เพื่อนอายุมากกว่า
OSL	แทน	เวลาที่ใช้ในอนวันธรรมดา

VSL	แทน	เวลาที่ใช้นอนวันหยุด
OST	แทน	เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันธรรมดา
VST	แทน	เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันหยุด
OREL	แทน	เวลาที่ใช้พักผ่อนวันธรรมดา
VREL	แทน	เวลาที่ใช้พักผ่อนวันหยุด
OWOR	แทน	เวลาที่ช่วยทำงานบ้านวันธรรมดา
VWOR	แทน	เวลาที่ช่วยทำงานบ้านวันหยุด
OEAT	แทน	เวลาที่ใช้รับประทานอาหารวันธรรมดา
VEAT	แทน	เวลาที่ใช้รับประทานอาหารวันหยุด
ODRESS	แทน	เวลาที่ใช้อาบน้ำแต่งตัววันธรรมดา
VDRESS	แทน	เวลาที่ใช้อาบน้ำแต่งตัววันหยุด
OGO	แทน	เวลาเดินทางไปและกลับโรงเรียน
IQ	แทน	คะแนนสติปัญญา
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
α	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
D	แทน	คะแนนมาตรฐานที่ได้จากสมการจำแนกกลุ่ม
d	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐาน
P	แทน	ลำดับที่ของตัวแปรในสมการจำแนกกลุ่มตั้งแต่ 1-P
λ	แทน	EIGENVALUE
R_c	แทน	Canonical correlation
Λ	แทน	Wilk's Lamda
χ^2	แทน	Chi-square
df	แทน	degree of freedom

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอตามลำดับดังนี้

1. เสนอผลการวิเคราะห์ตัวแปรต่อเนื่อง โดยวิธีวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบมีขั้นตอน (stepwise discriminant analysis) ตัวแปรจัดจำแนกที่สามารถอธิบายความแตกต่างของตัวแปรเกณฑ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะถือว่าเป็นตัวจำแนกความแตกต่างของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

2. เสนอผลการวิเคราะห์ตัวแปรไม่ต่อเนื่อง ใช้การแจกแจงความถี่และวิเคราะห์เปรียบเทียบ โดยการทดสอบด้วยไคสแควร์ (Chi-Square)

3. เสนอลำดับความสำคัญของตัวแปรจำแนก

1. ตัวแปรต่อเนื่อง

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ตัวแปร	กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง		กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาของบิดา (FED)	3.86	1.53	2.83	1.21
ลำดับที่การเกิด (ORDER)	2.37	1.63	3.37	2.80
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (REAR 1)	2.15	0.55	2.50	0.63
การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง (REAR 4)	2.68	0.65	2.49	0.77
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (REAR 5)	3.69	0.61	3.30	0.68
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (REAR 7)	2.03	0.47	2.43	0.64
การกำหนดเป้าหมายชีวิต (REAR 9)	3.52	0.96	3.66	0.92
เสียง (ENV 1)	3.64	0.92	3.13	0.80
สถานที่ทำงาน (ENV 2)	3.01	0.69	3.22	0.54
การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนด้วยตนเอง (SOC 1)	3.58	0.95	3.69	0.91
การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนคนเดียว (SOC2)	2.54	0.91	2.85	1.08
การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนเป็นกลุ่ม (SOC3)	3.28	1.01	3.76	0.92
การจำสิ่งที่เขียน (PHY 2)	3.72	0.88	3.86	0.89
การจำสิ่งที่ได้ยิน (PHY 3)	3.13	0.82	3.53	0.92
การจำสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลอง (PHY 6)	4.16	0.69	4.23	0.86
การจำสิ่งที่ต่างๆ ได้ดีที่สุดเมื่อศึกษาตอนเที่ยง (PHY9)	2.35	0.80	2.44	1.15
การนั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วจึงลุก (PHY 11)	3.69	1.01	3.54	1.04
นิสัยการเรียน (SH)	3.82	0.34	3.23	0.44
เพื่อนมีความรับผิดชอบ (FRIEND 2)	3.95	0.62	3.79	0.78

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในสมการจำแนกของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ (ต่อ)

ตัวแปร		กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง		กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เพื่อนฉลาดและมีไหวพริบดี	(FRIEND 3)	3.88	0.70	3.49	0.78
เพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์	(FRIEND 5)	4.09	0.78	4.25	0.77
เพื่อนร่าเริงและเป็นกันเอง	(FRIEND 7)	4.41	0.64	4.37	0.69
เพื่อนพูดจริงทำจริง	(FRIEND 13)	3.58	0.85	3.79	0.86
เพื่อนมีระเบียบวินัยในตนเอง	(FRIEND 14)	3.49	0.85	3.64	0.91
เพื่อนเปิดเผย	(FRIEND 16)	3.65	0.87	3.88	0.92
เพื่อนมีความมั่นใจในตนเอง	(FRIEND 17)	3.66	0.87	4.00	0.88
เพื่อนชอบถ่อมตน	(FRIEND 20)	3.34	0.83	3.32	0.94
เพื่อนเรียบร้อย สงบเสงี่ยม	(FRIEND 25)	2.76	0.98	3.16	1.09
เพื่อนชอบเที่ยวเตร่	(FRIEND 27)	2.70	1.05	2.79	1.20
เพื่อนหัวดี	(FRIEND 29)	2.55	0.94	2.95	1.10
เพื่อนชอบแยกตัว	(FRIEND 34)	1.76	0.70	2.16	1.04
เพื่อนรักความเจริญก้าวหน้า	(FRIEND 35)	2.33	0.90	2.13	1.21
เพื่อนชอบนินทา	(FRIEND 36)	2.27	0.98	2.07	1.02
เพื่อนชอบเล่นการพนัน	(FRIEND 37)	1.48	0.66	1.91	1.09
เพื่อนคุยสนุกตลกขบขัน	(FRIEND 39)	3.93	0.86	3.97	1.02
เพื่อนมีความจริงใจ	(FRIEND 41)	4.30	0.64	4.27	0.79
เพื่อนชอบเพื่อน	(FRIEND 43)	2.85	0.90	3.13	1.12
เพื่อนมองโลกในแง่ดี	(FRIEND 44)	3.77	0.85	3.89	0.91
เวลานอนวันหยุด	(VSL)	8.56	1.18	8.29	1.61
เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันธรรมดา (OST)		2.56	1.33	2.57	1.52
เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันหยุด (VST)		3.80	2.24	3.22	1.95
เวลาที่ใช้ฝึกสอนวันธรรมดา	(OREL)	2.38	1.30	3.22	1.94
เวลาที่ใช้ฝึกสอนวันหยุด	(VREL)	5.72	3.92	5.44	2.73
เวลาที่ช่วยทำงานบ้านวันธรรมดา (OWOR)		0.77	0.69	1.83	1.46
สติปัญญา (IQ)		27.26	5.23	15.22	3.02

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐาน (d) ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ตัวแปร	d	ตัวแปร	d
FED	-0.3206	FRIEND 14	-0.1339
ORDER	0.1222	FRIEND 16	0.1548
REAR 1	0.2503	FRIEND 17	0.2027
REAR 4	-0.1697	FRIEND 20	-0.2158
REAR 5	-0.1016	FRIEND 25	0.3002
REAR 7	0.2698	FRIEND 27	-0.1914
REAR 9	0.2455	FRIEND 29	0.1800
ENV 1	-0.2722	FRIEND 33	0.9770
ENV 2	0.2597	FRIEND 34	0.1621
SOC 1	0.1339	FRIEND 35	-0.1856
SOC 2	0.1711	FRIEND 36	-0.1773
SOC 3	0.2745	FRIEND 37	0.2579
PHY 2	0.1214	FRIEND 40	0.1497
PHY 3	0.1034	FRIEND 41	-0.3250
PHY 6	0.1482	FRIEND 43	0.1622
PHY 9	0.2107	FRIEND 44	0.1019
PHY 11	-0.1237	VSL	-0.0845
SH	-0.3457	OST	0.1911
FRIEND 2	-0.1869	VST	-0.2306
FRIEND 3	-0.1733	OREL	0.1763
FRIEND 5	0.3593	VREL	-0.1336
FRIEND 7	-0.2001	OWOR	0.1556
FRIEND 13	0.2154	IQ	-0.7539

จากตาราง 14 จะเห็นว่า มีตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำออกจากกัน จำนวน 46 ตัวแปร ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐานจะบอกให้ทราบถึงอำนาจในการจำแนกกลุ่มที่แต่ละตัวแปรให้กับสมการ ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐาน

ฐานของตัวแปรใดมีค่าสูง แสดงว่าตัวแปรนั้นมีส่วนเพิ่มอำนาจการจำแนกให้สมการมาก ถ้าค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐานของตัวแปรใดมีค่าต่ำ แสดงว่าตัวแปรนั้นมีส่วนเพิ่มอำนาจการจำแนกให้สมการน้อย สำหรับเครื่องหมายบวกหรือลบ เป็นสิ่งที่บอกให้ทราบว่า ตัวแปรมีส่วนเพิ่มอำนาจการจำแนกในเชิงบวกหรือลบ

ตารางที่ 15 ค่าสถิติแสดงความมีนัยสำคัญทางสถิติของสมการจำแนกกลุ่ม

λ	R_c	Λ	X^2	df
5.4155	0.9187	0.1558	472.12	46

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาค่าสถิติต่าง ๆ พบว่าค่า Canonical correlation (R_c) ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรต้น มีค่าสูงแสดงว่าสมการมีอำนาจในการจำแนกกลุ่ม และเมื่อพิจารณาค่า Wilk's Lamda (Λ) ซึ่งเป็นค่าที่ใช้สำหรับทดสอบความเท่ากันของค่าเฉลี่ยของทุกตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวแปรมีค่าต่ำ แสดงว่ามีอำนาจในการจำแนกกลุ่ม ค่า Chi-square เป็นค่าสถิติที่ทดสอบความมีนัยสำคัญ ค่า degree of freedom (df) เป็นจำนวนตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่สมการจำแนกกลุ่ม จากค่าสถิติดังกล่าวสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้ง 46 ตัวที่ได้รับการเลือกมีอำนาจในการจำแนกกลุ่ม โดยสามารถจำแนกกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 16 ผลการคาดคะเนความเป็นสมาชิกของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

กลุ่มจริง	จำนวนคน ในกลุ่ม	กลุ่มที่คาดคะเน	
		ผลสัมฤทธิ์สูง	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ
1. ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	150	146 (97.3%)	4 (2.7%)
2. ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	150	1 (0.7%)	149 (99.3%)

จากตาราง 16 จะเห็นว่าตัวแปรที่สามารถจำแนกผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำทั้ง 46 ตัวแปร สามารถให้อำนาจจำแนกกลุ่ม ซึ่งมีผลในการคาดคะเนความเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้ถูกต้องเป็นจำนวนร้อยละ 98.26

2. ตัวแปรไม่ต่อเนื่อง

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบอาชีพบิดาของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

อาชีพ	ผู้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง	ผู้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ	χ^2
รับราชการ	46	27	40.2** (df=4)
พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างบริษัท	19	15	
ค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว	79	61	
รับจ้างทั่วไป	5	30	
เกษตรกร	1	17	

** $P < .01$ ($.01 \chi^2_{(4)} = 13.28$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบอาชีพมารดาของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

อาชีพ	ผู้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง	ผู้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนต่ำ	χ^2
รับราชการ	26	16	
พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือลูกจ้างบริษัท	14	5	
ค้าขายหรือทำธุรกิจส่วนตัว	47	43	27.16**
รับจ้างทั่วไป	2	13	(df=5)
เกษตรกร	1	15	
แม่บ้าน	60	58	

** $p < .01$ ($.01 \chi^2_{c.s.} = 15.09$)

จากตารางที่ 17 และ 18 จะเห็นว่า อาชีพของบิดามารดาของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบสถานการณ์จัดการในโรงเรียนของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ

สถานการณ์จัดการในโรงเรียน	โรงเรียนของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง		โรงเรียนของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ		χ^2
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	
	1. โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กเก่ง หรือเด็กที่เก่งเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง	10	24	6	
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมทางวิชาการ	34	-	46	-	0.00
3. โรงเรียนมีการจัดส่งนักเรียนไปแข่งขัน ตอบปัญหาวิชาการกับโรงเรียนอื่น	34	-	40	6	2.62
4. โรงเรียนเชิญวิทยากรที่มีความรู้ในสาขาต่างๆ มาบรรยายเพิ่มเติม	34	-	43	3	2.30
5. โรงเรียนมีการจัดสอนเสริมหรือติวพิเศษ	32	2	43	3	1.58
6. โรงเรียนมีห้องสมุด	34	-	46	-	0.00
7. โรงเรียนมีการจัดเด็กเก่งอยู่ห้องเดียวกัน	3	31	1	45	1.80

จากตาราง 19 จะเห็นว่าสถานการณ์จัดการในโรงเรียนของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. ลำดับความสำคัญของตัวแปรจำแนก

การพิจารณาลำดับความสำคัญของตัวแปรจัดจำแนกในสมการจำแนกกลุ่ม พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐาน (standardized discriminant function coefficients) โดยการตัดเครื่องหมายออก ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มมาตรฐานนี้จะเป็นเกณฑ์ที่บอกให้ทราบว่าตัวแปรใดให้อำนาจจำแนกแก่สมการมากหรือน้อย ถ้าค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของตัวแปรใดสูง แสดงว่าตัวแปรนั้นให้อำนาจการจำแนกแก่สมการมาก ถ้าค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของตัวแปรใดต่ำ แสดงว่าตัวแปรนั้นให้อำนาจการจำแนกแก่สมการน้อย (Nie and others 1975 : 443)

ตารางที่ 20 ลำดับความสำคัญของตัวแปรในสมการจำแนกกลุ่ม

ลำดับที่ความสำคัญ	ตัวแปร	d*
1	ระดับสติปัญญา (IQ)	-0.7539
2	เพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์ (FRIEND 5)	0.3593
3	นิสัยการเรียน (SH)	-0.3457
4	เพื่อนมีความจริงใจ (FRIEND 41)	-0.3250
5	การศึกษาของบิดา (FED)	-0.3206
6	เพื่อนเรียบร้อย สงบเสงี่ยม (FRIEND 25)	0.3002
7	ชอบศึกษากับเพื่อนเป็นกลุ่ม (SOC 3)	0.2745
8	ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนระหว่างอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน (ENV1)	-0.2722
9	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (REAR 7)	0.2698
10	ชอบนั่งอ่านหรือเขียนหนังสือที่โต๊ะสำหรับทำงาน (ENV 2)	0.2597
11	เพื่อนชอบเล่นการพนัน (FRIEND 37)	0.2579
12	การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (REAR 1)	0.2503
13	การกำหนดเป้าหมายชีวิตบุตร (REAR 9)	0.2455
14	เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาในวันหยุด (VST)	-0.2306
15	เพื่อนชอบถ่อมตน (FRIEND 20)	-0.2158
16	เพื่อนพูดจริงทำจริง (FRIEND 13)	0.2154

ตารางที่ 20 ลำดับความสำคัญของตัวแปรในสมการจำแนกกลุ่ม (ต่อ)

ลำดับที่ความสำคัญ	ตัวแปร	d*
17	จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดี: มีนักศึกษาตอนเที่ยง (PHY 9)	0.2107
18	เพื่อนมีความมั่นใจตนเอง (FRIEND 17)	0.2027
19	เพื่อนร่าเริงและเป็นกันเอง (FRIEND 7)	-0.2001
20	เพื่อนชอบเที่ยวเตร่ (FRIEND 27)	-0.1914
21	เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันธรรมดา (OREL)	0.1911
22	เพื่อนมีความรับผิดชอบ (FRIEND 2)	-0.1869
23	เพื่อนรักความเจริญก้าวหน้า (FRIEND 35)	-0.1856
24	เพื่อนหัวดี (FRIEND 29)	0.1800
25	เพื่อนชอบนิทาน (FRIEND 36)	-0.1773
26	เวลาที่ใช้พักผ่อนวันธรรมดา (OREL)	0.1763
27	เพื่อนฉลาดและมีไหวพริบดี (FRIEND 3)	0.1733
28	การศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนกับเพื่อนคนเดียว (SOC 2)	0.1711
29	การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง (REAR 4)	-0.1697
30	เพื่อนชอบเพื่อน (FRIEND 43)	0.1622
31	เพื่อนชอบแยกตัว (FRIEND 34)	0.1621
32	เวลาที่ช่วยทำงานบ้านวันธรรมดา (OWOR)	0.1556
33	เพื่อนเปิดเผย (FRIEND 16)	0.1548
34	เพื่อนมีเล่ห์เหลี่ยม (FRIEND 40)	0.1497
35	จำสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติหรือทดลองด้วยตนเอง (PHY 6)	0.1482
36	เพื่อนมีระเบียบวินัยในตนเอง (FRIEND 14)	-0.1339
37	ชอบศึกษาค้นคว้าวิชาเรียนด้วยตนเอง (SOC 1)	0.1339
38	เวลาที่ใช้พักผ่อนวันหยุด (VREL)	-0.1336
39	นั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วจึงลุก (PHY 11)	-0.1237
40	ลำดับที่การเกิด (ORDER)	0.1225
41	การจำสิ่งที่เขียนได้ดี (PHY 2)	0.1214
42	การจำสิ่งที่ได้ยินได้ดี (PHY 3)	0.1034

$D = -0.7539 \text{ IQ} + 0.3593 \text{ FRIEND } 5 - 0.3475 \text{ SH} - 0.3250 \text{ FRIEND } 41$
 $- 0.3206 \text{ FED} + 0.3002 \text{ FRIEND } 25 + 0.2745 \text{ SOC } 3 - 0.2722 \text{ ENV } 1$
 $+ 0.2698 \text{ REAR } 7 + 0.2597 \text{ EN } 2 + 0.2579 \text{ FRIEND } 37 + 0.2503 \text{ REAR } 1$
 $+ 0.2455 \text{ REAR } 9 - 0.2306 \text{ VST} - 0.2158 \text{ FRIEND } 20 + 0.2154 \text{ FRIEND } 13$
 $+ 0.2107 \text{ PHY } 9 + 0.20227 \text{ FRIEND } 17 - 0.22001 \text{ FRIEND } 7$
 $- 0.1914 \text{ FRIEND } 27 + 0.1911 \text{ OST} - 0.1869 \text{ FRIEND } 2 - 0.1856$
 $\text{FRIEND } 35 + 0.1800 \text{ FRIEND } 29 - 0.1773 \text{ FRIEND } 36 + 0.1763$
 $\text{OREL} - 0.1733 \text{ FRIEND } 3 + 0.1711 \text{ SOC } 2 - 0.1697 \text{ REAR } 4 + 0.1622$
 $\text{FRIEND } 43 + 0.1621 \text{ FRIEND } 34 + 0.1556 \text{ OWOR} + 0.1548 \text{ FRIEND } 16$
 $+ 0.1497 \text{ FRIEND } 35 + 0.1482 \text{ PHY } 6 - 0.1339 \text{ FRIEND } 14$
 $+ 0.1339 \text{ SOC } 1 - 0.1336 \text{ VREL} - 0.1237 \text{ PHY } 11 + 0.1225 \text{ ORDER}$
 $+ 0.1214 \text{ PHY } 3 - 0.10162 \text{ REAR } 5 + 0.1019 \text{ FRIEND } 44 + 0.0977$
 $\text{FRIEND } 45 - 0.0845 \text{ VSL}$

ค่าเฉลี่ยจากสมการจำแนกประเภท (Centroids) ของกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนสูงและกลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เท่ากับ -2.26 และ 2.38 ตามลำดับ ดังนั้น
 ลักษณะที่มีแนวโน้มว่ากลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับสูงกว่า คือ ระดับการศึกษาของบิดา
 การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ไม่ชอบให้มี
 เลียงรบกวนระหว่างทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ การนั่งทำการบ้านจนเสร็จแล้วจึงลุก นิสัยการ
 เรียนดี คบเพื่อนที่ฉลาด มีเซาว์ดี มีความรับผิดชอบ รักความเจริญก้าวหน้า ว่างและเป็นที่
 ใจ มีระเบียบวินัยในตนเอง ชอบถ่อมตน ชอบเที่ยวเตร่ มีความจริงจัง และชอบนิเทศ
 เวลาที่ใช้นอนในวันหยุด เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวันหยุด เวลาที่ใช้พักผ่อนวันหยุด
 ระดับสติปัญญา ส่วนลักษณะที่มีแนวโน้มว่ากลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีในระดับสูงกว่า คือ
 ลำดับที่การเกิด การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
 การกำหนดเป้าหมายชีวิตบุตร สถานที่ทำงาน การศึกษาวิชาเรียนด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้า
 วิชาเรียนกับเพื่อนคนเดียว และกับเพื่อนเป็นกลุ่ม การจำสิ่งที่เขียน ได้ยินและลงมือปฏิบัติหรือ
 ทดลองได้ดีที่สุด จำสิ่งต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในตอนเที่ยง การคบเพื่อนที่มีมนุษยสัมพันธ์
 พูดจริงทำจริง เปิดเผย มีความมั่นใจในตนเอง เรียบร้อย สงบเสงี่ยม หัวดี ชอบแยกตัว ชอบ
 เล่นการพนัน คุยสนุกตลกขบขัน ชอบเพื่อน มองโลกในแง่ดี เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาวัน
 ธรรมดา เวลาที่ใช้พักผ่อนวันธรรมดา และเวลาที่ช่วยทำงานบ้านวันธรรมดา

เมื่อพิจารณาลักษณะที่มีอำนาจจำแนกกลุ่มได้สูง (ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่ม 0.7539 - 0.2306) มี 14 ลักษณะ โดยลักษณะที่มีแนวโน้มว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มี 6 ลักษณะ คือ ระดับสติปัญญา นิสัย การเรียนดี ชอบคบเพื่อนมีความจริงใจ ระดับการศึกษาของบิดา ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวน ระหว่างอ่านหนังสือหรือทำการบ้าน เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาในวันหยุด ส่วนลักษณะ ที่มีแนวโน้มว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มี 8 ลักษณะ คือ ชอบคบเพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์ เรียบร้อยและสงบเสงี่ยม ชอบ ศึกษากับเพื่อนเป็นกลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ชอบนั่งอ่านหรือเขียนหนังสือที่โต๊ะ สำหรับทำงาน ชอบคบเพื่อนเล่นการพนัน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุมและการกำหนด เป้าหมายชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ผลการศึกษาระดับศึกษา

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2514 ณ โรงพยาบาลหัวเฉียว กรุงเทพมหานคร บิดามารดามีเชื้อชาติจีน ประกอบอาชีพค้าขายเครื่องประดับและอัญมณี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้งคู่ ปู่ย่าตายายมาจากประเทศจีน บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 5 คน กรณีศึกษาเป็นบุตรคนโต มีน้องชาย 2 คน น้องสาว 2 คน น้องชายคนโตลงมาจบชั้น ม.5 จากโรงเรียนสาธิตปทุมวัน และสอบเทียบ ม.6 ได้จึงไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยปีเดียวกับกรณีศึกษา และสอบเข้าคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย น้องอีก 3 คน ปัจจุบันอยู่ชั้น ม.3 ม.1 และ ป.6 โรงเรียนสาธิตปทุมวัน เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ และพันธะวัฒนา ตามลำดับ น้อง ๆ ทุกคนจะมีผลการเรียนเฉลี่ยมากกว่า 3 ทุกคน หรือเป็นเปอร์เซ็นต์ก็จะอยู่ในระดับ 80 %

ประวัติการศึกษา

เตรียมอนุบาล - อนุบาล 1

โรงเรียนช่างตาครูส

อนุบาล 2 - มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์

ผลการเรียนระดับประถมศึกษาประมาณ 60-80 %

ผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3.64

มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

(ม.4-ม.6)

ผลการเรียนเฉลี่ย 3.98

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีความประพฤติดีของชั้นเมื่ออยู่ชั้น ม.1
2. ประกาศนียบัตรผลการเรียนดี เมื่ออยู่ชั้น ม.3
3. โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาพระพุทธศาสนา - สังคม เมื่ออยู่ชั้น ม.6
4. โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาภาษาฝรั่งเศส เมื่ออยู่ชั้น ม.4 - ม.6 และเมื่ออยู่ชั้น ม.6 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับฝรั่งเศส 4 ครั้ง ได้ที่หนึ่ง 3 ครั้ง ที่สอง 1 ครั้ง และได้เข้ารับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

2. บริบททางครอบครัว

บิดามารดาของกรณีศึกษา มีอาชีพค้าขายเครื่องประดับและอัญมณี มารดาจะช่วยบิดาค้าขาย เช่น ไปส่งของและเก็บเงินจากลูกค้าและทำหน้าที่แม่บ้านด้วย ทุกวันยกเว้นวันเสาร์และวันอาทิตย์ พ่อหรือแม่จะปลุกทุกคนให้ตื่นนอนเวลาประมาณ 5.00 น. แล้วอาบน้ำแต่งตัวเมื่อเตรียมไปโรงเรียน ทุกคนจะออกจากบ้านพร้อมกันหมด โดยพ่อจะขับรถไปที่ทำงานต่อจากนั้นแม่จะขับรถต่อไปเพื่อส่งลูกที่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตปทุมวัน โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์และโรงเรียนพันธะวัฒนาตามลำดับ ในตอนเย็นแม่ก็จะขับรถมารับที่โรงเรียน แต่ปัจจุบันกรณีศึกษาและน้องชายที่เรียนคณะวิทยาศาสตร์จะไปหรือกลับกันเองในบางวันที่มีกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยซึ่งต้องกลับบ้าน แต่ถ้าวันไหนไม่มีกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยทั้งสองคนก็จะเดินไปที่โรงเรียนสาธิตปทุมวัน สมทบกับน้องสาวเพื่อรอให้แม่มารับ และไปรวมกันที่ที่ทำงานของพ่อจนรับประทานอาหารเย็นเสร็จแล้วจึงกลับบ้านพร้อมกันหมด จะถึงบ้านประมาณ 20.00 น. เมื่อกลับถึงบ้านลูกทุกคนจะแยกย้ายไปทำธุระของตนเอง เช่น ทำการบ้านที่ยังทำไม่เสร็จ อ่านหนังสือเรียน ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสืออ่านเล่น พ่อแม่เล่าว่าไม่ต้องเคี่ยวเข็ญลูกทั้ง 5 คนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนเลย มีแต่น้องของกรณีศึกษาเท่านั้นที่แม่อาจเตือนบ้างเมื่อเห็นดูโทรทัศน์มาก โดยเฉพาะละครเรื่องบ้านทรายทอง แม่ก็จะเตือนว่า "เรื่องนี้ฉายตั้งแต่แม่ยังสาว ๆ แล้วเดี๋ยวอีกหน่อยก็กลับมาฉายให้เอ็งดูใหม่ อย่าดูเลยเราว่าการเรียนดีกว่า" แต่สำหรับกรณีศึกษาแล้วพ่อแม่ไม่เคยเตือนเรื่องการเรียนเลย มีความรับผิดชอบเองดีมาก ชยันเรียนตั้งแต่เล็ก พ่อบอกว่ารู้สึกว่าคุณคนนี้จะไปได้ดีทางเรียนหนังสือ เมื่อจบอนุบาล 1 ให้ไปสอบเข้าอนุบาล 2 ที่โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ วันสอบไม่สบายออกอีสุกอีใสก็สามารถสอบเข้าได้ ตอนโตรู้สึกจะแยกแยะอะไรได้ ที่เรียนพิเศษต่าง ๆ กรณีศึกษาจะไปหาเรียนเองกับเพื่อน ช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัยหรือสอบไล่ จะดูหนังสือไม่หนักเหมือนน้องชายคนรองเลย น้องชายคนรองจากกรณีศึกษาพอใกล้สอบรู้สึกจะดูหนังสือหนักมาก บางวันแทบไม่ได้นอนเลย กรณีศึกษาเมื่อตอนเล็ก ๆ จะพูดได้เร็วกว่าพี่น้องคนอื่น ๆ สอนอะไรครั้งเดียวก็จำได้

พ่อแม่ของกรณีศึกษาจะเห็นความสำคัญของการศึกษา พ่อบอกว่าโรงเรียนดีมีส่วนมาก "ผมจะหาโรงเรียนฝรั่งให้ลูก ยอมเสียเงินค่าเล่าเรียนแพงหน่อย ถ้าลูกไม่ได้เรียนโรงเรียนดีกลัวลูกจะเสียโอกาส อยากให้ลูกมีพื้นฐานทางภาษาดี แต่กรณีศึกษาที่สามารถสอบเข้าได้เองโดยไม่ต้องเสียเงินกินเปล่า แต่ถ้าต้องเสียผมก็ยอมเสีย ผมเปรียบเหมือนผู้ที่ได้เพชรน้ำดีซึ่งยังไม่ได้เจียระไนมา ก็ต้องรู้ว่าตัวเองได้เพชรน้ำดีมา ต้องรู้จักไปหาช่างที่เก่งที่มีความสามารถเจียระไนให้เพชรนั้นออกมาส่งประกายสวยงาม ช่างที่เก่งก็เปรียบเหมือนโรงเรียนถ้าได้ช่างไม่เก่งเพชรก็จะออกมาไม่สวยเท่าที่ควร" ตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษา พ่อจะคอยถามผลการสอบของ

กรณีศึกษาอยู่เสมอ แต่จะไม่ค่อยกล้าได้คะแนนไม่ดีเท่าที่ควร พ่อชั้นชั้น ม.1 พ่อจะกระตุ้นเตือนให้ขยันเรียนหนังสือมากขึ้น คอยติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ พ่อไปฮ่องกงและได้ซื้อเกมกดซึ่งเป็นเกมประเภทคอมพิวเตอร์มาให้ลูกเล่น แต่พอบว่าเทอมนั้นผลการเรียนของลูกต่ำลงทุกคนพ่อก็เลยเก็บเกมนั้นขึ้นไม่ให้ลูกเล่น เมื่อกรณีศึกษาอยู่ชั้น ม.3 ก็ขอพ่อไปเรียนกวดวิชาเพราะตั้งใจจะสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เมื่อสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้แล้วก็ไปเรียนกวดวิชาตั้งแต่ชั้น ม.4 เรียนเฉพาะภาษาฝรั่งเศส เนื่องจากเห็นว่า เป็นวิชาใหม่กลัวจะเรียนไม่รู้เรื่อง ชั้น ม.5 เรียนการใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสนทนา ชั้น ม.6 เรียนพิเศษทุกวิชาที่จะใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย ค่าเรียนพิเศษถึงแม้จะแพงประมาณ 1,500 - 2,000 บาท พ่อจะไม่เคยปฏิเสธ เพราะเห็นลูกตั้งใจเรียน และมีความคิดว่าการเรียนที่โรงเรียนอย่างเดียวไม่พอ โดยเฉพาะการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ถ้าไม่เรียนพิเศษจะไม่สามารถสอบเข้าได้ พ่อกล่าวว่า "ผมไม่อยากให้ลูกต้องห่วงเรื่องต่าง ๆ ในบ้านเพื่อให้ลูกเรียนหนังสือด้วยความสบายใจ" เมื่อลูกได้รางวัลเรียนดีมาจะมีรางวัลให้ทุกคน ใครได้คะแนนมากก็ได้รางวัลดีลดหล่นลงมา พ่อจะให้ตั้งแต่เป็นเด็ก รางวัล เช่น เงิน สิ่งของซึ่งได้แก่ สายสร้อย แหวน ต่างหู หรือนาฬิกา รับประทานอาหารนอกบ้าน เมื่อกรณีศึกษาใกล้สอบ เช่น สอบเข้ามหาวิทยาลัย แม่จะเตือนน้องๆ อย่าให้ไปรบกวณดี ให้น้องช่วยทำงานบ้าน ในตอนกลางคืนพ่อจะคอยหันมาดูว่าลูกดูหนังสือแล้วหลับหรือยัง ถ้าเห็นว่าพ่อไปข้างจะเรียก สำหรับกรณีศึกษาแล้วเมื่อเรียกจะสะดุ้งตื่นทันที ในช่วงเวลาสอบพ่อแม่จะห่วงสุขภาพของลูกมาก จะซื้อชุปไก่ ต้มน้ำโสม และบังคับให้ลูกรับประทานอาหาร แต่ปกติแม่ก็จะพยายามทำอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของลูกอยู่แล้ว และพยายามบังคับให้ลูกรับประทานอาหาร โดยตักใส่ชามข้าวให้เลย บอกลูกว่าอาหารชนิดนี้มีประโยชน์ ช่วยบำรุงสายตา บำรุงสมอง หรือให้ลูกตีมนม พ่อแม่จะพูดกับลูกอยู่เสมอว่า "การเรียนคือทรัพย์สินสมบัติที่พ่อแม่จะให้เรียนสูง ๆ จะได้มีงานดี ๆ ทำ ไม่เหนื่อยมาก อาชีพค้าขายเวลาไปเก็บเงินแล้วเหมือนไปนั่งขอเงิน"

ที่บ้านไม่มีเด็กรับใช้ แม่จะเป็นผู้ทำงานบ้าน เช่น ทำอาหาร ซักรีดเสื้อผ้า เช็ดถูบ้าน แต่ห้องของลูกจะให้รับผิดชอบทำความสะอาดกันเอง แม่อยากให้ลูกช่วยเหมือนกันเพื่อให้ลูกรู้จักช่วยตัวเองเพราะต่อไปต้องเป็นผู้ใหญ่โดยเฉพาะลูกผู้หญิง แต่ก็เห็นใจที่ลูกเรียนหนังสือหนัก นอกจากเรียนหนังสือที่โรงเรียนแล้วยังต้องไปเรียนพิเศษต่อ ปกติถ้าไม่ใช่ช่วงเวลาสอบกรณีศึกษา จะช่วยบ้านบ้างหรือล้างถ้วยชามผลัดกับน้องบ้าง ความประพฤติกี่แม่มักจะอบรมลูกคือให้มีสัมมาคารวะ อยู่โรงเรียนอาจารย์เปรียบเหมือนแม่ ชมเด็กที่เรียนร้อยเรียนเก่งให้ลูกฟัง จนบางทีกรณีศึกษาบ่นว่า "ที่เขาได้โล่แม่ไม่เห็นชมเลย"

เรื่องที่กรณีศึกษาขัดแย้งกับพ่อคือการขอไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน พ่อไม่อยากให้ไป เพราะเห็นว่าไม่มีครุณาไปและกลัวจะเกิดอันตราย แต่ลูกก็อ้างว่าพ่อแม่ของเพื่อนคนอื่นยังอนุญาต

ให้ไป เถียงกันแล้วต่างคนต่างก็เฉยไป และในที่สุดพ่อก็ให้ไปโดยพลบใจตัวเองว่า "ผมกับลูกห่างกันหลายสิบปี สิ่งที่ผมได้รับหรือพบเมื่อตอนเด็กกับสมัยนี้ไม่เหมือนกัน" สำหรับแม่ เรื่องที่บ่นคือเมื่อเห็นลูกอ่านหนังสือนิตยสาร หรืออ่านนิยายในนิตยสารต่าง ๆ กรณีศึกษาที่ต้องให้เหตุผลแม้ว่าตอนสอบก็ไม่ได้อ่าน ในด้านการลงโทษลูกนั้นเมื่อลูกโตก็ไม่เคยทำโทษอะไรโดยเฉพาะการตีจะมีเพียงบ่น หรือเตือน แต่เด็ก ๆ อายุประมาณ 2 ขวบ จะตีบ้างเรื่องที่ดีก็คือร้องแก๊งแย่งของเล่นกับน้อง การพักผ่อนของครอบครัวก็มักจะอยู่บ้านในวันอาทิตย์ ทำอาหารรับประทานหรือไปเดินซื้อของห้างสรรพสินค้าบ้าง รับประทานอาหารนอกบ้านบ้างนาน ๆ ครั้ง เมื่อลูกเล็ก ๆ จะพาไปเที่ยวสวนสยามบ้าง

สำหรับเป้าหมายชีวิตของลูก พ่อบอกว่าเห็นลูกเก่งทางภาษา ก็เตรียมซื้อที่ดินให้เปิดโรงเรียนสอนภาษา ถ้าลูกชายสอบคัดเลือกเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้ ก็จะทำให้เปิดคลินิกแพทย์ติดกัน

3. บริบททางโรงเรียน

โรงเรียนที่กระตือรือร้นมากที่สุด คือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา มีความตั้งใจที่จะเข้าโรงเรียนนี้มาก มีการเตรียมตัวสอบอย่างดี และตั้งแต่มาอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่รู้สึกว่ายากและตั้งใจเรียนมากขึ้น ไม่ได้เล่นเหมือนเมื่อก่อนอยู่โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ และผลการเรียนก็ดีขึ้น ส่วนหนึ่งก็เป็นผลจากเพื่อน ๆ ที่ขยัน ทำให้ต้องขยันไปด้วย อาจารย์ก็น่ารักทุกท่าน ท่านตั้งใจที่จะให้ความรู้กับนักเรียนอย่างเต็มที่ รู้สึกว่าตั้งแต่อยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่ได้อะไรดี ๆ มากขึ้น มีโอกาสที่ดี เช่น ได้รับการคัดเลือกจากเพื่อนและอาจารย์ไปแข่งขันตอบปัญหา และรับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ได้รับโล่ต่างๆ ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่ตนเองและพ่อแม่ และคิดว่าที่ตนเองมีโอกาสมาขึ้น ณ จุดนี้ คือ อยู่ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และประสบความสำเร็จในด้านการเรียนพอสมควรก็เป็นเพราะโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา อาจารย์และเพื่อน ๆ ทุกคนในโรงเรียน

อาจารย์ที่รักมากที่สุด คือ อาจารย์สอนภาษาฝรั่งเศส ชั้น ม.6 และดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ เพราะท่านเป็นผู้มีอุดมการณ์ของความเป็นครูอย่างแท้จริงสอนนักเรียนโดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย ทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่างได้เพื่อนนักเรียนแม้ว่าท่านจะมีอายุมากแล้วและไม่ต้องสอนนักเรียนก็ได้เนื่องจากเป็นหัวหน้าภาค แต่ท่านก็ยังสอนอยู่โดยไม่ย่อท้อ อาจารย์เป็นคนเจ้าระเบียบ เข้มงวด เมื่ออาจารย์เข้ามาในห้องก็จะตรวจแถว และโต๊ะของนักเรียนเป็นอันดับแรกว่าตรงแล้วหรือยังก่อนจะเริ่มสอน อาจารย์มีเทคนิคการสอนดี เอาใจใส่นักเรียนมาก ถ้าเห็นนักเรียนหุนปากกาเล่นก็จะเตือนว่าทำให้เสียสมาธิในการเรียน จะสอนทุกอย่างทั้งวิชาความรู้และมารยาท ความเป็นระเบียบ

เมื่ออยู่โรงเรียนกรณีศึกษาเป็นเด็กช่างจดช่างจำ ความจำดี ขยัน เรียนเก่ง เวลาเรียนจะนั่งคู่กับคนเก่งเหมือนกัน มีความมตะ ออกทน ตั้งใจเรียน เรียนดีตลอดตั้งแต่ชั้น ม.4 ทำงานสม่ำเสมอ ทำการบ้านเรียบร้อย และบ้างครั้งทำเกินเวลาที่กำหนด เป็นเด็กมีน้ำใจไม่ว่าอาจารย์จะขอร้องอะไรหรือให้ช่วยทำอะไรจะทำ เช่น เวลาไปตอบปัญหาเกี่ยวกับวิชาฝรั่งเศส สามารถจดคำถามและจดคำตอบที่ตัวเองตอบมาบอกให้เพื่อน ๆ และ รุ่นน้องได้ แต่ไม่ค่อยกล้า

ทุก ๆ ปีในวันไหว้ครู โรงเรียนจะมีพิธีแจกลีลาให้กับนักเรียนที่สอบได้คะแนนวิชาใดวิชาหนึ่งสูงที่สุดในระดับชั้น กรณีศึกษาเห็นตัวอย่างรุ่นพี่ที่ขึ้นไปรับโล่และมีรุ่นน้องและเพื่อน ๆ ปรบมือให้ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าจะตั้งใจเรียนเพื่อให้ได้รับโล่ โดยเฉพาะวิชาภาษาฝรั่งเศสจะตั้งใจเรียนมากเพราะเป็นวิชาใหม่

กรณีศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เหรัญญิกของชมรมภาษาฝรั่งเศส เมื่ออยู่ชั้น ม.5 และได้รับเลือกเป็นรองประธานชมรมภาษาฝรั่งเศสเมื่ออยู่ชั้น ม.6

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบคัดเลือกเข้าคณะอักษรศาสตร์ ได้คะแนนเป็นอันดับสอง ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดกว่าปกติ สามารถสอบเทียบชั้นม.6 ได้ตั้งแต่อยู่ชั้น ม.4 และลองไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยปรากฏว่าสามารถสอบเข้าคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งต้องไปเรียนที่วิทยาเขตรังสิต พ่อแม่เลยไม่อยากให้เรียนเพราะต้องเดินทางไกล และเห็นว่ากรณีศึกษาอายุยังน้อย ขณะเรียนชั้น ม.5 จะไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยอีก แต่อาจารย์ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาอยากให้เรียนชั้น ม.6 ต่อ เพื่อทำชื่อเสียงให้โรงเรียนในการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสและสอบชิงทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ พ่อแม่ก็เห็นด้วย กรณีศึกษาไม่ผิดหวังเลยที่เรียนชั้น ม.6 เพราะปีนี้ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเจ้านางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรณีศึกษามีวิธีการเรียนหนังสือดังนี้

1. วันธรรมดาจะทำการบ้านและอ่านหนังสือล่วงหน้าในวิชาที่จะเรียนในวันรุ่งขึ้นส่วนวันเสาร์ - วันอาทิตย์ จะดูหนังสือเนื้อเตรียมสอบ และก่อนสอบหนึ่งเดือน จะทำตารางการอ่านหนังสือว่าในแต่ละวันจะอ่านอะไรบ้าง ดังนั้นจะดูหนังสือที่สอบทุกครั้งและดูจนหมด วิชาที่เข้าใจแล้วจะอ่านเกี่ยวเดียว บางวิชาจะอ่านสองเกี่ยว ตารางการอ่านหนังสือนี้จะเริ่มทำตั้งแต่อยู่ชั้น ม.4 โดยอาจารย์ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเป็นผู้แนะนำ การอ่านหนังสือจะขีดเส้นใต้ส่วนที่สำคัญแล้วมาอ่านอีกครั้ง ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอังกฤษจะแยกคำศัพท์ออกมาท่อง การวางแผนการเรียนแบบนี้ทำให้กรณีศึกษาเรียนหนังสืออย่างสบายไม่เหนื่อยมากตอนใกล้สอบ ปกติกรณี

ศึกษาจะนอน 22.00 น. ในช่วงใกล้สอบโดยเฉพาะตอนสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะนอน 24.00 น.

2. เวลาเรียนจะตั้งใจเรียน ฟังไปด้วยจดไปด้วย

3. ตั้งกลุ่มทบทวนความรู้กับเพื่อน ๆ โดยการตั้งคำถามแล้วผลัดกันตอบ วิชาที่ตนเอง
เก่ง เช่น ฝรั่งเศส จะเป็นคนสอนเพื่อน การช่วยสอนเพื่อนจะทำให้ผู้สอนแม่นยำขึ้น

การอ่านหนังสือ กรณีศึกษาจะชอบอ่านหนังสือที่โต้ะ แต่เวลาที่ห้องชอบเดินห้องและห้อง
ออกเสียงเพราะว่าจำได้ดี จะห้องในห้องคนเดียวและไม่เปิดวิทยุหรือดูโทรทัศน์ไปด้วย เวลา
ว่างจะชอบอ่านหนังสือนิตยสาร ปิดเทอมจะไปว่ายน้ำ

เป้าหมายอนาคต กรณีศึกษาอยากเรียนต่อปริญญาโทที่ มหาวิทยาลัยซอร์บอน กรุงปารีส
ประเทศฝรั่งเศส จากนั้นอยากทำงานในกระทรวงการต่างประเทศ

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. ตัวเด็ก เกิดมาสมองดีโดยพ่อแม่เห็นแววว่าลูกเป็นเด็กสมองดีตั้งแต่เล็กกว่า ถึงแม้
จะไม่สบายเมื่อไปสอบเข้าโรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ก็ยังสามารถสอบได้ ขยันและรักการเรียน เมื่อ
จะทำอะไรก็จะคิดถึงอนาคตเลยพยายามทำปัจจุบันให้ดี

2. ครอบครัว พ่อแม่ให้ความอบอุ่น ความสบายใจ ส่งเสริม เอาใจใส่ โดย
เฉพาะด้านการเรียน เลือกโรงเรียนดีให้ลูก ลูกสอบได้คะแนนดีจะมีรางวัลให้ ถ้าสอบได้คะแนน
ไม่ดีก็จะเตือนให้สนใจการเรียน ค่าเรียนพิเศษจะให้เต็มที่ ดูแลเรื่องอาหารการกิน เตรียม
อาหารที่มีประโยชน์โดยเฉพาะช่วงที่ลูกดูหนังสือหนัก เล่าเรื่องลูกของเพื่อนที่เรียนดีให้ฟัง แล้ว
บอกให้ดูตัวอย่าง

3. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน โรงเรียนมีนโยบายที่มุ่งส่งเสริมเด็กที่เรียนเก่ง เช่น
แจกโล่ จัดเด็กไปแข่งขันตอบปัญหากับโรงเรียนอื่น จัดเด็กเก่งอยู่ห้องเดียวกัน ทำให้เด็กมี
เพื่อนที่สนใจการเรียน เรียนเก่ง พูดคุยกันแต่เรื่องการเรียน ช่วยเหลือกันในด้านการเรียน
อาจารย์ทุ่มเทในการสอน มีประสบการณ์ในการสอนและเทคนิคการสอนที่ดี ใส่ความคิดให้เด็กว่า
จะต้องสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ ให้เด็กพยายามนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน อาจารย์เป็นตัวอย่าง
ที่สามารถทำให้นักเรียนศรัทธาและจะเอาเป็นตัวอย่างในแง่ของการเป็นผู้ให้ และความเสียสละ
ความตั้งใจสอน

กรณีที่สอง

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2514 ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร บิดาจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อย จปร. รุ่นที่ 6 ปัจจุบันรับราชการตำรวจศพลตำรวจโท มารดาจบการศึกษาจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และได้ลาออกจากงานที่บริษัทเทอร์เนียว เพื่อทำหน้าที่เลี้ยงลูกตั้งแต่ลูกคนแรกเกิด ปู่และตาจบการศึกษาทางด้านกฎหมาย ย่าจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ยายจบวิชาครูจากโรงเรียนเบญจมราชาลัย บิดามารดามีบุตรสาวทั้งหมด 4 คน กรณีศึกษาเป็นคนสุดท้อง มีสาวคนโตจบการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ ศิริราช เกียรตินิยมอันดับ 2 คนที่สองจบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกียรตินิยมอันดับ 1 และกำลังศึกษาปริญญาโทสาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ประเทศสหรัฐอเมริกา คนที่สามจบการศึกษาจากคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกำลังศึกษาปริญญาโทที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประวัติการศึกษา

อนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนราชินี

ผลการเรียนเฉลี่ย 3.5

มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.6)

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

ผลการเรียนเฉลี่ย 3.86

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. เกียรติบัตรความประพฤติดีและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เนื่องในงานวันเด็กแห่งชาติ และได้รับบัตรเชิดชูเกียรติจากโรงเรียนเนื่องในโอกาสนำเกียรติมาสู่โรงเรียน เมื่อชั้น ม.3
2. โล่คะแนนยอดเยี่ยมภาษาเยอรมัน ชั้น ม.4 - ม.6
3. เกียรติบัตรชนะเลิศในการแข่งขันตอบปัญหาภาษาเยอรมัน ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

2. บทบาททางครอบครัว

พ่อได้ขอให้แม่ลาออกจากงานเมื่อเลี้ยงลูกตั้งแต่ลูกสาวคนแรกเกิด รวมเวลาได้ 25 ปีแล้ว โดยเห็นว่าลูกคนแรกเป็นผู้หญิงไม่ไว้ใจให้ผู้อื่นเลี้ยงดู และการเลี้ยงเองจะทำให้ทราบความผิดปกติของลูก พ่อและแม่มีหลักในการอบรมเลี้ยงดูคือ พ่อแม่ลูกใกล้ชิดกันและแก้ปัญหาต่างๆ ของลูก โดยเฉพาะแม่จะใกล้ชิดลูกมาก แม่จะไปรับไปส่งลูกที่โรงเรียนจนบัดนี้ยังรับส่งอยู่หรือไปส่งลูกที่ต่าง ๆ แม่จะเฝ้าดูลูกทุกวัน เวลากลับจากโรงเรียนจะถามหรือคุยกับลูก เช่น "วันนี้เป็นอย่างไรบ้าง" "อาจารย์สอนเป็นอย่างไรบ้าง" "มีอะไรใหม่ที่โรงเรียน" ลูกจึงไม่มีอะไรปิด เรื่องของลูกแม่จะรู้หมด แม้มบางเรื่องลูกจะปิดโดยแอบซุบซิบกัน ในที่สุดแม่ก็จะทราบว่าซุบซิบอะไรกัน จะถามจนรู้เพราะสังเกตลูกตลอดเวลา แม่จะทำให้ลูกทุกอย่าง ชื่อเสื้อผ้าถุงเท้า ลูกมีหน้าที่เนียงแต่ใส่ จนพี่สาวของกรณีศึกษาที่อยู่ต่างประเทศพูดกับแม่ว่า "มาอยู่เมืองนอกนี้ได้เรียนรู้มาสิ่งหนึ่งคือการตัดสินใจชื่อของตัวเอง" ลูกสาวสี่คนจะนอนห้องใหญ่ห้องเดียวกัน เมื่อลูกไปโรงเรียนกันหมด แม่ก็จะไปเก็บของในห้องของลูก เนื่องจากเห็นลูกจัดของยังไม่เป็นระเบียบและทำให้ลูกตั้งแต่เล็ก ซึ่งแม่คิดว่าเป็นสิ่งที่ผิดที่ทำให้ลูกทุกอย่าง ทำให้ลูกไม่มีความกระตือรือร้น ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจด้วยตนเอง พ่อและแม่จะเข้มงวดกับลูกเรื่องกิริยามรรยาท ความประพฤติ ความเรียบร้อย เช่น ลูกจะทำเสียงดังไม่ได้ จะต้องมีขีดจำกัด พ่อเนื่องจากเป็นตำรวจนักสืบบางครั้งจะแอบฟังลูกพูดโทรศัพท์บ้าง ถ้าฟังแล้วไม่มีพิษมีภัยก็ไม่ใช่ไร และถึงแม้ลูกจะโตจนเข้ามหาวิทยาลัยแล้ว ถ้าขอไปทำกิจกรรมต่างจังหวัดที่ค้างคืน พ่อจะไม่ให้ไปแต่ถ้าในกรุงเทพฯ จะให้ไป "ลูกผู้หญิงเราจะไม่ยอมให้เสียคนเลยครับ เพราะถ้าเสียคนหนึ่งเสียหมดทั้งบ้าน เหน็ดเหนื่อยเป็นตำรวจจะเห็นอะไรมาก ที่เห็นว่าจะเสียหายก็จะไม่ยอม"

พ่อกับแม่จะพยายามให้ลูกคิดบ้านและคิดที่จะไปไหนกับพ่อหรือแม่ ถ้าเด็กคิดบ้านจะไม่ค่อยเสีย เวลาจะไปไหนแม่ก็จะจัดให้ลูกอย่างสมบูรณ์ที่สุด ดีที่สุด จนเวลาลูกไปกับเพื่อนก็จะกลับมาบ่นว่าไม่สนุกเหมือนไปกับที่บ้าน เวลาไปทำบุญก็จะพาลูกไปด้วยเพื่อให้ลูกมีพระอยู่ในใจ พูดกับลูกในสิ่งที่ดี จะพาลูกไปเยี่ยมเพื่อนก็จะพาไปเยี่ยมครอบครัวของเพื่อนที่อบอุ่น การไปเที่ยวกับเพื่อนเป็นกลุ่มพ่อแม่ก็อยากให้ลูกได้มีประสบการณ์ แต่เวลาไปพ่อจะห่วงเรื่องความปลอดภัย จะเตือนให้ลูกนั่งรถทางซ้ายเพื่อรถกว่าจะได้ไม่ใช่ไร ส่วนใหญ่เวลาจะไป เพื่อน ๆ ของลูกจะให้ทางบ้านติดต่อหารถให้ พ่อก็จะให้รถตำรวจทางหลวงนำไป ทำให้ที่บ้านสบายใจขึ้น สิ่งไหนที่ไม่อนุญาตให้ลูกทำพ่อและแม่จะใช้เหตุผลโดยจะชี้แจงทุกอย่างถึงข้อดี ข้อเสีย ความใกล้ชิดและการชี้แจงเหตุผลต่าง ๆ ทำให้ลูกไม่เคยทำอะไรที่ต้องให้พ่อแม่ลงโทษ เพียงแต่ทำอะไรที่ไม่ดี เช่น ชี้เกียจ ตีนสลาย แม่ก็จะเพียงแต่บ่นเท่านั้น ด้านรางวัลพ่อและแม่จะไม่เคยให้รางวัลอะไรกับลูกเพราะลูกอยากได้อะไรก็ได้ทุกอย่างตลอดชีวิตเลย ถ้าเห็นว่าเป็นสิ่งดีจะไม่เคย

ชัดเจนเลย เวลาให้อะไรกับลูกก็จะให้เหมือนกันหมด เท่ากันหมดทั้ง 4 คน น้องไม่เคยต้องรับเสื้อผ้าจากฉัน เมื่อไม่ให้ลูกน้อยใจ รางวัลเลยไม่มีความหมายสำหรับลูกเพราะสิ่งที่พ่อแม่ให้นั่นเหลือเฟือสำหรับลูกอยู่แล้วและให้สิ่งที่ดีแก่ลูกมากที่สุด เพื่อทำหน้าที่พ่อแม่ให้ดีที่สุด

ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียน ลูกเป็นเด็กเรียนหนังสือดี โดยดูจากสมุดรายงานผลการเรียน การบ้านลูกจะทำทุกอย่างและทำถูกต้อง แต่ไม่ค่อยขยันอ่านหนังสือ พ่อและแม่เลยคิดว่าที่ลูกเรียนดีเป็นเพราะลูกหัวดีมากกว่า ถึงพ่อแม่จะให้ลูกดีอย่างไร ถ้าลูกไม่มีฐานที่ดีคือสมองก็คงรับไม่ได้ แต่สิ่งที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูกคือ ใกล้เคียง ช่างสังเกต ซ้ำเสียงดู เอาใจใส่เรื่องการเรียน เมื่อลูกเล็ก ๆ แม่จะช่วยลูกโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ แม่จะรู้ศัพท์มาก ศัพท์ง่าย ๆ ก็จะช่วยลูกบ้างแทนที่จะให้ลูกเปิดพจนานุกรมทุกตัวเมื่อไม่ให้ลูกเบื่อ สอนให้ลูกท่องศัพท์ด้วย พูดด้วย ทำให้ลูกชอบอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ หรือพบหนังสือภาษาอังกฤษที่มีภาพสวย ๆ หรือเนื้อเรื่องสนุกก็จะซื้อให้ลูก พ่อจะช่วยสอนคำวนบ้าง เช่น ให้ลูกมาท่องสูตรคูณให้ฟัง ปิดเทอมจะให้ตำรวจสก็อตแลนด์ยาร์ด หรืออาจารย์ที่เก่งมาสอนคำวนให้ลูกที่บ้านบ้าง ให้ลูกมาอ่านหนังสือให้ฟังบ้าง เวลาลูกอ่านหนังสือสอบพ่อจะสังเกตว่าลูกหลับหรือไม่ แคะเล็บไปด้วยหรือไม่ ถ้าลูกมีพฤติกรรมอย่างนั้นก็จะถามลูกว่าเหนื่อยหรือเปล่า เหนื่อยก็พักแล้วมาคุยใหม่เท่าที่มีกำลังจะดู หรือให้ลูกออกไปเดินแก่งวังแล้วกลับมาคุยใหม่ เวลาใกล้สอบโดยเฉพาะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ลูกจะดูหนังสือทั้งวันจนบางทีหลับคาโต๊ะ พ่อจะเรียกให้ขึ้นไปนอน แล้วจะไปปลุกให้ขึ้นมาอ่านต่อ แต่เวลาปลุกก็จะดูว่าลูกรู้ยังง่วงเงยอยู่หรือเปล่า ถ้าง่วงเงยก็จะบอกให้ไปล้างหน้าล้างตา จนดูว่าลูกนั่งอ่านต่อไปได้โดยไม่ง่วงนอน พ่อก็จะไปนอนต่อ หรือเวลาที่ลูกอ่านหนังสือเล่มโตก็จะบอกให้ลูกหาดินสอมาขีดไปด้วย เมื่อใกล้สอบจะได้ไม่ต้องดูทั้งเล่มให้ดูเฉพาะที่ขีดเส้นใต้ไว้ "ผมและภรรยาจะพยายามถ่ายทอดสิ่งที่เราเคยเรียนรู้มาและรู้ว่ามีคุณค่าให้แก่ลูก สิ่งไหนที่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีก็จะส่งเสริมลูกเต็มที่ จะไม่ยอมให้ลูกทำในสิ่งที่คิดว่าจะไม่ได้อะไร จะพยายามสะกิดลูกเสมอ"

การเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยก็จะใช้สังเกตว่าลูกว่าถนัดทางไหน ชอบทางไหน ก็จะทำให้ลูกเรียนในสิ่งที่ชอบ ถึงแม้พ่อแม่จะไม่เห็นด้วยกับสาขาที่ลูกจะเลือกเรียนสำหรับกรณีศึกษาแล้วพ่ออยากให้เรียนแพทย์ แต่กรณีศึกษาชอบภาษา และเลือกสายศิลป์เมื่อสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พ่อเลยเปลี่ยนความคิดอยากให้กรณีศึกษาเลือกนิติศาสตร์หรือรัฐศาสตร์ เพื่อที่จบแล้วจะได้ไปทำงานที่กระทรวงการต่างประเทศตามที่กรณีศึกษาชอบ เหมือนกับนิสสาวคนที่สองซึ่งปัจจุบันรับราชการที่กระทรวงการต่างประเทศ แต่พี่ ๆ ของกรณีศึกษาหวังว่าถ้าอย่างนั้นเรียนอักษรศาสตร์ดีกว่า เพื่อที่จะให้พื้นฐานทางภาษาแน่นและกว้างและก่อนที่กรณีศึกษาจะตัดสินใจเลือกคณะใดได้ไปถามแม่ว่า "เรียนกฎหมายแล้วดีไหม" แม่ก็อธิบายและชี้แจงว่าเรียนกฎหมายมีข้อดีข้อเสียอย่างไร ต้องพบปัญหาอะไร เช่น ต้องท่องมากเพราะมีมาตรามากต้องใช้สติปัญญาและต้องสอบเนติบัณฑิตเพื่อจะเป็นผู้พิพากษา แล้วให้กรณีศึกษาไปเปรียบเทียบและ

ตัดสินใจเองเพื่อให้การศึกษาเลือกเรียนในสิ่งที่ตัวเองชอบ ถ้าชอบอะไรและเรียนให้ดีที่สุดก็สามารถจะทำได้และเมื่อการศึกษาตัดสินใจเลือกเรียนภาษา แม่ก็บอกกรณศึกษาว่า "ถ้าลูกยังยืนยันจะเรียนภาษาลูกต้องทำให้ดีที่สุด" สำหรับอนาคตของลูก ถ้าลูกแต่งงานก็ให้อยู่ด้วยกัน ที่บ้านยังมีที่สำหรับปลูกบ้านได้อีก 3 หลัง เนื่องจากพ่อจะห่วงความปลอดภัยของลูกมาก

3. บริบททางโรงเรียน

กรณศึกษาเป็นเด็กที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมากตั้งแต่ชั้น ม.4 ถึง ม.6 เมื่ออยู่ชั้น ม.6 จะได้คะแนนสูงสุดเกือบทุกวิชาของห้อง และได้คะแนนวิชาภาษาเยอรมันสูงสุดของระดับชั้นจึงได้รับโล่ภาษาเยอรมัน และได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนโรงเรียนไปตอบปัญหาเกี่ยวกับภาษาเยอรมันแต่ไม่บ่อยนักเนื่องจากวิชาภาษาเยอรมันเป็นวิชาที่ค่อนข้างแคบ การจัดการแข่งขันจึงมีน้อย ตลอด 3 ปีที่เรียนจะนั่งหน้าชั้นเสมอ และนั่งกับเพื่อนที่สนใจเรียนเวลาเรียนจะตั้งใจมีสมาธิ คิดตามและจำได้เดี๋ยวนั้น โดยสังเกตว่าเมื่อรับจากอาจารย์แล้วสามารถอธิบายให้เพื่อนฟังได้ทันที เวลาเรียนไม่ค่อยถาม ไม่ค่อยแสดงตัวว่าเก่งและไม่เครียด งานที่มอบหมายหรือการบ้านจะทำให้ได้ดีที่สุด จะขยันสม่ำเสมอ เข้ากับเพื่อนได้อย่างดี เพื่อนยอมรับหลายฝ่ายเพื่อนที่เรียนดีก็ชมว่าดี เรียนไม่ดีก็ชมว่าดี ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้นตลอด 3 ปี เป็นหัวหน้าชั้นที่ตามใจเพื่อน ไม่ปราม ไม่ใช่อำนาจ ไม่ปกครองเพื่อนแบบเฉียบขาด จะรู้นิสัยเพื่อนที่ห้องว่าค่อนข้างหัวแข็งเลยไม่ใช่อำนาจ เวลาคู่มักนึกถึงน้ำใจคนอื่น ไม่ปรักปรำเพื่อนหรือบอกลสิ่งที่ไม่ดีของเพื่อน เป็นเด็กมีน้ำใจ เพื่อนสนิทคนหนึ่งสอบชิงทุน A.F.S. ได้ กรณศึกษาจะเก็บหนังสือที่เกี่ยวกับเยอรมัน หรือซื้อหนังสือส่งไปให้เพื่อนที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และเมื่อเพื่อนกลับมาจะช่วยสอนเพื่อนจนเรียนทัน ปัจจุบันเพื่อนคนนี้อยู่คณะอักษรศาสตร์ด้วยกันกับกรณศึกษา กิจกรรมของโรงเรียนที่ไม่ใช่การเรียนกรณศึกษาจะไม่ค่อยยุ่ง

โรงเรียนที่กรณศึกษารู้สึกผูกพันมากคือโรงเรียนราชินี เนื่องจากเรียนมาตั้งแต่อนุบาลถึงชั้น ม.3 แม่และพี่ ๆ ทุกคนเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนราชินี โรงเรียนจะเข้มงวดเรื่องระเบียบวินัยและกิริยามารยาทมาก อาจารย์สอนสนุก แต่ที่ย้ายมาเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพราะพ่อมีความคิดว่าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจะให้เทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ดีกว่า กรณศึกษาจะชอบอาจารย์ที่มีบุคลิกดี เป็นกันเอง น่ารัก ใจดี มีเสน่ห์ กระฉับกระเฉง เสียงเพราะหรือเสียงกระตุนให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบคัดเลือกเข้าคณะอักษรศาสตร์ได้คะแนนเป็นอันดับที่สาม ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 99 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาด เป็นเยี่ยม เป็นเด็กที่มีความเข้มแข็ง พ่อจึงอยากให้เรียนแพทย์ แต่กรณีศึกษาชอบทางด้านภาษามากกว่า เป็นเด็กที่ตั้งใจทำอะไรก็จะทำให้สำเร็จ เช่น ว่ายนํ้าจะพยายามว่ายนํ้าเองจนเป็นโดยไม่ต้องให้ใครสอนและจะว่ายนํ้าทุกเช้าทุกเย็นจนเป็น เมื่อเล็ก ๆ กรณีศึกษามีพัฒนาการต่าง ๆ เมื่อเทียบกับคนอื่น ๆ แล้ว จะไม่มีอะไรพิเศษ มักจะทำอะไรตามแบบนี้ ๆ แต่มีนิสัยชอบจะเป็นผู้นำ อยากเป็นหัวหน้าลีด โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมอะไรก็อยากจะไปร่วมแต่พอปรามไว้ ชอบช่วยเหลือเพื่อน เป็นเด็กมีน้ำใจ

กิจวัตรประจำวันในช่วงเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จะตื่นประมาณ 6.00 น. ทำธุระกิจส่วนตัวเสร็จก็มาโรงเรียนกับนี้สาวซึ่งเรียนอยู่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี นี้จะมารับเมื่อเลิกเรียนหรือบางวันแม่จะมารับ-ส่ง เมื่อกรณีศึกษากลับจากโรงเรียนจะเล่นกับนี้ ๆ หรือสุนัขจนถึงเวลาอาหารเย็น รับประทานอาหารเสร็จก็จะเริ่มลงมือทำการบ้านจนเสร็จแล้วเข้านอน แต่วันเสาร์วันอาทิตย์จะตื่นสาย นอกจากที่บ้านจะมีแขกและแม่อยากให้มาช่วยรับแขกก็จะปลุก แม่ชอบให้บ้านเป็นระเบียบเรียบร้อย เรื่องที่จะบ่นกับลูก ๆ คือ ให้ช่วยดูแลจัดบ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย หรือช่วยพ่อดูแลต้นไม้บ้าง

เมื่อถึงช่วงใกล้สอบ กรณีศึกษาจะเริ่มวางแผนการอ่านหนังสือก่อนสอบประมาณหนึ่งเดือน หรือเมื่อทราบตารางสอบแล้ว โดยจะอ่านวิชาที่จะสอบก่อน และเวลาอ่านจะอ่านให้จบเป็นวิชาไป และจำสิ่งที่อ่านหรือท่องไปเลย ซัดเส้นใต้บ้าง เวลาอ่านหนังสือจะชอบอยู่ที่เงียบๆ และไม่มีคนเดินผ่านไปผ่านมา ช่วงที่อ่านหนังสือหนักและมากที่สุดตั้งแต่เรียนหนังสือมาคือช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัย กรณีศึกษาจะนั่งอ่านหนังสือตั้งแต่เช้าหลังรับประทานอาหารเสร็จจนถึง 2.00 น. ในช่วงที่ไม่มีการสอบและมีเวลาว่างจะอ่านการ์ตูน นิยาย หรือดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นกีฬา

เนื่องสนิทของกรณีศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นคนมีความรับผิดชอบ เรียนดี ซึ่งทำให้สามารถช่วยสอนหรืออธิบายได้ เกี่ยวกับการจัดระบบการใช้เวลาเกี่ยวกับการเรียน กรณีศึกษายังไม่พอใจเท่าไร ราคาของตัวเองที่เถลไถลไม่สามารถทำงานได้ตามที่ตั้งใจไว้ และกำลังจะปรับปรุงเมื่อนำไปเปรียบกับแม่ว่า "ถ้าผลการสอบไม่ดีอย่าผิดหวัง" แม่ก็ปลอบใจว่า "อย่ากังวลมากทำให้ดีที่สุด ได้แค่นี้ก็แค่นั้น" วิชาที่กรณีศึกษาชอบมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ เพราะอยากนำไปใช้กับคนต่างชาติ

"พ่อ" เป็นบุคคลที่กรณีศึกษาศรัทธาและคิดจะเอาเป็นตัวอย่างเนื่องจากพ่อเป็นผู้รอบรู้ มีไหวพริบดี ทำอะไรก็ทำได้สำเร็จ เมื่อรับผิดชอบคดีใดมักจะจับคนร้ายได้ เอื้อเฟื้อเพื่อน

เป้าหมายในอนาคต กรณีศึกษาอยากทำงานที่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศและติดต่อกับคน
 มาก ๆ ทำงานที่ได้เงินมากพอที่จะเลี้ยงพ่อแม่ในยามชราได้ ปัจจุบันไม่ว่าพ่อแม่จะทำอะไร
 หรือได้อะไรมาท่านทั้งสองจะคิดถึงลูกก่อนเสมอ

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือดี

1. ตัวเด็ก เกิดมาสมองดี มีความอยากเรียน อยากรู้อะไรต่าง ๆ เรียนด้วยความ
 สนุก ตั้งใจเรียน ทำการบ้านและแบบฝึกหัดครบตามที่อาจารย์สั่ง เวลาสอบอ่านหนังสือให้จบทุก
 เล่ม และจัดเวลาสำหรับทบทวนส่วนที่สำคัญ
2. ครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่และพี่ ๆ ให้ความอบอุ่น ใกล้ชิดและกำลังใจ ให้คำ
 แนะนำ แนะนำหรืออธิบายในส่วนที่สำคัญ
3. อาจารย์มีเทคนิคการสอนดี สอนสนุก ไม่น่าเบื่อ ทำให้เรียนด้วยความสนุก และ
 เกิดความรักในวิชานั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลการเรียนดี
4. เพื่อน ๆ จะเรียนเก่ง รู้กาลเทศะ เวลาเรียนก็เรียน เล่นก็เล่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2515 ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร บิดามารดาจบการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านเภสัชศาสตร์ ปัจจุบันรับราชการเป็นอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จบการศึกษาระดับปริญญาโททางด้านเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ย่าจบการศึกษาทางด้านครุได้วุฒิ ป.ป. ตายายจบการศึกษาระดับประถมศึกษา บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 2 คน กรณีศึกษาเป็นบุตรคนที่สอง มีพี่ชายหนึ่งคน ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 3

ประวัติการศึกษา

อนุบาล	โรงเรียนถวิวัฒนา
ประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.5)	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย 3.97

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. บัตรเกียรติยศประเภทที่ 1 เมื่อเรียนชั้น ป.4, ป.5 และ ป.6
2. บัตรเกียรติยศประเภทที่ 2 เมื่อเรียนชั้น ป.1, ม.1, ม.2 และ ม.3
(เกณฑ์การได้บัตรเกียรติยศประเภทที่ 1 คือจะต้องมีความประพฤติดี และเรียนดี โดยได้ผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 ขึ้นไป สำหรับประเภทที่ 2 จะต้องมผลการเรียนตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป)
3. โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาภาษาฝรั่งเศส และทุนเรียนดีของสหกรณ์ออมทรัพย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่ออยู่ชั้น ม.5

2. บริบททางครอบครัว

ครอบครัวของกรณีศึกษาจะอยู่ในบริเวณเดียวกับบ้านของปู่และย่าแต่คนละหลัง พ่อจะพากรณีศึกษามาส่งที่โรงเรียนทุกวัน เมื่อเลิกเรียนกรณีศึกษากับพี่ชายจะเดินมาอยู่ที่ทำงานของพ่อและแม่ซึ่งอยู่ที่เดียวกันเพื่อกลับบ้านพร้อมกัน หรือถ้าต้องไปเรียนพิเศษ เช่น ภาษาต่างประเทศ เปียนโน หรือรำไทย พ่อหรือแม่จะพาไปส่งที่โรงเรียนและคอยรับกลับบ้าน พ่อและแม่จะไม่ยอม

ปล่อยให้การศึกษาไปไหนเอง แต่สำหรับพี่ชายของกรณิศึกษาจะยอมให้ไปเองบ้างหรือให้คนขับรถพาไปส่งบ้าง เมื่อกลับถึงบ้านกรณิศึกษาจะเล่นกับสุนัขสักพักหนึ่ง แล้วถึงไปซ่อมเขียนโน้ตประมาดหนึ่งชั่วโมงแล้วรับประทานอาหารเย็น ทำการบ้าน และอ่านหนังสือ แม่จะเรียกให้อ่านหนังสือทุกวันและต้องอ่านหนังสือก่อนถึงจะนอนได้ อนุญาตให้กรณิศึกษาคูโทรทัศน์ได้เฉพาะวันเสาร์ - วันอาทิตย์ และคู่ได้เฉพาะรายการประเทืองปัญญา ทุกคนในบ้านจะต้องรอรับประทานอาหารพร้อมกัน นอกจากใครคนใดคนหนึ่งติดธุระ ซึ่งจะทราบกันว่าใครติดธุระที่ไหนและจะกลับเวลาไหน การไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนหรือค้างคืนที่ใด พ่อและแม่จะไม่ให้กรณิศึกษาไปเลย นอกจากไปเดินซื้อของหรือไปดูภาพยนตร์ แม่จะรู้จักเพื่อน ๆ ตลอดจนพ่อแม่ของเพื่อน เวลาส่วนใหญ่ของแม่จะอยู่ที่ลูกหมด จะเตือนให้ลูกทำสิ่งต่าง ๆ คุยกับลูกเกี่ยวกับเรื่องการเรียน เรื่องทุนต่าง ๆ ผลการเรียนแม่และพ่อจะดูแลตลอดตั้งแต่เด็ก วิชาไหนได้คะแนนน้อยก็จะหาทางแก้ปัญหาให้ หาทางช่วยเหลือ เมื่อเด็ก ๆ กรณิศึกษาเปรยว่าอ่านหนังสือแล้วจำไม่ค่อยได้ แม่จะช่วยโดยให้ท่องหนังสือแล้วมาพูดปากเปล่าให้แม่ฟัง แม่จะถือหนังสือแล้วดูว่าท่องถูกหรือไม่ ทำให้กรณิศึกษาคิดเป็นนิสัย เวลาจะสอบถ้าอ่านหนังสือแล้วไม่สามารถพูดใจความสำคัญของเรื่องได้ จะไม่มั่นใจในการสอบ แม่จะคอยหาหนังสือมาให้อ่าน หรืออธิบายสิ่งที่ไม่เข้าใจให้ฟัง แม่จะให้กรณิศึกษาและพี่ชายเรียนพิเศษตั้งแต่กรณิศึกษาอยู่ชั้น ป.4 ทุกเย็น จนปัจจุบันถึงแม้กรณิศึกษาจะอยู่คณะอักษรศาสตร์ แม่ก็ยังให้เรียนพิเศษทางด้านภาษาอังกฤษจนกรณิศึกษาเกิดความเคยชิน มีบางครั้งก็เบื่อเหมือนกันเห็นเพื่อน ๆ ได้ไปเล่นแต่เราจะต้องเรียนพิเศษต่อ ก็จะขอแม่หยุดบ้าง เมื่อเรียนเสร็จแม่จะถามเสมอว่าได้อะไรหรือไม่ ได้ผลไหม ผลการเรียนดีขึ้นหรือไม่ ค่าเล่าเรียนถึงแม่จะแพงพ่อและแม่ก็ไม่เคยคำนึงถึงเลย แม่จะคอยเตือนตั้งแต่เด็กให้ตั้งใจเรียนและสั่งสอนเสมอว่า "ถ้าเรียนไม่เก่ง ไม่มีความรู้ จะมีคนดูถูก จะไม่มีงานดี ๆ ทำ หรือคนที่สวยแต่ไม่มีความรู้จะไม่มีประโยชน์ คนหน้าตาธรรมดาแต่มีปัญญาจะมีค่ามากกว่า" จนทำให้กรณิศึกษาเกิดความรู้สึกว่า "ตัวเราจะสอบตกไม่ได้ เกิดความอายขึ้นมาว่าถ้าเราสอบตกใคร ๆ คงจะดูถูกเรา" หรือแม่จะสอนไม่ให้ประมาท โดยตักตัวอย่างคนที่เรียนดีแต่มาประสบปัญหา หรืออุปสรรค ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในชีวิต เมื่อกรณิศึกษาเป็นเด็กแม่จะนั่งคุมให้ทำการบ้าน แต่โตแล้วไม่ได้คุม กรณิศึกษาจะรู้สึกเอง และจะรู้สึกผิดมากถ้าลืมทำการบ้าน จะไม่ไปขอลอกจากเพื่อน จะรับผิดชอบกับอาจารย์เลยว่าจะลืมทำสิ่งที่จะเกิดเนียงครั้งเดียว แม่จะคอยเตือนว่าควรนอนเวลาเท่าไร เช่น "ตอนนี้อยู่ ม.3 แล้วควรนอนห้าทุ่มได้แล้ว" พ่อจะแนะนำให้ตื่นมาอ่านหนังสือตอนเช้าในช่วงสอบ โดยจะปลุกต่อมาจะซื้อนาฬิกาปลุกให้กรณิศึกษาตื่นเอง พ่อก็จะช่วยดูว่ากรณิศึกษาตื่นหรือไม่

เด็ก ๆ แม่จะตีบ้างเรื่องที่ดี เช่น ไม่สนใจเรียน คือ โดยจะเป็นเรื่องที่ดีแม่เคยดูไว้ก่อนแล้ว และยังทำอีกแม่ก็จะตี และเลิกตีตั้งแต่กรณิศึกษาอยู่ชั้น ป.5

การส่งเสริมและกำหนดเป้าหมายชีวิตก็จะดูว่าลูกชอบทางไหนก็จะไม่ฝืน ทั้งที่พ่ออยาก
ให้เรียนรัฐศาสตร์แต่กรณีศึกษาไม่ชอบ

3. บริบททางโรงเรียน

โรงเรียนที่กรณีศึกษารักมากที่สุดคือโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะ
เป็นโรงเรียนที่เรียนมานาน มีเพื่อนมาก และเพื่อนทุกคนสนิทกัน อาจารย์กับนักเรียนไม่ห่างเหิน
กัน อาจารย์ให้ความเอาใจใส่นักเรียน คอยเล่นกับนักเรียนบ้าง เมื่อจบ ม.3 พ่อและแม่ก็ให้ย้าย
มาสอบเข้าที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเก่ามีเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนติดกันและ
เห็นว่าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจะเน้นการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากที่สุดที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
กรณีศึกษาจะมีเพื่อนที่เรียนเก่งเป็นส่วนใหญ่ และมีการแข่งขันกันแต่ไม่เอาเป็นเอาตายหรือ
เครียดมาก เมื่ออยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษากกรณีศึกษาจะไม่เด่นมากเพราะได้อยู่ห้องเด็กเก่ง
แต่จะเด่นและทำคะแนนได้ดีในวิชาภาษาฝรั่งเศส เวลาเรียนกรณีศึกษาจะคุยหรือเล่นบ้าง จะ
ชอบอาจารย์ที่มีบุคลิกภาพดี น่านับถือ มีลักษณะเป็นผู้นำ มีเหตุผลหรือไม่คุยอย่างไรเหตุผล ตั้งใจ
สอนนักเรียนและเป็นกันเองกับนักเรียนบ้างในบางเวลา รักลูกศิษย์อย่างเท่าเทียมกัน

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบคัดเลือกเข้าคณะอักษรศาสตร์ได้คะแนนเป็นอันดับที่ 4 ได้คะแนนแบบ
ทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 100 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาด
เป็นเยี่ยม เป็นเด็กที่มีผลการเรียนดีตั้งแต่เรียนชั้นประถมศึกษา นอกจากเรียนดีแล้วยังมีความ
สามารถพิเศษทางด้านรำไทย เปียนโน เมื่ออยู่ชั้นประถมศึกษา โรงเรียนมีการแสดงอะไรกรณี
ศึกษาจะถูกเลือกให้รำทุกครั้ง และถูกเลือกให้เป็นครีเมเยอร์เมื่อตอนอยู่ชั้น ป.5 และชั้นป.6
มีบุคลิก ช่างพูด ช่างคุย รักสนุก กรณีศึกษาบอกว่า ถ้าพ่อแม่ไม่บังคับคงจะเที่ยวเก่งพอตัว หรือ
นี่ชายของกรณีศึกษาจะเตือนว่า "อย่าหลงระเหิงมากนัก ดูหนังสือได้แล้ว" กรณีศึกษามีแนวทาง
ศิลปะมาตั้งแต่เด็ก โดยจะชอบดนตรี ละคร ชอบเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อเรียนคำนวณจะมีปัญหา
ถามแม่อยู่เสมอ เวลาแม่อธิบายก็ต้องใช้เวลามากไม่เหมือนกับนี่ชายของกรณีศึกษา แต่อธิบาย
แล้วก็จะเข้าใจ ผลการเรียนคณิตศาสตร์ก็จะได้ระดับ 4 ซึ่งกรณีศึกษาบอกว่าต้องใช้ความพยายาม
มากทำให้กรณีศึกษาเกิดความรู้สึกว่าจะทรมานมากถ้าเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ชอบ ซึ่งคิดมากระทั้ง
การเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ่ออยากให้กรณีศึกษาเรียนรัฐศาสตร์ เพื่อจะได้ทำงาน
ในกระทรวงการต่างประเทศ แต่กรณีศึกษาอยากเรียนทางภาษาและนำภาษาที่เรียนไปใช้ติดต่อกับ

ชาวต่างประเทศ และทำงานเกี่ยวกับข่าว โดยมีเป้าหมายในอนาคตว่าหลังจากจบคณะอักษรศาสตร์แล้วจะสอบชิงทุนเพื่อเรียนต่อทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา และกลับมาทำงานในเมืองไทยเกี่ยวกับข่าวหรือทำงานที่ต้องพบปะกับผู้คน

บุคคลที่กรณีศึกษาศรัทธาและถือเป็นตัวอย่างเป็นคือ พ่อและแม่ อยากเอาแบบพ่อในแง่ของความเป็นผู้นำปกครองคนได้ มีเหตุผล เกือบอารมณ์โกรธ เศร้า เสียใจได้เก่ง ส่วนแม่จะเอาตัวอย่างในด้านการรักเรียน เรียนเก่ง ขยัน และสนใจหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ

กรณีศึกษาจะมีเทคนิคการเรียนหนังสือ ดังนี้

1. ขยันอ่านหนังสือสม่ำเสมอ ขยันหาความรู้ เวลากลับบ้านจะอ่านหนังสือหรืออ่านสิ่งที่อาจารย์สอนทันที ไม่เก็บไว้อ่านตอนใกล้สอบ ทำตารางการอ่านหนังสือตั้งแต่เปิดเทอมและเมื่อทราบตารางสอบ จะทำตารางเวลาการอ่านอย่างละเอียดเช่น 8.00 - 10.00 น. อ่านอะไร 11.00 - 12.00 น. อ่านอะไร จะพยายามอ่านให้ตรงตามตาราง การอ่านหนังสือสม่ำเสมอ กรณีศึกษาบอกว่าสำคัญมากกว่าการตั้งใจเรียน เพราะตนเองไม่ค่อยตั้งใจเรียน
2. ทำแบบฝึกหัดให้มาก ทุกแง่ทุกมุมและหาโจทย์นอกเหนือจากที่อาจารย์ให้มาทำด้วย
3. นำสิ่งที่อาจารย์สอนและที่ได้จากการเรียนพิเศษมาเรียบเรียงใหม่เป็นความเข้าใจของตัวเอง เช่น วิชาหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศสและทำบัญชีคำค้นที่ สำหรับภาษาไทย สังคม จะทำสรุปย่อ ชัดเส้นใต้ วงกลม หรือกาดอกจันทร์ตรงส่วนที่สำคัญ วิชาคำนวณหมั่นทำแบบฝึกหัด
4. การอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบจะพยายามตั้งโจทย์ว่าถ้าข้อสอบออกแบบนี้ จะตอบอย่างไรหรือเนื้อหานี้เคยออกข้อสอบมาแล้ว และจะตอบอย่างไร
5. เวลาอ่านหนังสือหรือทำการบ้านจะไม่เปิดวิทยุ หรือดูโทรทัศน์เลย จะนั่งทำที่โต๊ะเขียนหนังสือ ไม่นอนอ่านและอาจจะลุกไปหาอะไรทานบ้าง คุยกับพี่ชายบ้าง เมื่อรู้สึกเหนื่อย

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. พ่อ แม่ และพี่ โดยเฉพาะแม่จะคอยเตือนตั้งแต่เด็กให้ตั้งใจเรียน สั่งสอนให้เห็นความสำคัญของการเรียนหนังสือให้เก่ง คอยช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน หาที่เรียนพิเศษ ช่วยอธิบายสิ่งที่ไม่เข้าใจ ชี้หนังสือให้อ่านเพิ่มเติม ช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้กรณีศึกษาใช้เวลาเรียนได้เต็มที่ จนทำให้กรณีศึกษาเกิดความรู้สึกว่าต้องเรียนให้ดี จะสอบตกไม่ได้ จนเป็นนิสัยให้ขยันเรียน

2. สิ่งแวดล้อมของเพื่อนที่โรงเรียน อยู่ห้องที่มีแต่เด็กเก่ง ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เด็กเกือบทุกคนตั้งใจเรียน ขยัน และแข่งขันกันในห้อง

3. ตัวเด็กได้เรียนในสิ่งที่ชอบและถนัด ขยันสม่ำเสมอ และจัดตารางการเรียนหนังสือตลอดจนเห็นความสำคัญของการเรียนหนังสือให้ดี

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2513 กรุงเทพมหานคร บิดามารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขายรองเท้าและกระเป๋านักเรียน เป็นตึกแถวหนึ่งคูหา ย่านตาดายมาจากประเทศจีน บิดามารดามีบุตรทั้งหมดสี่คน เป็นชาย 2 หญิง 2 กรณีศึกษาเป็นบุตรคนที่ 2 พี่ชายขณะกำลังศึกษาอยู่คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยในปีที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยสอบได้คะแนนเป็นที่หนึ่งของคณะวารสารศาสตร์ และได้รับทุนอาเนันทมหิตล น้องชายและน้องสาวขณะกำลังศึกษาอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ชั้น ม.6 และชั้น ม.3 ตามลำดับ โดยมีผลการเรียนเฉลี่ยในระดับ 3

ประวัติการศึกษา

อนุบาล 1

โรงเรียนอนุบาลเสริมมิตร

อนุบาล 2

โรงเรียนอนุบาลเสริมวิทย์ ย้ายโรงเรียน เพราะย้ายบ้าน ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ได้รับรางวัลมรรยาทดี

ประถมศึกษาปีที่ 1 - 4

โรงเรียนโกศลวิทยา ผลการเรียนอยู่ในระดับต้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 - มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนศึกษาวัฒนา ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย 4.00

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

ในระหว่างศึกษาอยู่ชั้นม.6 ได้รับรางวัลหรือเกียรติประวัติดังนี้

1. รางวัลชนะเลิศตอบปัญหาเรื่องสุขภาพทั่วไปในงานร้อยปีโรงพยาบาลศิริราช
2. รางวัลชนะเลิศตอบปัญหาเกี่ยวกับโรคมะเร็งของสถาบันมะเร็งแห่งชาติ
3. โส่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาเคมี คณิตศาสตร์ ชีววิทยา สุขศึกษา และเกษตรศาสตร์
4. สอบได้ที่สอง ของประเทศจากการสอบ Pre - entrance ของบัณฑิตแนะแนว
5. สอบได้ที่หนึ่งวิชาคณิตศาสตร์ ของ Center of knowledge

2. บริบททางครอบครัว

แม่จะช่วยพ่อค้าขายและทำหน้าที่แม่บ้าน ดูแลลูก ๆ พ่อและแม่จะเลี้ยงลูกแบบธรรมดาแบบคนจีนที่ไม่ค่อยเอาใจใส่มาก กรณีศึกษาเป็นเด็กเลี้ยงง่ายและมีความอดทน เด็ก ๆ จะถูกตีบ้างส่วนใหญ่แม่จะเป็นคนตี ถ้าพ่อตีแสดงว่าชั่วโมโหพ่อมากแล้ว กรณีศึกษาจำได้ว่าเมื่อตอนเด็ก ๆ พ่อและแม่จะดุ แต่โตขึ้นก็สามารถเสนอความคิดหรือเหตุผลได้ เพื่อนุดให้เข้าใจโดยที่ต่างฝ่ายจะให้เหตุผลของกันและกัน สิ่งที่พ่อแม่สอนลูกอยู่เสมอคือ ให้อยู่คนเดียว อดทน เรียนหนังสือให้เก่งเพื่ออนาคตจะดี หางานทำได้ง่าย เมื่ออยู่บ้านกรณีศึกษามีหน้าที่ดูบ้าน แต่ในช่วงสอบโดยเฉพาะสอบเข้ามหาวิทยาลัยแม่จะทำให้ เมื่อลูกมีปัญหาอะไรมาเล่าแม่จะสนใจฟัง และสั่งลูกไว้ว่ามีปัญหาอะไรให้มาปรึกษา พ่อแม่จะช่วยลูกทุกอย่างที่จะทำให้ลูกเรียนหนังสือด้วยความสบายใจ ไม่มีอะไรต้องเป็นห่วง โดยเฉพาะเรื่องอาหารแม่จะเป็นผู้เตรียมให้ หรือถ้าลูกกลับค้ำก็จะถามว่า "จะกินอะไรไหมแม่จะไปซื้อให้" งานบ้านบางอย่างจะทำให้พ่อแม่ไม่ให้เป็นห่วง พ่อแม่จะไม่สร้างปัญหาให้ลูก เช่น ทะเลาะกัน หรือสร้างปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ พ่อพูดว่า "เพื่อลูก" เมื่อใกล้วันสอบเข้ามหาวิทยาลัยแม่นั่งรถเมล์ไปดูสถานที่สอบให้ เพราะเห็นว่าสถานที่สอบอยู่ไกลบ้านและเป็นแถบที่กรณีศึกษาไม่คุ้นเคย (โรงเรียนโยธินบูรณะ) ทั้งที่กรณีศึกษาและพี่ชายบอกว่าไม่ต้องไปดู วันสอบแม่จะให้พี่ชายไปส่งกรณีศึกษาที่โรงเรียนโยธินบูรณะ และได้ไปบนหลังศักดิ์สิทธิ์ให้กรณีศึกษาสอบได้

งานบ้านนอกจากกรณีศึกษาจะช่วยดูบ้านแล้ว วันเสาร์และวันอาทิตย์หรือปิดเทอมบางวันอาจมาช่วยพ่อขายของหน้าร้านบ้างในช่วงที่ขายดี เช่น ใกล้เปิดเทอม

เนื่องจากพ่ออยากให้ลูก ๆ รู้หนังสือภาษาจีน พ่อจบบุณบาลก็ให้กรณีศึกษาและน้องเข้าโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการสอนภาษาจีนด้วย ยกเว้นพี่ชายของกรณีศึกษาที่ไม่ได้เรียนภาษาจีน เพราะสอบเข้าโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนได้ และโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนที่อยู่ใกล้บ้านกรณีศึกษาจะเรียนโรงเรียนที่มีการสอนภาษาจีนจนจบชั้น ม.3 สำหรับน้องเรียนแค่ชั้น ป.6 แล้วไปสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ ในช่วงที่กรณีศึกษาเรียนอยู่ชั้น ม.1 - ม.3 แม่จะไปรับที่โรงเรียนทุกวัน เนื่องจากต้องเรียนภาษาจีนต่อ ทำให้เลิกค่าประมาณ 19.00 น. เมื่อจบชั้น ม.3 กรณีศึกษาก็ตั้งใจไปสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พ่อแม่ก็อนุญาตให้ไปเรียนกวดวิชา พ่อและแม่จะเห็นความสำคัญของการศึกษาถึงแม้กรณีศึกษาจะเป็นลูกผู้หญิง พ่อกล่าวว่า "สมัยผมเป็นเด็กไม่ได้เรียนหนังสือก็ยังสามารถอยู่ในสังคมได้ แต่สมัยนี้ถ้าเด็กไม่เรียนหนังสือหรือไม่รู้หนังสือ จะอยู่ในสังคมได้ลำบาก" พ่อและแม่จึงทำเพื่อลูกและนึกถึงลูกก่อนเสมอ

3. บริบททางโรงเรียน

โรงเรียนที่กรณศึกษารักมากที่สุดคือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ไม่ใช่เพราะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงแต่เป็นเพราะสิ่งแวดล้อมทั้งอาจารย์และเพื่อน อาจารย์จะตั้งใจสอนมาก สอนทั้งวิชาการและคุณธรรม เวลาสอนก็จะเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาโดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษา ชั้น ม.6 จะเอาใจใส่นักเรียนเหมือนกับนักเรียนเป็นลูกหลาน ดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคน ทั้งเรื่องเรียนและสุขภาพ เวลาเห็นนักเรียนไม่สบายท่านจะถามอยู่เสมอ เรื่องการเรียนท่านก็จะให้เต็มที่ เพื่อนส่วนใหญ่เรียนด้วยทำกิจกรรมด้วยและเอื้อเอื้อเอื้อเอื้อ ไม่เอาแต่เรียนและเห็นแก่ตัวอย่างที่คนอื่นนุกกันทำให้กรณศึกษาบเพื่อนดีหลายคน และรู้สึกว่าเพื่อนดีก็หาได้ไม่ยาก โรงเรียนมีระเบียบไม่ค่อยมาก ไม่บังคับนักเรียนมากเกินไป โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาให้อะไรแก่กรณศึกษาหลายอย่างมาก เพราะโรงเรียนนี้ทำให้กรณศึกษาสอบได้ที่หนึ่งของคณะแพทยศาสตร์ทั่วประเทศ

กรณศึกษาได้รับเลือกเป็นรองหัวหน้าชั้นเมื่อเรียนอยู่ชั้น ม.6 ซึ่งเหลือนักเรียนประมาณสิบหกคน เวลาเรียนกรณศึกษาตั้งใจเรียนตลอดเวลา ซึ่งดูได้จากสีหน้าและจะจดไปด้วย มีความสม่ำเสมอ ทำงานเป็นระเบียบและวางแผนการทำงานโดยวันเนื้อที่กระดาษข้างสมุดสำหรับจดสิ่งสำคัญหรือประเด็นต่าง ๆ ชยัน มุมานะ มาโรงเรียนแต่เช้าและจะนั่งอ่านหนังสือกรณศึกษาเป็นเด็กเก่งที่มีน้ำใจ เมื่อครั้งที่ห้องมีการแสดงละครถึงตัวเองจะไม่ได้เล่นก็จะช่วยจัดฉาก หรืออาจารย์ขอความช่วยเหลือจะไม่ปฏิเสธ ในขณะที่เรียนชั้น ม.6 มีผลการเรียนเด่นมาก แต่ชั้น ม.5 จะไม่ค่อยเด่นมากถ้าเทียบกับเพื่อนในชั้น ซึ่งมีจำนวนมากกว่าตอนอยู่ชั้น ม.6 กรณศึกษาเป็นเด็กกล้าแสดงออก จะถามอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจและร่วมทำกิจกรรมของห้องเสมอ เวลาทำงานกลุ่มเพื่อนมักให้ออกมารายงานหน้าชั้น เป็นเด็กหัวไว ไม่เครียดในระหว่างเรียน

4. ตัวเด็ก

กรณศึกษาสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้เป็นที่หนึ่งของประเทศ ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 95 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดเป็นเยี่ยมและไม่สอบเทียบชั้น ม.6 เลยตลอดเวลา 3 ปีที่เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากพ่อแม่เห็นว่าอายุยังน้อยและไม่จำเป็นต้องรีบเรียน กรณศึกษาเป็นเด็กเรียนดีตลอดตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษา มีผลการเรียนอยู่ในระดับต้น ๆ เมื่อมาต่อมัธยมศึกษาตอนต้นอีกโรงเรียนหนึ่งผลการเรียนจะไม่ดีมากนัก จะชอบเล่นไม่ค่อยสนใจการเรียน อาจารย์จะสอนแบบให้ท่อง เมื่อขึ้นชั้น ม.3 และรู้สึกว่าตัวเองเหลวไหลก็เลยตั้งใจเรียนมาก ไปเรียนพิเศษที่โรงเรียนกิงเพชร อาจารย์ที่นั่นสอนดีมากและกระตุ้นเตือนนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนเสมอ การเรียนที่นี้ทำให้กรณศึกษาได้รับ

ความรู้หลายอย่าง รู้ว่าคนอื่นเขาขยันกันแค่ไหน ทำให้รู้สึกว่าการเรียนคือชีวิตจิตใจ จะอ่านหนังสือทุกวันยิ่งตอนใกล้สอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจะอ่านหนังสือตั้งแต่เช้าถึงกลางคืน วันประกาศผลสอบแม่ไปคุยด้วย เมื่อได้ก็ดีใจทั้งตัวเองและพ่อแม่ กรณีศึกษาได้อยู่ห้องเด็กเก่งตลอด ตั้งแต่ชั้น ม.4 - ม.6 และเริ่มกลายเป็นคนชอบอ่านหนังสือมากจัดเป็นหนอนหนังสือเลยทีเดียว ได้ระดับการเรียนดีมาก ได้ผลการเรียน 4 ทุกวิชา ตั้งแต่ชั้น ม.4 - ชั้น ม.6

กรณีศึกษาเป็นเด็กขยัน เรื่องเรียนไม่เคยต้องให้พ่อแม่เตือน เด็ก ๆ พ่อและแม่อาจเตือนบ้าง แต่เมื่อกรณีศึกษาอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาไม่ต้องเคยให้พ่อแม่เตือน จะอ่านหนังสือจนดึก ก่อนสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะดูหนังสือทั้งวัน ถึงสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้แล้วก็ยังขยันอ่านหนังสือจนดึก พ่อแม่ต้องเตือนให้หยุดอ่านบ้าง กรณีศึกษาจะตอบว่า "เขาคูหนังสือแค่นี้ไม่ลำบากหรอก พ่อแม่ลำบากกว่าเขามาก" กรณีศึกษาเป็นเด็กไม่ค่อยชอบเที่ยวจนพวงน้ำและอาชรม ช่วงปิดเทอมเมื่อกรณีศึกษาอยู่ ชั้นม.1 - ม.3 ชอบไปช่วยอาจารย์ตรวจข้อสอบที่โรงเรียน เวลาว่างนอกจากดูหนังสือและทำการบ้านแล้ว จะดูโทรทัศน์ อ่านหนังสืออ่านเล่น ประเภทที่เป็นสาระ ให้แนวคิดหรือข้อคิดต่าง ๆ เช่น เรื่อง "งู" "คนทรงเจ้า" หรือหนังสือแนวศรัทธา ตอนอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษกรณีศึกษาจะนอนประมาณ 24.00 น. เวลาทำการบ้านจะขบงิ่งทำที่โต๊ะเขียนหนังสือ และไม่ค่อยลุกไปไหนจนกว่าจะทำเสร็จ ไม่ชอบดูโทรทัศน์ หรือเปิดวิทยุไปด้วยขณะทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ จะตื่นนอนประมาณ 6.00 น. กรณีศึกษาจะขยันอ่านหนังสือมากเลยจนนิทานอุกกระเชื่อว่าเขาเองไม่เห็นต้องขยันมากเลย ยังสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เป็นที่หนึ่งของคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษาเลขในใจว่า "จะเอาให้ได้ที่หนึ่งบ้าง" และตั้งใจจะสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ทั้งที่อาของกรณีศึกษาซึ่งเรียนแพทย์บอกว่า เป็นแพทย์ลำบาก ต้องเอาใจคนไข้และรับใช้สังคมแต่กรณีศึกษาก็ยังชอบ การเลือกเรียนสาขาใดพ่อแม่จะตามใจแล้วแต่กรณีศึกษาชอบ

บุคคลที่กรณีศึกษาศรัทธาและคิดจะเอาเป็นตัวอย่างคือ รุ่นพี่ซึ่งจบจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและสามารถสอบชิงทุนไปเรียนแพทย์ที่ประเทศญี่ปุ่น รุ่นพี่คนนี้เรียนหนังสือเก่งมาก ผลงานวิจัยต่าง ๆ จะเป็นที่ยอมรับของชาวต่างประเทศ นอกจากเรียนหนังสือเก่งแล้ว ยังเป็นคนสมถะ ใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อส่งเงินให้แม่และน้องเรียนหนังสือ

กรณีศึกษาจะอ่านหนังสือทุกวัน เมื่ออ่านเสร็จแล้วจะนั่งทบทวนว่าได้อะไรจากสิ่งที่อ่าน วิชาหนึ่งจะอ่านหลายรอบและอ่านของผู้แต่งหลายคนเพื่อให้ได้ความรู้กว้าง กรณีศึกษาจัดเป็นหนอนหนังสือ สำหรับวิชาคำนวณนั้นจะทำแบบฝึกหัดมาก ๆ

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. ตัวเด็ก สมองดี รับรู้ได้ไว สนใจและมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเรียน จนพ่อพูดว่า "ไม่ต้องให้เตือนเรื่องเรียน จะเป็นเด็กขยัน รับผิดชอบเอง จนบางทีต้องเตือนให้หยุดดูหนังสือบ้าง" เด็กมีความขยัน อดทน ซึ่งอาจจะได้ตัวแบบจากพ่อแม่ที่ขยันทำมาหากิน และไม่ยอมให้ใครดูถูก อยากช่วยสร้างฐานะให้ที่บ้าน

2. สิ่งแวดล้อมทางด้านโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่ไปเรียนกวดวิชาทำให้กรณีศึกษาเห็นตัวอย่างของเด็กที่ขยันและตั้งใจเรียน ทำให้เริ่มขยันมากจนสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้และได้อยู่ห้องเด็กเก่งตลอดทั้ง 3 ปี ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้พบแต่เพื่อนที่เรียนเก่ง สนใจแต่เรื่องเรียน อาจารย์ให้ความรักและตั้งใจสอน ให้ความรู้อย่างเต็มที่

3. ครอบครัวคือพ่อแม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาของลูก ส่งเสริมลูกให้มีความรู้ เอาใจใส่การเรียนของลูก ให้ลูกเรียนด้วยความสบายใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515 ณ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จังหวัดอุบลราชธานี บิดาจบการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นแพทย์แผนกกุมารเวช มารดาจบการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันเป็นทันตแพทย์โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ทั้งคู่ ปู่ย่าจบการศึกษาทางด้านครูวุฒิประกาศนียบัตร ตายายจบการศึกษาระดับประถมศึกษา บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 5 คน เป็นหญิง 4 คน เป็นชาย 1 คน กรณีศึกษาเป็นคนที่ 3 มีสาวคนที่ 1 ขณะนี้ศึกษาอยู่คณะแพทยศาสตร์ศิริราช ชั้นปีที่ 2 มีสาวคนที่สองขณะนี้ศึกษาอยู่คณะทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2 น้องสาวซึ่งเป็นคนที่ 4 ขณะนี้ศึกษาอยู่ชั้น ม.5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย 3.5 น้องชายคนเล็กอยู่ชั้น ม.2 โรงเรียนเบญจมมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี ผลการเรียนเฉลี่ย 3.87

ประวัติการศึกษา

อนุบาล - ประถมศึกษา

โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานี

ผลการเรียนเฉลี่ยประมาณ 3.9

มัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนสตรีวิทยา

ผลการเรียนเฉลี่ย 3.9

มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

(ม.4 - ม.5)

ผลการเรียนเฉลี่ย 4.00

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติและรางวัลที่เคยได้รับ

- ชนะเลิศคณิตศาสตร์ของจังหวัดอุบลราชธานี และได้รับทุนพระราชทาน (อันดับ 2) ของเขตการศึกษา 10 เมื่ออยู่ชั้น ป.6
- รางวัลชมเชยและรองชนะเลิศประเภทบุคคลเดี่ยวและกลุ่ม ของชมรมพฤกษศาสตร์
- สอบ pre เตรียมของ center of knowledge ได้เป็นอันดับ 1 เมื่ออยู่ชั้น ม.3
- โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาคณิตศาสตร์และเคมี เมื่ออยู่ชั้น ม.4
- โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาเคมี เมื่ออยู่ชั้น ม.5

2. บริบททางครอบครัว

เมื่อลูกสาวคนโต (พี่สาวของกรณีศึกษา) จบชั้น ป.6 ที่โรงเรียนในจังหวัดอุบลราชธานีและขอเข้ามาเรียนกรุงเทพฯ พ่อและแม่ได้ตัดสินใจมาซื้อบ้านที่กรุงเทพฯ และขอให้ลุงและน้าของกรณีศึกษามาอยู่ช่วยดูแลและอยู่เป็นเพื่อน จนปัจจุบันลูกเข้ามาเรียนกรุงเทพฯ 4 คน เหลือน้องชายคนเล็กของกรณีศึกษาที่ยังเรียนอยู่ที่โรงเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี พ่อและแม่จะเข้ามาเยี่ยมลูกและมาราชการในกรุงเทพฯ อย่างต่ำประมาณเดือนละสองครั้ง มากที่สุดประมาณเดือนละสิบครั้ง พ่อซึ่งเป็นหมอเด็กและทำหน้าที่สอนวิชาจิตวิทยาพัฒนาการแก่นักศึกษาพยาบาล และพวกแพทย์ฝึกหัดจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มาฝึกงานที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ได้ประยุกต์หลักวิชานี้มาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูลูก จะอบรมเลี้ยงดูลูกแบบประชาธิปไตย (democratic) และตามพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย จะใช้เหตุผลกับลูก ยอมให้ลูกแสดงความคิดเห็น ชี้แจงเหตุผลได้ ไม่ต่อว่าลูก ให้ลูกกล้าพูด กล้าถาม เพื่อฝึกให้ลูกมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พ่อไม่เคยกำหนดกับลูกว่าสิ่งนี้ไม่ได้ สิ่งนั้นไม่ได้ "ผมบอกลูกว่า ชีวิตเป็นของลูก พ่อกับแม่ไม่สามารถอยู่กับลูกได้ตลอดไปจนลูกแก่เฒ่า การเลี้ยงลูกนั้นผมถือเป็นหน้าที่และพยายามทำหน้าที่ไม่ให้บกพร่อง" หน้าที่ของพ่อแม่คือให้ลูกมีที่อยู่กิน ให้การศึกษา ความอบอุ่น คำปรึกษา และความสะดวกสบายบางอย่างที่สามารถให้ได้ ส่วนสิทธิของพ่อแม่คือการให้คำแนะนำตักเตือนหน้าที่ของลูกคือเรียน คนเราต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดก่อน แล้วค่อยนึกถึงสิทธิ เช่น วันไหนที่ลูกกลับค่าประมาณสองทุ่ม ผมก็จะถามว่า "ทำไมกลับค่ำนักละ" ลูกจะชี้แจงเหตุผลว่าทำกิจกรรม หรือ "ผมกำหนดให้ลูกใช้เงินเดือนละ 2,000 บาท บางเดือนลูกอาจจะใช้มากกว่านี้ก็ได้แต่ต้องมีเหตุผลมาชี้แจงกับผม" การลงโทษที่ถือว่ารุนแรงสำหรับลูกในวัยนี้คือการที่ลูกต้องชี้แจงเหตุผล ซึ่งตั้งแต่ลูกเกิด ลูกทุกคนไม่เคยทำความผิดที่ผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าเลย สำหรับรางวัลสำหรับลูก ๆ ก็จะเป็นคำชมเชย หรือสิ่งของ ความอบอุ่น โดยเฉพาะความอบอุ่นทางด้านจิตใจจะเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อลูกกลับจากโรงเรียนผมจะถามลูกว่า "เหนื่อยไหม" "การบ้านมากไหม" "ใกล้สอบหรือยัง" "สอบเป็นอย่างไรบ้าง" ซึ่งบางคำถามเป็นคำถามซึ่งพ่อไม่ต้องการคำตอบเลย แต่ทำให้ลูกรู้สึกว่าลูกไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว ยังมีพ่อแม่ที่คอยห่วงใยเอาใจใส่ พ่อจะมีจิตวิทยาในการสอนลูกดีมาก เอาใจลูก รู้ใจลูกหรือเข้าใจความรู้สึกนึกคิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของลูก เวลาที่ลูกทำผิดพ่อจะเตือนหรือทำเฉย ๆ จนทำให้ลูกรู้สึกว่าตัวเองทำผิดและที่หลังจะไม่ทำ เวลาเตือนพ่อจะพูดให้คลายเครียดก่อนแล้วก็สอนตบท้าย จนบางทีลูกจับไม่ได้ว่าพ่อกำลังสอนหรือกำลังดุ พ่อจะใช้ความสนุกสนานเป็นกันเองกับลูกมาก คอยเล่นคุยหัวได้ และค่อนข้างละเอียดอ่อน เช่น เวลาที่ลูกหน้าบึ้งพ่อก็จะบอกว่า "ลูกผู้หึงนะฮิมไว้สวยกว่าตั้งเขอะ" เวลาที่ลูกผิดหวังพ่อจะปลอบใจ เช่น พี่สาวคนโตของกรณีศึกษาชอบ

เทียบชั้น ม.6 ได้เมื่ออยู่ชั้น ม.5 แต่ไม่สามารถสอบคัดเลือกเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้ พ่อจะพูดกับพี่สาวของกรณีศึกษาว่า "พ่อและแม่ไม่ได้ผิดหวังเลย" แล้วพูดถึงประโยชน์ที่ลูกได้จากการสอบเทียบ ม.6 จะทำให้มีเวลาดูหนังสืออีกหนึ่งปี และแนะนำวิธีการจัดตารางคูหนังสือให้ลูกว่าในแต่ละเดือนควรอ่านอะไร และควรจะทำอย่างไร พ่อกับแม่ถึงแม้จะมีงานมากแต่ก็มีเวลาให้ลูก และทำหน้าที่ของพ่อแม่ได้อย่างดีมาก จนทำให้ลูก ๆ รู้สึกว่าต้องกตัญญูต่อท่าน คือเรียนหนังสือให้ดีที่สุด

เมื่อพี่สาวของกรณีศึกษาจบชั้น ป.6 และขอพ่อแม่มาเรียนต่อในกรุงเทพฯ พ่อจะอนุญาต เพราะพ่อเป็นเด็กจังหวัดร้อยเอ็ดและได้รับทุนมาเรียนระดับมัธยมศึกษาที่กรุงเทพฯ จนสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หนึ่งปีเต็มก็พ่อแม่เห็นว่าลูกอยู่ในกรุงเทพฯ ได้ก็สบายใจขึ้น เมื่อลูกคนต่อมาจบชั้น ป.6 และขอมาเรียนต่อในกรุงเทพฯ พ่อและแม่ก็ให้มา จนปัจจุบันมาเรียนในกรุงเทพฯ 4 คน และสอบเข้า ม.1 ของโรงเรียนสตรีวิทยาเหมือนกันหมด เมื่อลูกอยู่ในกรุงเทพฯ ปรากฏว่าสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ดีกว่าที่อยู่กับพ่อแม่ เช่น อาหารบางอย่างลูกสามารถทำรับประทานเองได้ พาเด็กไปจ่ายตลาด สั่งให้เด็กทำอาหาร ซึ่งอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่จะเป็นผู้รับผิดชอบหน้าที่นี้ แม่เล่าว่า "ไม่ได้สอนลูกเลย ลูกคงเห็นตัวอย่างแล้วนำมาทำ ทำให้รู้สึกสบายใจขึ้น" พ่อกล่าวว่า "ทุกวันนี้ผมพอใจและภูมิใจที่ลูกรู้จักจัดระบบชีวิตของตนเองทั้งทางการเรียนและการคบเพื่อน" เมื่อลูกมาเรียนที่กรุงเทพฯ จะขยันเรียนมากกว่าเมื่ออยู่กับพ่อแม่ อาจเป็นเพราะกลัวคนอื่นจะว่าเป็นเด็กบ้านนอก

ช่วงที่กรณีศึกษาซึ่งเรียนชั้นประถมศึกษาที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่จะไปรับไปส่งลูกด้วยตนเองที่โรงเรียนทุกวัน หลังโรงเรียนเลิกแม่จะพามาส่งที่บ้านเพื่อให้เรียนพิเศษกับอาจารย์ท่านหนึ่งซึ่งมาติดต่อขอสอนกับแม่เอง แม่ก็เห็นดีด้วยและอนุญาตให้อาจารย์สอนทั้งการบ้าน ความประพฤติกิริยามารยาท เนื่องจากแม่ต้องไปทำงานพิเศษที่คลินิก แม่ค่อนข้างเข้มงวดและให้ความสนใจเกี่ยวกับการเรียนของลูกตั้งแต่อ่อนวัย เมื่อกรณีศึกษาสอบได้ที่หนึ่ง หรือได้ดาวจากโรงเรียน แม่จะให้รางวัล เช่น ค่าชมเชย ตุ๊กตา พาไปเที่ยวบ้าง หรือแสดงความภูมิใจในตัวลูกออกมาให้เห็น พูดกับลูกว่า "อย่าทำให้แม่เสียชื่อนะ" เรื่องเกี่ยวกับการเรียน เช่น ซื้อหนังสือ เรียนพิเศษ ลูกจะขอเงินเท่าไรแม่จะให้เต็มที่ หรือบางทีก็ถามลูกว่าอยากเรียนพิเศษไหม บางทีแม่ก็จะซื้อหนังสือมาให้ ผลการเรียนของลูกตั้งแต่อ่อนวัยจนถึงปัจจุบัน พ่อกับแม่จะสนใจตลอด จนทำให้ลูกรู้สึกว่าผลงานของลูก ๆ นั้นพ่อแม่คอยดู ถ้าลูกได้คะแนนน้อยกว่าที่เคยได้พ่อแม่จะเตือนให้ดูหนังสือกันบ้าง แต่ถ้าช่วงไหนลูกคูหนังสือมาก พ่อก็จะเตือนให้ห่างสุขภาพ เวลาที่ลูกผิดหวังเกี่ยวกับการเรียน พ่อและแม่จะให้กำลังใจโดยเฉพาะพ่อจะให้กำลังใจมาก ปลอบให้ลุกขึ้นสู้ใหม่ หรือใช้อารมณ์ขันให้ลูกคลาย

เครียดก่อน เช่น "ดีกว่าสมัยพ่อแม่เรียนอีก" แล้วก็ขอร้องให้กำลังใจว่า "ลุยใหม่แหละลูก" บอกลูกให้ใช้สมาธิในการอ่านหนังสือ 40 นาที แล้วพักไปเดินเล่นหรือพักผ่อนประมาณ 10 นาที แล้วกลับมาอ่านใหม่ ช่วงที่ลูกทุกคนสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือจะสอบเข้าโรงเรียนอะไรก็ตาม แม่จะมารอที่สนามสอบหรือให้พี่มารอ พ่อบอกว่า "กำลังใจสำคัญ อย่ามองข้าม" นอกจากพ่อและแม่แล้ว พี่ ๆ ก็ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน เช่นควรเรียนกวดวิชาช่วงไหนถึงจะดี และได้ผล เป็นตัวแบบของความขยัน การเลือกคณะแพทยศาสตร์นี้กรณศึกษาชอบเองและแม่ก็ชอบด้วย พี่ ๆ เพื่อน ๆ สนับสนุน ส่วนพ่อจะตามใจเพียงแต่หวังให้ลูกมีวิชาความรู้ติดตัวมีหน้าที่การงานที่มั่นคง

3. บริบททางโรงเรียน

โรงเรียนที่กรณศึกษารักมากที่สุดคือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เนื่องจากมีเพื่อนสนิทมากที่สุดเพื่อน ๆ คอยให้กำลังใจ เช่น เวลาครูหนังสือไม่ทันก็บอกว่า "ไม่เป็นไร เก่งแล้ว" ทำให้กรณศึกษาเรียนหนังสือด้วยความสนุก ด้านวิชาการของโรงเรียนดีเยี่ยม อาจารย์ส่วนใหญ่จะให้ความรัก ความเอ็นดู ความสนิทสนม คำอบรมสั่งสอน คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนกำลังใจ ตั้งใจสอนศิษย์อย่างดีที่สุดและมีแนวการสอนที่น่าสนใจ

เมื่ออยู่ที่โรงเรียนกรณศึกษาจะเป็นเด็กที่แต่งตัวเรียบร้อย สะอาด ค่อนข้างน่ารักสวยรักงาม มีความรับผิดชอบ แบ่งเวลาเป็น กระตือรือร้นในการเรียน เวลาเรียนจะตั้งใจมาก มีสมาธิดี ไม่คุยเวลาเรียน แต่นอกเวลาเรียนจะคุยเก่ง คุยได้ทั้งเพื่อนผู้หญิงและเพื่อนผู้ชาย มีเพื่อนมากและเพื่อนในกลุ่มส่วนใหญ่จะคุยเก่ง กรณศึกษาได้รับเลือกเป็นรองหัวหน้าชั้นเมื่ออยู่ชั้น ม.4 สอบได้คะแนนดีในหลาย ๆ วิชา โดยเฉพาะวิชาเคมีจะได้โล่ตั้งแต่ชั้น ม.4 เป็นเด็กที่รอบคอบ เวลาสอบมักจะออกจากห้องสอบเป็นคนสุดท้ายโดยจะนั่งทบทวนจนแน่ใจแล้วถึงจะส่งกระดาษคำตอบ

4. ตัวเด็ก

กรณศึกษาสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้เป็นอันดับที่สาม ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดเป็นเยี่ยม สอบเทียบชั้น ม.6 ได้ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้น ม.4 แต่มาสอบเข้ามหาวิทยาลัยเมื่ออยู่ชั้น ม.5 ขณะเรียนอยู่ชั้น ม.5 จะเรียนกวดวิชาทั้งปีเพื่อเรียนเนื้อหาของชั้น ม.6 เวลาว่างจะชอบเล่นกีฬา เปียนโน ร้องเพลง อ่านหนังสืออ่านเล่นประเภทภาษาอังกฤษ โทรทัศน์จะดูราย

การกีฬาและข่าวบ้างแต่ไม่ทุกวัน เพื่อนสนิทส่วนใหญ่จะเรียนดี ไม่เครียดมาก วิชาที่
 กระตือรือร้นคือวิชาเคมี เนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องใช้ทั้งการท่องและการคำนวณ ไม่ไปทางใด
 ทางหนึ่ง ทำให้รู้สึกท้าทาย

พ่อเป็นบุคคลที่กระตือรือร้นและถือเป็นตัวอย่าง โดยเฉพาะการเป็นนักต่อสู้ พ่อ
 เป็นเด็กต่างจังหวัด เมื่อเข้ามาเรียนหนังสือในกรุงเทพฯ จะมีเพียงกางเกงและรองเท้าเท่านั้น
 เมื่อจบมัธยมศึกษาตอนปลายและหมดสัญญาตามทุนที่ได้รับจากโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนก็สามารถ
 สอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องอยู่วัดในช่วงแรก รอให้พระฉันเสร็จ
 พ่อถึงทานข้าวได้ บางวันก็ต้องหยุดเรียนเพราะไม่มีเงินค่ารถ ต้องอดทนหลายอย่าง สำหรับ
 อนาคตกระตือรือร้นตั้งใจจะทำงานรับใช้สังคมไทยโดยรับราชการอาชีวแพทย์ แผนกเด็กหรือผิวหนัง
 และอาจไปศึกษาต่อด้านศัลยกรรมที่ต่างประเทศ งานพิเศษจะเปิดคลื่นร่วมกับพี่สาวที่เป็น
 ทันตแพทย์

กระตือรือร้นมีวิธีการเรียนหนังสือคือจะไม่นอนดึกมาก ปกติถ้าไม่สอบจะนอนเวลา
 ประมาณ 23.00 น. ใกล้เคียงจะนอนเวลาประมาณ 24.00 น. ตื่นเวลาประมาณ 6.30 น. เวลา
 เรียนในชั้นจะตั้งใจเรียนมากและพยายามทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนให้ได้ เพราะถ้าเข้าใจสิ่งที่
 เรียนแล้วจะจำได้ ทำการบ้านเสมอและหมั่นทำแบบฝึกหัดเพื่อฝึกการคิด หาข้อสอบมาทำอยู่
 เสมอและพยายามคิดให้เร็วที่สุด ทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วทันทีโดยเฉพาะเมื่อไปเรียนกวดวิชา
 การดูหนังสือเพื่อเตรียมสอบจะอ่านจบเป็นวิชา ๆ ไป จะทำโจทย์แบบฝึกหัดวิชาที่ใช้
 ความเข้าใจก่อนจนหมด แล้วถึงคูวิชาที่ต้องท่อง เมื่ออ่านและขีดเส้นใต้ส่วนที่สำคัญไว้ แล้ว
 มาอ่านทบทวนอีกครั้งตอนใกล้สอบ เวลาอ่านหนังสือจะนั่งอ่านด้วยท่าทางที่ทะมัดทะแมงเพื่อให้มี
 สมาธิ

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. บุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะพ่อแม่ให้คำปรึกษา กำลังใจสนับสนุนทุกอย่าง และ
 แนวทาง มีจิตวิทยาในการอบรมสั่งสอน เข้าใจความรู้สึกของลูก พี่น้องและญาติคอยให้กำลังใจ
 คำชมเชยหรือบอกข้อบกพร่อง เพื่อน ๆ เรียนด้วยความไม่เครียด ทำให้เกิดความรู้สึกสนุกกับ
 การเรียน ตลอดจนเพื่อนที่บ้านในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์จะเป็นลูกแพทย์ทั้งสิ้น ซึ่งจะ
 เรียนเก่งและนำชื่อเสียงให้โรงเรียน มีลักษณะเป็นผู้นำ จึงทำให้กระตือรือร้นเห็นตัวแบบของความ
 เป็นผู้นำว่าจะเป็นผู้ทำได้ต้องเก่ง ประกอบกับการเป็นลูกแพทย์ในต่างจังหวัดจะมีสถานะทาง
 สังคมค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นส่วนบังคับให้พยายามเรียนหนังสือให้เก่ง

2. การได้มีโอกาสรับการศึกษานในโรงเรียนที่มีความเฉียบพร้อมทางด้านวิชาการ เช่น โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

3. ตัวเด็ก เกิดมาสมองดี เมื่อเป็นเด็กแม่ให้เรียนร่าจะเป็นเร็วมาก และคนตรีบางอย่างที่ไม่ได้เรียนเมื่อฟังก็สามารถแกะเป็นตัวโน้ตได้ ประกอบกับเป็นเด็กที่ทำอะไรก็ทำจริงจัง มุ่งมั่น เชื่อมั่นในตัวเอง และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ง่าย ทำให้ไม่มีปัญหาซึ่งส่งผลกระทบต่อกรเรียน ทำให้รู้สึกสนุกกับการเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2514 ณ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี บิดามารดามีเชื้อชาติจีน บิดาจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้าของบุรุษ มารดาจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำหน้าที่แม่บ้านและเป็นตัวแทนขายประกันชีวิต ป่วยตายมาจากประเทศจีน บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 4 คน กรณีศึกษาเป็นบุตรคนโต มีน้องสาว 2 คน น้องชาย 1 คน น้องสาวสองคนปัจจุบันเรียนอยู่ชั้น ม.6 และชั้น ม.4 โรงเรียนสตรีวิทยา ผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 และ 3.69 ตามลำดับ น้องชายคนเล็กเรียนอยู่ชั้น ม.1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการเรียนเฉลี่ย 2.97

ประวัติการศึกษา

อนุบาล - ประถมศึกษา

โรงเรียนอนุควินวิทยา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการเรียนชั้น ป.6 ได้ 91.70 %

มัธยมศึกษาตอนต้น - มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการเรียนชั้น ม.3 ได้ 3.79 ผลการเรียนชั้น ม.6 ได้ 4.00 และ ผลการเรียนเฉลี่ยชั้น ม.4 - ชั้นม.6 ได้ 3.71

ปัจจุบันเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. ทูลพระราชทานของเขตการศึกษา 5 เมื่อกลุ่มชั้น ป.6
2. รางวัลชนะเลิศตอบปัญหา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่ออยู่ชั้น ม.3
3. รองชนะเลิศตอบปัญหา เนื่องในวันปิยมหาราช เมื่อกลุ่มชั้น ม.4
4. เมื่ออยู่ชั้น ม.6 ได้รับรางวัลดังนี้
  - ชนะเลิศตอบปัญหาโบราณคดี ของมหาวิทยาลัยศิลปากร
  - ชนะเลิศตอบปัญหาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า
  - ชนะเลิศตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ เนื่องในวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ
  - รองชนะเลิศตอบปัญหาวิทยาศาสตร์ เนื่องในวันครบรอบโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน

- รองชนะเลิศตอบปัญหาสังคม ของศูนย์ความเข้าใจกันระหว่างชาติ
- เกียรติบัตรเกรดเฉลี่ยสูงสุด

2. บริบททางครอบครัว

พ่อและแม่มีภูมิลำเนาอยู่ที่อำเภอบ้านโป่งตั้งแต่เกิด พ่อเรียนหนังสือเก่งแต่ก็ไม่
สามารถเรียนต่อได้เนื่องจากปู่และย่ามีลูกมาก เลขหันมาประกอบอาชีพรับตัดเย็บเสื้อผ้าและเริ่ม
ฝึกงานทางด้านนี้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ปัจจุบันเปิดร้านตัดเย็บเสื้อผ้าบุรุษ โดยมีแม่ทำหน้าที่
แม่บ้านและช่วยงานในร้านบ้าง แม่มีลูก 4 คนในวัยที่ไม่ห่างกันมาก ตั้งแต่แม่จะทำอาหารเข้าให้
ลูก พาลูกไปส่งโรงเรียน เช่นไปรับที่โรงเรียน ลูกจะเรียนโรงเรียนเดียวกันหมดในชั้นประถม
ศึกษา เมื่อกลับจากโรงเรียนลูก ๆ จะต้องทำการบ้านก่อนเป็นอันดับแรก แล้วรับประทานอาหาร
เย็น แม่ถึงอนุญาตให้ดูโทรทัศน์

ผลการเรียนของลูกพ่อแม่จะตรวจอย่างละเอียด เมื่อกรณีศึกษาสอบได้ที่หนึ่งเมื่ออยู่ชั้น
ประถมศึกษา แม่จะอุ้มแล้วร้องไห้โฮ แล้วชมว่าเก่ง และอาจซื้อของเล่นตามที่ลูกขอ เมื่อลูกทุก
คนเข้าโรงเรียนหมด พ่อจะตั้งเงื่อนไขขึ้นว่าถ้าลูกคนไหนสอบได้ที่หนึ่งจะให้ 100 บาท สอบได้ที่
สองให้ 50 บาท เงื่อนไขนี้เริ่มตั้งแต่กรณีศึกษาอยู่ชั้น ป.3 และน้องชายคนเล็กของกรณีศึกษาอยู่
ชั้นอนุบาล เมื่อการประเมินผลเปลี่ยนเป็นหน่วยการเรียน วิชาใดได้ผลการเรียนระดับ 4 จะได้
วิชาละ 10 บาท ปิดเทอมภาคฤดูร้อนซึ่งปิดถึงสองเดือน พ่อและแม่จะให้ลูกไปเรียนพิเศษที่
โรงเรียนเพื่อกันสัปดาห์ต่าง ๆ โดยจะเรียนทั้งวันเหมือนเวลาเรียนปกติเมื่อครั้งโรงเรียนเปิด
เป็นเวลาหนึ่งเดือนเต็ม

อำเภอบ้านโป่งเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดราชบุรี ระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงอำเภอ
บ้านโป่งจะใช้เวลาในการเดินทางโดยรถยนต์ประมาณชั่วโมงเศษ คนในตัวอำเภอบ้านโป่ง
โดยเฉพาะบริเวณตลาด จึงมักนิยมให้ลูกหลานมาสอบเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
มัธยมศึกษาปลายในโรงเรียนรัฐบาลของกรุงเทพฯ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่นิยมมาสอบเข้า
คือ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และโรงเรียนสตรีวิทยา ถ้าเป็นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเป็น
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เมื่อประกาศผลสอบคนในตัวอำเภอโดยเฉพาะบริเวณตลาดจะมีการ
พูดคุยกันเวลาที่มาจ่ายตลาด ทำให้ทราบว่าลูกบ้านไหนสอบเข้าได้โรงเรียนอะไรบ้างในกรุงเทพฯ
ถ้าสอบเข้าโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยหรือโรงเรียนสตรีวิทยาจะได้รับการชื่นชม หรือเอ็นโยกัน
เป็นพิเศษ ทำให้พ่อแม่ของเด็กที่สอบได้พลอยได้รับการยกย่อง นอกเหนือจากที่ลูกสามารถสอบ
ได้แล้ว เหตุการณ์ลักษณะแบบนี้จะเกิดขึ้นอีกในช่วงประกาศผลสอบเข้ามหาวิทยาลัย ถ้าลูกบ้าน
ไหนสอบเข้ามหาวิทยาลัยโดยเฉพาะคณะแพทยศาสตร์จะได้รับการกล่าวขวัญกันมากอย่างชื่นชมยินดี

จะพูดกันว่าปีนี้เด็กบ้านโป่งสอบเข้าแพทย์ได้กี่คน โรงเรียนรัฐบาลที่มีชื่อเสียงกี่คน พ่อแม่ของ
 กรณีศึกษาที่เช่นกันก็อยากให้ลูกมาสอบเข้าโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ โดยเห็นว่ากรณีศึกษา
 เรียนดี เมื่ออยู่ชั้น ป.6 สอบได้ที่หนึ่งของเขตการศึกษา 5 ถ้ามาสอบเข้าโรงเรียนสวนกุหลาบ
 วิทยาลัยคงจะมีโอกาสสอบได้ พ่อกับแม่จะติดตามข่าวเกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะการสอบเข้า
 โรงเรียนมัธยมศึกษาว่าโรงเรียนใครงบกี่คน เด็กที่มาสอบจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ถ้าต้องย้าย
 ทะเบียนบ้านเข้ามากรุงเทพฯ ก็จะต้องย้ายชื่อลูกมาอยู่บ้านเพื่อนของพ่อในกรุงเทพฯ เมื่อพ่อแม่ตั้ง
 ใจให้กรณีศึกษาเข้ามาสอบเรียนต่อมัธยมที่กรุงเทพฯ ก็จะพูดกรอกหูกรณีศึกษาอยู่เสมอว่า "ถ้า
 เข้าไม่ได้ต้องเรียนต่อที่บ้านนอกนะเป็นเด็กบ้านนอกต่อ"

ในวันที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเปิดรับสมัคร โดยที่แม่เองก็ไม่ทราบว่าโรงเรียน
 ตั้งอยู่ที่ไหนก็จะเหมารถแท็กซี่ที่อำเภอบ้านโป่งให้มาส่ง เมื่อกรณีศึกษาสอบเข้าโรงเรียน
 สวนกุหลาบวิทยาลัยได้พ่อกับแม่ได้ให้กรณีศึกษามาอยู่บ้านเช่าแถวสะพานพุทธยอดฟ้า ผังธนบุรี กับ
 เด็กอำเภอบ้านโป่งคนหนึ่งที่มาอยู่ก่อนและกำลังเรียนครู ในวันที่แม่มาส่งกรณีศึกษาทำท่าจะ
 ร้องไห้ แม่ได้ขอให้คนที่กรณีศึกษาอยู่ด้วยช่วยไปรับ-ไปส่งที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยประมาณ
 3 วัน จนกรณีศึกษาสามารถไปกลับเองได้ และแม่ได้ฝากให้ผู้หญิงสูงอายุคนหนึ่งซึ่งอยู่แถวบ้าน
 เช่า ซักเสื้อผ้าให้กรณีศึกษาในราคาเดือนละ 100 บาท และช่วยตะโกนเรียกกรณีศึกษาด้วย
 ถ้าเห็นว่าสายแล้วแต่ยังไม่ไปโรงเรียน กลัวกรณีศึกษาจะหลับเพลิน แม่จะมารับกรณีศึกษาที่บ้าน
 เช่าทุกเย็นวันศุกร์ และพาลูกกลับบ้านที่อำเภอบ้านโป่ง พอเย็นวันอาทิตย์ก็จะพามาส่งที่กรุงเทพฯ
 ประมาณ 2-3 อาทิตย์ จนกรณีศึกษาสามารถกลับบ้านโป่งเองได้ กรณีศึกษาจะกลับบ้านที่อำเภอ
 บ้านโป่งทุกสัปดาห์ สิ่งที่แม่และพ่อจะพูดเตือนกรณีศึกษาอยู่ตลอดเวลา คือ "เมื่อโรงเรียนเลิกให้
 กลับบ้าน อย่าไปเถลไถลที่ไหนกับเพื่อน" "ใครให้กินอะไรอย่ากิน" หรือคิดว่าลูกจะพบปัญหา
 อะไร แม่ก็จะพูดเตือนไว้ล่วงหน้าก่อนให้ระวังสิ่งนั้นสิ่งนี้ หรืออย่าลืมทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ กรณีศึกษาอยู่
 บ้านเช่าประมาณ 3 ปี แม่และพ่อได้ซื้อบ้านที่กรุงเทพฯ กรณีศึกษาถึงได้ย้ายมาอยู่บ้านของตนเอง
 และรับผิดชอบดูแลน้องอีก 3 คน ซึ่งมาเข้าเรียนที่โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนสวนกุหลาบ
 วิทยาลัย แม่จะเข้ากรุงเทพฯ ทุกเย็นวันพุธ มาทำอาหารให้ รีดเสื้อผ้าให้ลูก แล้วถึงกลับเย็นวัน
 พฤหัสบดี ส่วนพ่อจะมาวันเสาร์กลับวันอาทิตย์ มีน้อง 4 คนจะรับผิดชอบและแบ่งหน้าที่กันทำ โดย
 กรณีศึกษารับผิดชอบซักเสื้อผ้า แต่ปัจจุบันแม่ได้ซื้อเครื่องซักผ้าให้แล้ว น้องสาวคนรองเช็ดถูบ้าน
 น้องสาวคนเล็กล้างถ้วยชาม และน้องชายคนเล็กจะขับจักรยานออกไปซื้ออาหาร แม่จะให้ลูก
 ใช้เงินสัปดาห์ละ 200 บาทต่อคน โดยจะเตรียมแลกเศษเหรียญใส่ขวดไว้ให้ลูกแต่ละคนสำหรับ
 ค่ารถเมล์ หรือลูกต้องการอะไรที่ต้องใช้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนจะจัดหาให้ หรือเป็นธุระ
 จัดการให้ ส่วนพ่อนั้นจะปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเรียนพิเศษ และค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษ ซึ่ง
 ส่วนใหญ่พ่อจะอนุญาต เพราะทราบกันว่าลูก ๆ ก็ประหยัดกันอยู่แล้ว กิจกรรมในครอบครัวที่มี

ทำกันบ่อยคือ ทำอาหารรับประทานโดยแม่เป็นผู้ทำ หรือไปเดินซื้อของตามห้างสรรพสินค้า

บ้านที่กรุงเทพฯ กรณีศึกษาและน้องอีก 3 คน จะมีโต๊ะเขียนหนังสือคนละโต๊ะเรียงต่อกันเป็นแถวพร้อมโคมไฟ นาฬิกาปลุก และอุปกรณ์การเรียน อีกด้านหนึ่งของห้องตั้งวิทยุและโทรทัศน์ 14 นิ้วหนึ่งเครื่อง เมื่อทุกคนกลับบ้านก็จะทำธุระส่วนตัวของแต่ละคน และมานั่งประจำที่โต๊ะเพื่อทำการบ้านหรือดูหนังสือ พร้อมกับเปิดโทรทัศน์ไปด้วย เมื่อน้อง ๆ มีปัญหาเกี่ยวกับการบ้านหรือโจทย์ปัญหาต่าง ๆ ก็มักจะมาถามกรณีศึกษาให้อธิบาย พ่อแม่มักพูดให้น้อง ๆ คุยตัวอย่างของกรณีศึกษา และพูดกับลูกเสมอว่า "เรียนหนังสือเก่ง ๆ นะจะได้เป็นหมอ" พ่อกับแม่ของกรณีศึกษาออกกับผู้วิจัยว่า "อาชีพหมอสสามารถเป็นได้แก่เองได้ โดยการเปิดคลินิกไม่ต้องไปเป็นลูกจ้างคนอื่น และไม่ต้องกลัวว่าจะไม่มีงานทำ" แต่พ่อแม่ก็ไม่ได้บังคับให้กรณีศึกษาเลือกแพทย์ เมื่อกรณีศึกษาเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพ่อกับแม่จะไม่ทราบเลยว่าเลือกอะไรบ้าง แต่ก็คิดว่ากรณีศึกษาคงเลือกแพทย์ ในช่วงที่กรณีศึกษาสอบเข้ามหาวิทยาลัย แม่จะพักอยู่ที่กรุงเทพฯ ตลอดและทำอาหารให้ พ่อโทรศัพท์ทางไกลมาให้กำลังใจเกือบทุกวัน

การลงโทษลูกเมื่อลูกเล็ก ๆ จะตีบ้าง เรื่องที่ตีมักจะเป็นเรื่องทีทะเลาะกันเองในหมู่พี่น้อง เมื่อลูกโตประมาณชั้นมัธยมศึกษาจะไม่ตีแต่จะใช้คุ และให้เหตุผล หรือเตือนบ้าง

3. บริบททางโรงเรียน

โรงเรียนที่กรณีศึกษารักมากที่สุดคือโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เนื่องจากเรียนมานานมีเพื่อนมาก เพื่อนส่วนใหญ่จะสนใจเรียน สนใจหาความรู้ เมื่ออยู่ชั้น ม.3 อาจารย์ประจำชั้นได้กำหนดให้นักเรียนหาโจทย์นอกเหนือจากที่เรียนในชั้นมาเขียนบนกระดานดำ แล้วให้นักเรียนช่วยคิด เพื่อน ๆ ที่ไปเรียนกวดวิชา ก็จะนำโจทย์จากที่ไปเรียนกวดวิชาหรือหามาจากที่ต่าง ๆ ทำให้เกิดบรรยากาศของการช่วยเหลือกันในชั้น และติคมาจนกระทั่งปัจจุบันเพื่อน ๆ ที่เข้าคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหิดลก็ยังคงรวมกลุ่มกันได้ และช่วยกันทบทวนเวลาสอบจนทำให้เพื่อน ๆ ที่จบจากโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จะพูดกันว่า "เด็กสวนกุหลาบเขาจับกลุ่มกันได้"

กรณีศึกษาอยู่ห้องเด็กเก่งมาตลอดตั้งแต่ชั้น ม.1 เวลาเรียนจะตั้งใจมาก เป็นเด็กเรียบร้อย ไม่พูดไม่คุยเวลาเรียน ชยันสม่ำเสมอ เวลาเรียนมักจะนั่งอยู่แถวหน้าชั้น เมื่อสงสัยอะไรในเวลาเรียนจะไม่ค่อยยกมือถามแต่มักจะนำไปถามนอกชั้นเรียนกับเพื่อน ค่อนข้างขี้อาย

กรณีศึกษาจะชอบอาจารย์ที่อธิบายนักเรียนได้เข้าใจ ไม่ปฏิเสธที่จะอธิบายข้อสงสัยต่าง ๆ ของนักเรียน นักเรียนสามารถเข้าหาได้ง่าย เวลาสอนไม่เครียดหรือทำให้นักเรียนเกิดความเครียด มีมุขตลกบ้าง หรือเสียงกระตั้น และเอาใจใส่นักเรียน

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบเข้าคณะแพทยศาสตร์ได้เป็นอันดับที่สอง ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 90 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดกว่าปกติ เป็นเด็กที่เรียนดีอยู่ในอันดับตัวเลขตัวเดียวตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มีความจำดี ชอบอ่านหนังสือ สนใจหาความรู้ รูปภาพที่ติดในห้องเรียนหรือนิทรรศการที่โรงเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษาจะเดินอ่านแทบทุกห้อง มีหนังสืออะไรจะหยิบมาอ่าน ไปเล่นบ้านเพื่อนก็จะไปนั่งอ่านหนังสือของเพื่อน เมื่อตอนเล็ก ๆ แม่พาเข้ากรุงเทพฯ ผ่านอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย กรณีศึกษาชี้และพูดว่า "นี่ไง นี่ไงประชาธิปไตย" ทำให้ผู้ใหญ่แปลกใจที่เป็นเด็กอ่านอะไรแล้วจำได้แม่น แม่เลยชอบซื้อหนังสือความรู้รอบตัวให้ เมื่อครูถามเกี่ยวกับความรู้รอบตัวก็มักจะตอบได้ ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้กรณีศึกษาชอบวิชาสังคมศึกษา และได้รับเลือกเป็นตัวแทนโรงเรียนให้ไปตอบปัญหาเกี่ยวกับวิชาสังคม

กรณีศึกษาศึกษาอยู่ห้องเด็กเก่งตั้งแต่ชั้น ม.1 เมื่ออยู่ชั้น ม.4 คะแนนวิชาฟิสิกส์ไม่ค่อยดีเลยขอม่อไปเรียนพิเศษที่โรงเรียนวันเสาร์ และขอเรียนพิเศษภาษาอังกฤษเมื่ออยู่ชั้น ม.5 แต่ช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่เรียนกวดวิชา จะนั่งอ่านเองอยู่ที่บ้านตลอดระยะเวลาประมาณ 3 เดือน โดยช่วง 3 เดือนกรณีศึกษาจะจัดเวลาการดูหนังสือคือจะดูตั้งแต่ 24.00 น. ถึง 5.00 น. เมื่อต้องการความเจียบ แล้วมานอนเวลา 5.00 น. จนถึง 12.00 น. และอ่านต่อ ช่วงตอนค่ำจะดูโทรทัศน์จน 24.00 น. ถึงเริ่มต้นดูหนังสือ แม้จะช่วยปลุกบ้างในช่วงแรก บางวันเพื่อนที่ไปเรียนกวดวิชาจะเอาโจทย์มาให้ทดลองทำ หรือคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันบ้าง แต่ปกติก็ไม่ใช้ช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัย กรณีศึกษาจะทำการบ้านหรืออ่านหนังสือไปด้วย เปิดโทรทัศน์ไปด้วย แต่ถ้าต้องการใช้สมาธิจะเปิดวิทยุให้เป็นเพื่อนเท่านั้น จะไม่ทราบเนื้อหาของเสียง นอนประมาณ 22.00 น. - 23.00 น. แล้วตื่น 5.00 น. เวลาว่างส่วนใหญ่จะชอบดูโทรทัศน์เกือบทุกรายการโดยเฉพาะการ์ตูน เพื่อนสนิทที่คบกันส่วนใหญ่จะเรียนเก่ง สนใจการเรียนทำอะไรทำจริง บุคคลที่กรณีศึกษาศรัทธาและจะเอาเป็นตัวอย่างคือ รุ่นพี่ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งสอบได้ที่หนึ่งของประเทศในสาขาแพทยศาสตร์ และรุ่นพี่ที่สอบชิงทุนธนาคารแห่งประเทศไทย และกำลังศึกษาอยู่ต่างประเทศ สำหรับอนาคตกรณีศึกษาอยากเป็นแพทย์แผนกเด็ก

กรณีศึกษามีเทคนิคในการเรียนคือ เวลาเรียนจะตั้งใจเรียนเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่อาจารย์สอน ที่ใดสงสัยจะถามทันที ทำการบ้าน แบบฝึกหัดสม่ำเสมอ ดูหนังสือวิชาที่อาจารย์ได้สอนไป

แล้ว โดยเฉพาะวิชาสำคัญหรือวิชาที่ยังไม่เข้าใจจะอ่านทบทวน การดูหนังสือล่วงหน้าจะทำนาน ๆ ครั้ง เมื่อใกล้สอบจะวางแผนการอ่านหนังสือโดยครูวิชาที่จะสอบก่อนจนจบเป็นวิชาไปจนหมด พอใกล้ถึงวันสอบก็จะเอาวิชาที่อ่านจบไปแล้วมาอ่านทบทวน ถึงแม้จะเข้าใจแล้วเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. พ่อแม่ ตลอดจนญาติ เอาใจใส่ให้กำลังใจ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องเรียน จะพูดเสมอให้ลูกตั้งใจเรียน ช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องการเรียนเท่าที่จะช่วยได้ เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ และการขยันทำมาหากิน

2. ตัวเด็ก เห็นความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน พยายามรักษาระดับผลการเรียนไว้ไม่ให้ต่ำลง แต่พยายามทำให้ดีขึ้น ซึ่งการรักษาระดับนี้ต้องอาศัยสิ่งแวดล้อม เช่น เพื่อนที่เรียนเก่ง เป็นตัวกระตุ้นให้ขยันอ่านหนังสือถึงแม้จะเข้าใจแล้ว ก็ต้องอ่านอีกเพื่อให้จำได้ดี

3. สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียน อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีเพื่อนเรียนเก่งทำให้มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ เพื่อน ๆ มีหนังสือหรือโจทย์ต่าง ๆ จะมาแลกเปลี่ยนความรู้กันในชั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีที่เกิด

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2515 ณ รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงที่บิดามารดาไปทำงานที่นั่น บิดามารดามีอาชีพแพทย์ทั้งคู่ บิดาถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งเมื่อกรณีศึกษาอยู่ชั้น ป.6 มารดาขณะนี้เป็นแพทย์อยู่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วุฒิ อ.บ. ย่ำจบการศึกษาทางด้านครู ได้วุฒิ ป.ป. ตาจบหลักสูตรสิบสองสอสิบสองจากสกอตแลนด์ยาร์ด (Scotlandyard) ย่ำจบการศึกษาทางด้านครูได้วุฒิ ป.ม. จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 3 คน เป็นชาย 2 หญิง 1 กรณีศึกษาเป็นคนสุดท้อง มีชายจบแพทยศาสตร์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้เป็นแพทย์ฝึกหัดอยู่โรงพยาบาลจังหวัดลพบุรี มีสาวขณะนี้นำกำลังศึกษาอยู่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แผนกสถิติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 3 ผลการเรียนเฉลี่ย 3.8

ประวัติการศึกษา

อนุบาล 1 - อนุบาล 2	โรงเรียนอนุบาลชวนชื่น
เตรียมประถม	โรงเรียนผดุงครุณี
ประถมศึกษา	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผลการเรียนเฉลี่ย 3.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - ม.5)	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย 4.00

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เกียรติประวัติที่เคยได้รับ

1. เกียรติบัตรเรียนดีและความประพฤติดี เมื่ออยู่ชั้น ป.2 - ป.5
2. โล่เรียนดี เมื่ออยู่ชั้น ม.1
3. โล่คะแนนยอดเยี่ยมวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ เมื่ออยู่ชั้น ม.4
4. รางวัลชมเชยประเภททีม เขตกรุงเทพมหานคร จากการแข่งขันตอบปัญหาคณิตศาสตร์ของสมาคมคณิตศาสตร์

2. บริบททางครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดในขณะที่พ่อและแม่ไปทำงานต่างประเทศ เมื่อกรณีศึกษาอายุได้ 3 เดือน ครอบครัวก็กลับเมืองไทย พ่อแม่และแม่ได้นำกรณีศึกษาไปฝากย่ำที่ฝั่งธนบุรี และไปหากรณีศึกษาทุกเย็นจนกรณีศึกษาอายุได้ 3 ขวบ จะเรียนอนุบาลถึงได้มาอยู่กับพ่อแม่ เมื่อพ่อถึงแก่กรรม แม่ก็เลยย้ายมาอยู่แฟลตแพทย์ของโรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียนจนปัจจุบัน แม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูกมากนัก เนื่องจากต้องตื่นเช้าเพื่อไปดูคนไข้ กลางวันทำงาน เย็นก็ต้องไปดูคนไข้ว่าจะเสร็จงานก็ประมาณ 20.00 - 21.00 น. และจะจ้างเด็กให้มาช่วยทำงานบ้านหนึ่งคน เพื่อลูกจะได้ไม่ต้องทำงานบ้าน เวลาที่ได้คุยกับลูก ๆ คือเวลาประมาณ 21.00 น. และนั่งดูโทรทัศน์ไปคุยกันไป ลูก ๆ ก็จะนั่งอ่านหนังสือ หรือทำการบ้านและดูโทรทัศน์ไปด้วย แม่จะเลี้ยงลูกแบบเพื่อน ไม่เจ้าระเบียบ ไม่เข้มงวด จะเลี้ยงลูกแบบอเมริกัน ให้ความเอาใจใส่และช่วยลูกเมื่อลูกต้องการและใช้ชีวิตได้สำนึก (sub-conscious) ว่าสมัยเด็กเราชอบอะไรก็จะให้ลูกแบบนั้นหรือลูกชอบอะไรถ้าเห็นว่าไม่มีพิษมีภัยก็จะให้

กรณีศึกษาจะเป็นเด็กที่เรียนหนังสือดีตลอดตั้งแต่เล็ก ๆ มีช่วงอนุบาลเท่านั้นที่ไม่อยากไปโรงเรียน เมื่อแม่ถามสาเหตุถึงทราบว่าการกรณีศึกษาได้ยินครูพูดเหมือนว่าถ้าร้องไห้จะจับตัดลิ้น เมื่อแม่อธิบายจนกรณีศึกษาเข้าใจแล้วตั้งแต่นั้นมากรณีศึกษาไม่เคยมีปัญหาเกี่ยวกับการไปโรงเรียนเลย เมื่อกรณีศึกษาเรียนอยู่ชั้น ป.1 จะได้ผลการเรียน A , B แต่แม่ก็ไม่ได้สนใจเท่าไรเพราะคิดว่าเด็ก ๆ คงเรียนอะไรง่าย ๆ และได้ผลการเรียนแบบนี้กันทุกคน เมื่อกรณีศึกษาอยู่ชั้น ป.2 - ป.5 จะได้เกียรติบัตรทุกปี แม่มาประชุมผู้ปกครองที่โรงเรียนสาธิต แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาจารย์ถามว่ามีวิธีการอบรมลูกอย่างไรลูกถึงเรียนดี ถึงได้ทราบว่ากรณีศึกษาเรียนดีทั้งที่แม่เองไม่ค่อยได้ช่วยลูกมากนัก นอกจากมีรางวัลให้ลูกเมื่อลูกเรียนดีซึ่งกรณีศึกษาจะขอเองเป็นของเล่นซึ่งถ้าเห็นว่ามีประโยชน์ ไม่เป็นอันตรายก็จะซื้อให้ เมื่อให้ก็ไม่เคยสอนหรือสร้างเงื่อนไขกับลูก เวลามีคนมาเสนอขายสารานุกรมแม่จะซื้อไว้เป็นชุดให้เหมือนมีห้องสมุดเล็ก ๆ ไว้ในบ้านเพื่อให้ลูกเปิดดูรูป ตอนที่ลูกยังเล็ก ๆ เมื่อลูกโตหน่อยก็จะช่วยลูกอ่านบ้าง ให้ลูกอ่านเองบ้าง การบ้านแม่ก็ไม่เคยสอนเพราะอาจารย์ที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สั่งไม่ให้ผู้ปกครองช่วยสอนการบ้านให้ลูก โดยเฉพาะคณิตศาสตร์ เนื่องจากเป็นคณิตศาสตร์แผนใหม่ ผู้ปกครองอาจสอนไปผิดทำให้อาจารย์ไม่ทราบว่าเด็กไม่เข้าใจตรงไหน หรือเข้าใจผิดตรงไหนให้เด็กทำเองผิดก็ไม่เป็นไร จะได้ทราบว่าเด็กไม่เข้าใจตรงไหน แม่เลยไม่เคยสอนการบ้านกรณีศึกษาและไม่เคยเตือนเรื่องทำการบ้าน แต่ปกติกรณีศึกษาจะทำอยู่แล้วทุกวัน

เมื่อแม่ต้องย้ายมาอยู่แฟลตที่โรงพยาบาลกรุงเทพคริสเตียน ก็เลยให้กรณีศึกษาย้ายมาสอบเข้าโรงเรียนสาธิตทุกวัน เพื่อจะได้ใกล้ในการรับส่งไม่ต้องเดินทางไกล เหตุที่เลือกเข้า

ลาติดหมดเพราะอยากให้กรณศึกษาเรียนโรงเรียนสหศึกษา และกรณศึกษาที่สามารถสอบเข้าได้เอง เมื่อเรียนลาติดปทุมวันปีแรกกรณศึกษาที่สอบได้คะแนนจึงได้รับโล่ และตั้งใจเรียนลาติดปทุมวันจนจบ ม.6 โดยตกลงกับเพื่อนว่าจะอยู่ทำชื่อเสียงให้โรงเรียน พอปลายปี ม.3 กรณศึกษาเป็นโรคอีสุก - อีใส ไม่ได้ไปโรงเรียน เมื่อไปโรงเรียนพบว่าเพื่อนสนิทไปสมัครสอบโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาที่เลยไปสมัครสอบบ้าง และได้ไปหาที่เรียนพิเศษกับเพื่อน กรณศึกษาสามารถสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและได้อยู่ห้องเด็กเก่งตลอดตั้งแต่ชั้น ม.4 - ม.5 ซึ่งแม่เองไม่อยากจะให้กรณศึกษาอยู่ห้องเด็กเก่ง ห่วงว่าจะเรียนแล้วไม่มีความสุข เพราะต้องพยายามรักษาระดับไว้ ถ้าผิดหวังแล้วจะเสียใจ แม่ก็เลยถามกรณศึกษาว่าอยากเรียนพิเศษไหม ถ้ากรณศึกษาต้องการ แม่ก็จะให้เพื่อนที่สอนหนังสือสอนพิเศษให้หรือให้ช่วยหาอาจารย์สอนให้ค่าใช้จ่ายในการเรียนต่าง ๆ แม่จะไม่ปฏิเสธเลยจะให้ทันที เวลากรณศึกษาเรียนหนังสือถ้าไปรับไปส่งได้จะรีบทำทันทีเพื่อให้ลูกสบายที่สุด และสามารถใช้เวลาเกี่ยวกับการเรียนได้มากที่สุด แม่จะไม่เข้มงวดกับกรณศึกษาเรื่องคู่มือหนังสือหรือทำการบ้าน แม้กระทั่งวิธีการเรียน การอ่านหนังสือก็ไม่เคยแนะนำเพราะคิดว่าแต่ละคนจะมีเทคนิคการเรียนของตนเอง เมื่อใกล้สอบกรณศึกษาจะสั่งให้แม่ช่วยปลุก แม่ก็จะปลุกตามที่กรณศึกษาลังและจะไม่รบกวน โดยแม่จะไปคูโทรศัพท์อีกห้องหนึ่ง หรือไม่ชวนลูกออกไปเที่ยวไหน

นี่ ๆ ก็จะมีส่วนช่วยอธิบายการบ้าน บอกว่าโรงเรียนกวศวิชาโรงเรียนใดที่เคยไปเรียนมาแล้วสอนดี หรือหนังสือเล่มไหนดี และเป็นตัวแบบของความขยันโดยเฉพาะพี่ชายที่เรียนแพทย์จะขยันคู่มือหนังสือมาก

กรณศึกษาเคยถูกแม่ตีเพียงครั้งเดียวเมื่ออยู่ชั้น ป.1 เนื่องจากโรงเรียนใกล้จะเปิดเรียนแล้ว แต่ยังไม่ทำการบ้านไม่เสร็จ แม่ต้องถือไม้และนั่งเฝ้าให้ทำการบ้าน หลังจากนั้นก็ไม่เคยถูกตีอีกเลย และส่วนใหญ่กรณศึกษาก็ไม่เคยทำความผิดอะไร แม่อาจจะคุ้งบ้างที่ทานอาหารไม่เรียบร้อย

3. บริบททางโรงเรียน

กรณศึกษาจะรักทุกโรงเรียนที่เคยเรียนมาเท่า ๆ กัน เพราะทุกโรงเรียนมีคุณครูทั้งนั้น แต่เรื่องการสอนจะชอบการสอนของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพราะสอนให้นักเรียนเป็นคนกล้า มีความรับผิดชอบ โดยอาจารย์จะเป็นผู้แนะนำ ควบคุมและให้นักเรียนปฏิบัติทำให้กรณศึกษาควบคุมตนเองได้ รู้ว่าเวลาไหนควรขยันคู่มือหนังสือ เวลาไหนเป็นเวลาเที่ยวและสอนให้นักเรียนรู้จักคิดเองโดยใช้เหตุผล โรงเรียนจะมีสมุดจดการบ้าน ซึ่งนักเรียนจะต้องทำการบ้านและให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อในสมุดการบ้าน ทำให้กรณศึกษาต้องทำการบ้านทุกวันเมื่อกลับ

จากโรงเรียน จึงทำให้เกิดความเคยชินที่เมื่อกลับบ้านต้องทำการบ้านและไม่ชอบให้มีการบ้านค้าง โรงเรียนจะวางพื้นฐานให้นักเรียนคิดโดยเฉพาะการให้เด็กอ่านหนังสือพิมพ์แล้วไปเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้น ทำให้กรณิศึกษาศึกษาคิดนิสัยขบอะไรที่จะอ่านแม้กระทั่งดูกระดาษที่เก็บมาอ่านหนังสือพิมพ์ที่แม่ซื้อมากรณิศึกษาจะอ่านหมด ซึ่งผิดกับพี่สาวของกรณิศึกษาที่ไม่ได้เรียนโรงเรียนนี้จะไม่ชอบอ่าน โรงเรียนบังคับให้เด็กรับประทานอาหารเช้าที่โรงเรียนจัดให้ และให้ทานทุกประเภท ทำให้กรณิศึกษาเริ่มชอบทานผักทั้งที่แต่ก่อนไม่ชอบ

เมื่อกรณิศึกษาอยู่โรงเรียนสาธิตปทุมวันและโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ก็ได้อยู่ห้องเด็กเก่ง ทำให้ได้เพื่อนเรียนเก่ง สนใจการเรียน ไม่ชักจูงกันออกนอกกลุ่มนอกทาง

เมื่ออยู่ชั้น ม. 4 กรณิศึกษาได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น เนื่องจากมีเพื่อนมาก มีบุคลิกเป็นผู้นำ ไม่ช่างพูดช่างคุย สุขุม รอบคอบ มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจเรียนดี มีสมาธิ และรับรู้ได้เร็ว และจะเรียนได้ดีเป็นพิเศษในวิชาฟิสิกส์ แต่วิชาอื่นก็ทำคะแนนได้ดี

4. ตัวเด็ก

กรณิศึกษาสอบคัดเลือกเข้าคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้เป็นอันดับที่สี่ คณะแผนกสถาปัตยกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 82 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดกว่าปกติ เมื่ออายุประมาณหนึ่งขวบ กรณิศึกษามีลักษณะที่ทำให้แม่แปลกใจคือให้ความสนใจสิ่งแวดล้อมมาก โดยจะเอามือชี้และออกเสียงให้แม่ทราบถึงสิ่งที่ตนสนใจ เมื่อพูดได้จะชี้ไปยังสิ่งที่สนใจหรือถามคำถาม ถ้าแม่ไม่สนใจจะแสดงอาการโกรธและจับหน้าแม่ให้หันไปทางสิ่งที่ตนสนใจ หรือให้แม่ฟังว่าตนถามอะไร และจะต้องเอาคำตอบให้ได้ ถ้าแม่ตอบไม่ได้ก็จะถามคนอื่นจนได้คำตอบ ชอบเล่นของเล่นประเภทนำอุปกรณ์มาต่อกันเข้าเป็นเครื่องบินจำลอง หรือของเล่นที่ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ชอบแกะอุปกรณ์ต่าง ๆ ออกมาดูแล้วประกอบเข้าไปใหม่ จะเลิกเล่นอุปกรณ์เหล่านี้เมื่ออยู่ชั้น ม. 3 แล้วหันมาเล่นกีฬาและกีตาร์บ้าง กิจกรรมประจำวัน เมื่อกลับจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ถ้าไม่ไปเรียนพิเศษต่อกลับมาบ้านจะหาอะไรรับประทานอ่านหนังสือพิมพ์แล้วถึงทำการบ้าน เวลาทำการบ้านจะนั่งทำที่โต๊ะรับแขก เนื่องจากบ้านแคบแล้วเปิดโทรทัศน์ไปด้วย หรือแม้กระทั่งดูหนังสือพิมพ์ก็จะเปิดโทรทัศน์ไปด้วย เนื้อจะได้ไม่่ง่วงนอกจากใกล้สอบและกรณิศึกษาจะใช้สมาธิมากก็จะขอมแม่อย่าเปิดโทรทัศน์ หรือให้ไปคู่อีกห้องหนึ่ง ถ้าวันไหนที่กรณิศึกษาไปเรียนพิเศษกลับมาอาจจะนอนงีบหนึ่งแล้วตื่นมาดูหนังสือ หรือดูหนังสือไปเลย กรณิศึกษาจะเข้านอนประมาณ 24.00 น. ตื่นนอน 6.30 น. ในวันธรรมดา ถ้าวันหยุดจะตื่นนอน 8.00-9.00 น.

วิชาที่ชอบคือวิชาวิทยาศาสตร์ เนื่องจากตอนอยู่ชั้น ป. 5 อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่สนุกสนาน ทำให้กระตือรือร้นรักวิชาวิทยาศาสตร์จนกระทั่งถึงปัจจุบัน และเมื่ออยู่ชั้น ม. 4 ก็ชอบวิชาฟิสิกส์ ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์เหมือนกัน เนื่องจากอาจารย์สอนเข้าใจ โจทย์ท้าทาย เมื่อเรียนเข้าใจและทำโจทย์ได้ทำให้เกิดความสนุก วิชาที่ไม่ชอบคือวิชาที่ต้องท่อง

ความประทับใจต่อพ่อแม่คือ ท่านจะเอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนและเรื่องอื่น ๆ เสมอ ให้กำลังใจเสมอมา ตอนเด็กเมื่อกระตือรือร้นทำคะแนนสอบได้ดีท่านจะซื้อของเล่นให้ ทำให้กระตือรือร้นตั้งใจเรียนอย่างมีจุดหมายคือ รางวัล ซึ่งตอนเด็ก ๆ ก็ไม่ทราบว่าเรียนหนังสือไปทำไม แต่พอโตขึ้นรู้ะไรมากขึ้นก็คิดนิสัยที่ต้องตั้งใจเรียน แต่เปลี่ยนจุดมุ่งหมายจากรางวัลมาเป็นความภูมิใจของตนเองและพ่อแม่ บุคคลที่กระตือรือร้นศึกษาคร่ำครวและถือเป็นตัวแบบ คือ พ่อ พ่อเป็นคนขยัน มีน้องมากและต้องส่งน้องเรียน ก็สามารถเรียนแพทย์และเป็นศัลย์แพทย์ที่มีความสามารถ การที่พ่อเสียเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระตือรือร้นตั้งใจเรียน โดยคิดว่าเราไม่มีพ่อแล้วและเห็นตัวอย่างของอาซึ่งไม่ค่อยตั้งใจเรียน ชีวิตเลยไม่ประสบผลสำเร็จ อนาคตนั้นกระตือรือร้นตั้งใจเข้ามหาวิทยาลัยไว้ว่าจะเรียนให้จบปริญญาเอกหรือไม่ก็ปริญญาโทแล้วค่อยทำงาน อยากร่างงานที่ทำทนาย เช่น เปิดบริษัทเล็ก ๆ ของตัวเองหรือหุ้นกับเพื่อน

กระตือรือร้นมีเทคนิคการเรียนหนังสือ ดังนี้

1. เข้าเรียนสม่ำเสมอ และเรียนอย่างตั้งใจ ส่วนที่ไม่เข้าใจก็รีบถามผู้ที่เขารู้
  2. ทำการบ้าน แบบฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอ อย่าให้ค้างเป็นคืนนอกทางหมู ข้อง่าย ๆ ก็ทำอย่าเว้น และคุณลักษณะวิชาด้วยคือ วิชาคำนวณทำแบบฝึกหัดมาก ๆ ข้อสอบเก่า ๆ ก็เอามาทำ วิชาที่ต้องควรอ่านอย่างน้อยสองรอบและทบทวนส่วนที่ลืม เวลาอ่านก็ตั้งคำถามถามตัวเองและหาคำตอบ และควรอ่านหนังสือจบก่อนสอบประมาณ 1-2 สัปดาห์
  3. แบ่งเวลาให้ถูกต้อง ทำตารางการอ่านหนังสือว่าแต่ละวันควรจะดูอะไรบ้าง
  4. ช่วยสอนเพื่อนที่ไม่เข้าใจ จะทำให้เข้าใจยิ่งขึ้น
  5. เวลาใกล้สอบ หนังสือควรอยู่ใกล้ตัว
  6. เวลาทำข้อสอบค่อย ๆ คิดค่อย ๆ ติคอย่ารีบ คิดและทบทวนในข้อนั้นประมาณสองรอบ แล้วไม่ต้องกลับมาทบทวนอีก ถ้าข้อสอบมากก็คิดรอบเดียวแต่ให้มั่นใจ ข้อยากที่ทำไม่ได้ข้ามไปก่อน
- เทคนิคการเรียนพิเศษ กระตือรือร้นตั้งใจเรียน จับหลักหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่อาจารย์ในโรงเรียนไม่ได้สอน ก่อนเรียนพิเศษควรจรรู้ก่อนว่าไม่เข้าใจตรงไหน เมื่อเรียนพิเศษจะได้ทำความเข้าใจตรงนั้นให้ได้ เมื่อกลับบ้านต้องมาอ่านทบทวนสิ่งที่เรียนไปหรือสรุปสิ่งที่เรียนให้เข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อจะได้เรียนบทต่อไปได้อย่างเข้าใจ

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. ตัวเด็ก เกิดมาสมองดี และมีความตั้งใจเรียนจนเป็นนิสัย จนทำให้เกิดความละเอียดถ้าไม่ตั้งใจเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน หรือลอกการบ้านเพื่อน เรียนอย่างมีจุดหมายคือ ความภูมิใจของตัวเองและพ่อแม่ เชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ และรู้จักแบ่งเวลาให้ถูกต้อง
2. บุคคลรอบข้างชักนำไปในทางที่ดี เช่น แม่ให้ความสำคัญกับการเรียน ส่งเสริมด้านการเรียน นี้ ๆ เป็นตัวแบบการเรียนที่ดี ตลอดจนเพื่อน ๆ สนใจการเรียน ให้คำปรึกษาเรื่องเรียน พูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องเรียน แนะนำซึ่งกันและกัน
3. โรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มีธยมศึกษาตอนต้น และมีธยมศึกษาตอนปลาย วางพื้นฐานให้การศึกษาได้ดีโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2516 ณ โรงพยาบาลราชวิถี กรุงเทพมหานคร บิดาจบการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ ศิริราช ปัจจุบันเป็นแพทย์แผนกรังสีรักษา โรงพยาบาลราชวิถี มารดาจบการศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันทำงานอยู่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ปู่และย่าจบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพทำสวนยาง อยู่จังหวัดพังงา ตาและยายมาจากประเทศจีน บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 3 คน กรณีศึกษาเป็นบุตรคนที่สอง โดยมีพี่ชายหนึ่งคน และน้องสาวหนึ่งคน พี่ชายขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ชั้นปีที่ 2 น้องสาวอยู่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ชั้น ม.3 ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ประวัติการศึกษา

อนุบาล 1 - อนุบาล 2

โรงเรียนอนุบาลจิดตรา

ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนเซ็นต์คาเบรียล

ผลการเรียนเฉลี่ยชั้นประถมศึกษา 3.35

ผลการเรียนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษา 3.9

มัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

(ม.4 - ม.5)

ผลการเรียนเฉลี่ย 4.00

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. Certificate of Merit เมื่ออยู่ชั้น ป. 2 ถึง ป. 5
2. เหรียญทองหมวดภาษาอังกฤษ เหรียญเงินผลการเรียนเฉลี่ยตลอดปี และ Certificate of Merit เมื่ออยู่ชั้น ม. 1
3. เหรียญเงินหมวดสังคม - ภาษาไทย และ คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ เมื่ออยู่ชั้น ม.2
4. รองชนะเลิศประเภททีม และชมเชยประเภทบุคคลของสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานคร เมื่ออยู่ชั้น ม.5

2. บริบททางครอบครัว

ทุกวันแม่จะช่วยพ่อทำคลินิกซึ่งอยู่ในซอยใกล้บ้าน คลินิกจะเริ่มเปิดเวลา 17.30 - 20.00 น. เมื่อแม่เลิกจากงานที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะขับรถมารับกรณีศึกษา และพี่ชายซึ่งเรียนอยู่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และน้องสาวซึ่งเรียนอยู่โรงเรียนสาธิตปทุมวัน ไปส่งที่บ้านแล้วก็ออกมาช่วยพ่อทำคลินิก ลูก ๆ จะอยู่กับป้า (พี่สาวของพ่อซึ่งยังไม่แต่งงาน) และเค็กรับใช้อีกหนึ่งคน พ่อและแม่จะกลับบ้านประมาณ 20.30 น. เลย์ไม่ค่อยได้เข้มงวดหรือเค็ยวเค็ญเรื่องต่าง ๆ กับลูกเท่าใดนัก ค่อนข้างให้อิสระ ไม่เจ้าระเบียบ ตามใจลูก อยากรให้ลูกมีความสุข เป็นคนดี อยู่ในสังคมได้ ลูกจะสนิทกับแม่มากกว่าพ่อ เนื่องจากแม่เป็นคนรับส่งตั้งแต่เด็ก แม่จะใช้เวลาในรถคุยกับลูกทั้งสาม หรือฟังเรื่องที่ลูกคุยกัน เรื่องที่ลูกคุยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเพื่อน พ่อค่อนข้างจะบังคับ อยากรให้ลูกดูหนังสือมากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะกรณีศึกษาและพี่ชายชอบฟังวิทยุและดูโทรทัศน์มาก

เมื่อกรณีศึกษาเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาถูกพ่อตีบ้าง เรื่องที่ตีคือทะเลาะกับพี่ชายแย่งของเล่นกัน เวลาสู้กับพี่ชาย กรณีศึกษาจะสู้ทุกรูปแบบ ทั้งตีงม กัด จนพี่ชายสู้ไม่ได้ แต่เมื่อลูกโตขึ้น พ่อใช้วิธีการคุ รางวัลสำหรับลูกส่วนใหญ่จะให้อะไรเกี่ยวกับการเรียน เช่น ได้รางวัลเรียนดี พ่อและแม่จะให้รางวัลลูก เช่น เงินสำหรับซื้อของที่กรณีศึกษาอยากได้ หรือพาไปรับประทานอาหารนอกบ้านบ้าง โดยทั่ว ๆ ไปถ้าลูกอยากได้อะไร และพ่อแม่เห็นสมควรเหมาะสมก็จะซื้อให้อะไร ซึ่งส่วนใหญ่ก็ซื้อให้ พ่อจะพาครอบครัวไปเที่ยวต่างจังหวัดประมาณปีละครั้งสองครั้ง ส่วนใหญ่จะไปทางภาคใต้ เนื่องจากปู่และย่าอยู่จังหวัดพังงา

สำหรับกรณีศึกษาแล้วป้าค่อนข้างรักและตามใจ เนื่องจากเห็นกรณีศึกษาเป็นลูกคนกลาง ป้าจะมาอยู่ช่วยเลี้ยงหลานตั้งแต่หลานยังเล็ก

เมื่อกรณีศึกษาเรียนอยู่ระดับอนุบาล 2 แม่ได้ให้กรณีศึกษาเรียนพิเศษต่อที่โรงเรียนเพื่อเตรียมสอบเข้าโรงเรียนเซนต์คาเบรียล โดยเห็นว่าเป็นโรงเรียนชายที่ดีในละแวกที่ไม่ไกลจากที่ทำงานของแม่ นัก ซึ่งกรณีศึกษาที่สามารถสอบเข้าได้ รวมทั้งพี่ชายของกรณีศึกษาด้วย ซึ่งเรียนก่อนกรณีศึกษาหนึ่งปี ตั้งแต่กรณีศึกษาเรียนที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล แม่ได้ให้ลูกเรียนพิเศษต่อที่โรงเรียนอีกหนึ่งชั่วโมงหลังโรงเรียนเลิก เพื่อทำการบ้านและรอแม่มารับ

พ่อจะเก็บสมุดรายงานผลการเรียนของลูกไว้อย่างดี ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา จะคอยถามหรือเตือนลูกเมื่อใกล้ถึงวันสอบว่า "ดูหนังสือหรือยัง" "เวลาเรียนในห้องให้ตั้งใจเรียนจะสบายไปแล้วหัวลิบเปอร์เซ็นต์" เมื่อลูกยังเล็ก แม่ได้ซื้อหนังสือภาพ เกมต่อประเภทโลโก้ และเกมต่ออื่น ๆ ซื้อเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเมื่อลูกอยู่ชั้น ม. 1 เพราะเห็นลูกชอบไปเล่นที่บ้านเพื่อน

เมื่อกรณีศึกษาอยู่ชั้น ม. 1 ได้สอบเทียบชั้น ม. 3 ซึ่งสามารถสอบเทียบได้เมื่ออยู่ชั้น ม. 2 กรณีศึกษาจะสอบเทียบตามพี่ชายซึ่งได้สอบเทียบตามเพื่อนในชั้นเรียน ถ้าจะไปสอบเข้าชั้น ม. 4 ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาจะต้องลาออกจากโรงเรียนเซ็นต์คาเบรียลก่อน ถ้าสอบเทียบชั้น ม. 3 ได้ก็สามารถนำไปสอบเทียบไปสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาในขณะที่อยู่ชั้น ม. 2 โดยไม่ต้องลาออกจากโรงเรียนเซ็นต์คาเบรียล ซึ่งกรณีศึกษาที่สามารถสอบเข้าชั้น ม. 4 ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาได้ เมื่อเรียนชั้น ม. 4 และ ม. 5 ก็สามารถสอบเทียบชั้น ม. 6 ได้เมื่ออยู่ชั้น ม. 5 ขณะเรียนชั้น ม. 4 กรณีศึกษาได้เริ่มเรียนพิเศษและเรียนตลอดจนถึงชั้น ม. 5 เพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย การเรียนพิเศษนี้แม้ได้หาที่เรียนให้บ้าง หรือเรียนตามเพื่อนบ้าง ช่วงปิดเทอมพอได้หาไปเรียนดนตรี กรณีศึกษาเลือกเรียนเปียโน อาจารย์ที่สอนชมกรณีศึกษาว่า เล่นได้ดี ขณะเล่นจะมีอารมณ์คล้อยตามเสียงดนตรี มีแนวทางด้านดนตรี

การเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพ่อแม่ไม่ได้บังคับ แต่พ่อแม่จูงมูงหมายให้ลูกเลือกแพทย์หรือวิศวกรรมไว้เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งกรณีศึกษาที่เห็นด้วย พ่อได้ถามกรณีศึกษาว่า จะเลือกแพทย์ไหม กรณีศึกษาบอกว่าไม่ชอบชีววิทยา พ่อก็เลย ๆ ไป จนกระทั่งก่อนสอบสองเดือน พ่อได้ถามอีกว่าจะเลือกแพทย์ไหม กรณีศึกษาที่บอกว่าไม่ชอบชีววิทยา พ่อก็เลยให้กรณีศึกษาเลือกวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไว้เป็นอันดับหนึ่ง

3. บริบททางโรงเรียน

กรณีศึกษาได้อยู่ห้องเด็กเก่งทั้งชั้น ม. 4 และชั้น ม. 5 เป็นเด็กเรียนดีที่ร่าเริงตลอดทั้งปี แม้กระทั่งในวันสอบ เวลาเรียนชอบเล่น คูย ไม่ค่อยตั้งใจเรียนมากนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะอายุน้อยเมื่อเทียบกับเพื่อนในห้อง มีพฤติกรรมเหมือนเด็ก มีเพื่อนมาก คบกับเพื่อนทั้งห้อง แต่เพื่อนที่สนิทที่สุดจะเป็นกลุ่มที่เก่งภาษาอังกฤษเหมือนกรณีศึกษา เวลาเรียนเมื่อไม่เข้าใจจะยกมือถามทันที เวลาสอบส่วนใหญ่จะออกจากห้องสอบก่อน คะแนนเกือบจะได้สูงสุด จะขาดไปคะแนนหรือสองคะแนนอยู่เสมอ วิชาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นวิชาที่กรณีศึกษาทำคะแนนได้สูงสุดของห้องหากได้อีกครึ่งคะแนนก็ได้โล้ กรณีศึกษาเล่นกีฬาไม่เก่งและไม่ชอบ แต่ชอบทำกิจกรรมเกี่ยวกับการลงโค้ดสำหรับแปลอักษรบนอัลจันทร์ ชอบเชียร์กีฬาของโรงเรียน หรือของมหาวิทยาลัย เมื่อเรียนอยู่คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ไปเชียร์ทุกนัดที่มีการแข่งขัน

โรงเรียนที่กรณีศึกษารักมากที่สุด คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพราะมีเพื่อนและกิจกรรมให้ทำมาก

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบเข้าคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้เป็นอันดับที่สาม ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 97 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดเป็นเยี่ยม กรณีศึกษาเป็นเด็กที่ไม่ค่อยเครียดกับเรื่องอะไร โดยเฉพาะเรื่องเรียน แต่ก็เรียนดีตั้งแต่เล็ก ๆ และส่วนใหญ่สอบได้ที่หนึ่งของห้อง ในจำนวนนี้เองทั้งสามคน กรณีศึกษาชอบอ่านหนังสือมากที่สุด โดยเฉพาะการ์ตูนชอบอ่านมากจนปัจจุบันยังอ่านอาทิตย์ละสองเล่ม กรณีศึกษาไม่ค่อยขยันเรียนเท่าไรนัก มีสมาธิในการอ่านหนังสือเพียงชั่วโมงเดียว ช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะอ่านหนังสือดึกที่สุดประมาณ 22.30 น. เท่านั้น และรู้สึกว่าการศึกษาคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิต กรณีศึกษาชอบดูรายการ music video ซึ่งสามารถดูติดต่อกันถึง 3 วัน จนพ่อต้องดุให้หยุดดูเพื่อให้ไปดูหนังสือเตรียมสอบ หรือชอบฟังเพลงทางวิทยุ โดยเฉพาะวันเสาร์วันอาทิตย์ จะนั่งฟังเนื้อโทรทัศน์ไปตอบปัญหาเพลง พ่อแม่มีความรู้สึกว่ากรณีศึกษาเป็นเด็กหัวดี เพราะไม่ขยันเรียนเท่าไรนัก แต่มักทำให้พ่อแม่แปลกใจในการสอบแทบทุกครั้ง พ่อคิดว่ากรณีศึกษาคงสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาไม่ได้ แต่กรณีศึกษาก็กสอบเข้าได้ สำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นพ่อคิดว่ากรณีศึกษาคงสอบเข้าได้ แต่ไม่คิดว่ากรณีศึกษาจะทำคะแนนอยู่ในอันดับที่สามของคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ แม้กระทั่งพี่ชายของกรณีศึกษาซึ่งอาจารย์ที่โรงเรียนเซ็นต์คาเบรียลชมว่าเก่ง พี่ชายถึงกับพูดกับอาจารย์ว่า "ถ้าคุณครูรู้จักน้องชายผม คุณครูต้องชมน้องผมแน่ น้องผมเก่งกว่าผมอีก" หรือพี่ชายชมน้องชายให้แม่ฟังว่ากรณีศึกษาเก่งจริง ๆ กรณีศึกษาจะเป็นเด็กหัวไว คิดอะไรโดยเฉพาะคำนวณจะคิดได้ไวและถูกต้อง แต่อธิบายไม่ค่อยเป็นขั้นตอน ความจำดีและจำได้แม่นถ้าเทียบกับพี่หรือน้องเช่น เบอร์โทรทัศน์จะจำได้แม่น ทำงานจะประณีตเป็นบางครั้ง

กรณีศึกษาจะไม่ค่อยเดือดร้อนกับเรื่องเรียนมากนัก ถึงแม้คะแนนวิชาต่าง ๆ เกือบจะได้สูงสุด จะเรียนหนังสือไปเรื่อย ๆ ไม่ดูหนังสือทุกวัน การบ้านจะทำสม่ำเสมอถ้าอาจารย์ให้ส่ง จะลืมทำบ้างเป็นบางครั้ง ถ้าลืมทำก็จะไปขอลอกจากเพื่อน เวลาทำการบ้านจะเปิดวิทยุทุกครั้ง เพราะไม่ชอบอยู่เงียบ ๆ ถ้าอยู่เงียบ ๆ จะทำให้รู้สึกง่วงนอน เพลงก็จะชอบฟังเพลงสากล โทรทัศน์จะดูบ้างโดยเฉพาะภาพยนตร์สืบสวนสอบสวน ปกติกรณีศึกษาจะใช้เวลาในการทำการบ้านหรืออ่านหนังสือประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมง และอาจนั่งมานั่งอ่านการ์ตูนหรือรับประทานขนม กรณีศึกษาจะวางแผนการอ่านหนังสือก่อนสอบประมาณหนึ่งเดือน โดยจะอ่านวิชาที่สอบในวันสุดท้ายก่อนไล่มาหาวิชาที่สอบวันแรก วิชาที่ต้องท่องมากจะอ่านสองเที่ยว และขีด

เส้นใต้ส่วนที่สำคัญ วิชาคำนวณจะจดสูตรออกมาท่อง ทำแบบฝึกหัดให้พอเข้าใจ ถ้ามีเวลามากก็จะทำมาก วิชาที่ชอบมากที่สุด คือ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาคำนวณ เพราะไม่ต้องใช้ความจำมากหรือท่องมาก

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. ตัวเด็ก เกิดมาสมองและสติปัญญาดี เวลาเรียนไม่เครียด
2. พ่อแม่สนใจและเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของลูก ฐานะครอบครัวค่อนข้างดีที่จะให้ลูกเรียนพิเศษตั้งแต่เล็ก
3. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนตั้งแต่ประถม วางพื้นฐานและระเบียบไว้ดี เมื่อมาอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาก็มีแต่เพื่อนเรียนเก่ง ทำให้ช่วยเหลือกันเกี่ยวกับการเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีศึกษา

1. ประวัติส่วนตัวและประวัติครอบครัว

กรณีศึกษาเกิดเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2516 ณ โรงพยาบาลหัวเฉียว กรุงเทพมหานคร บิดามารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ปู่ย่า ตายาย มาจากประเทศจีน บิดามารดามีอาชีพค้าขายของใช้เบ็ดเตล็ด เป็นตึกแถวหนึ่งคูหา บิดามารดามีบุตรทั้งหมด 6 คน เป็นหญิง 5 คน ชาย 1 คน กรณีศึกษาเป็นบุตรคนที่ 4 มีสาวและพี่ชายกำลังศึกษาอยู่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหิดล ตามลำดับ มีสาวคนที่ 3 กำลังศึกษาอยู่คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย น้องสาวอีกสองคนกำลังศึกษาอยู่โรงเรียนสตรีวิทยาชั้น ม. 3 และโรงเรียนวัลยา ชั้น ป. 6 ตามลำดับ ผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับสาม

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา	โรงเรียนวัลยา ผลการเรียนเฉลี่ย 3.93
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนสตรีวิทยา ผลการเรียนเฉลี่ย 3.93
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย 4.00
(ม. 4 - ม. 5)	

ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกียรติประวัติหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1. เหรียญทองแดงจากการประกวดภาพวาดที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่ออยู่ชั้น ป. 6
2. ทุนการศึกษาจากการชนะเลิศตอบปัญหาคณิตศาสตร์ เนื่องในงานวันวิทยาศาสตร์ เมื่ออยู่ชั้น ม. 3
3. ทุนการศึกษาจากการตอบปัญหารายการ 180 IQ เมื่ออยู่ชั้น ม. 3
4. รางวัลชนะเลิศประเภททีม จากการตอบปัญหาคณิตศาสตร์ของสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทย เมื่ออยู่ชั้น ม. 3

2. บริบททางครอบครัว

บิดามารดาช่วยกันค้าขายของเบ็ดเตล็ดอยู่ที่บ้าน ซึ่งเป็นตึกแถวหนึ่งคูหา เมื่อลูกเล็ก ๆ แม่จะเลี้ยงลูกเองและทำหน้าที่แม่บ้านด้วย จนกระทั่งลูก ๆ เริ่มโตก็จะให้ลูก โดยเฉพาะลูกสาวแบ่งเบาภาระงานบ้าน กรณีศึกษามีหน้าที่ซักเสื้อผ้า แต่ปัจจุบันใช้เครื่องซักผ้า พ่อและแม่ช่วยกันค้าขาย ร้านจะเปิดตั้งแต่เวลา 6.00 น. และปิดเวลา 24.00 น. ลูก ๆ อาจช่วย

บ้างในวันเสาร์ - วันอาทิตย์ เมื่อลูกเล็ก ๆ พ่อไม่ค่อยอนุญาตให้ลูกไปเล่นนอกบ้าน จะให้เล่นกันเอง นี้นี้ ๆ นี้อ้อ ๆ ในบ้านและคูโทรศัพท์ พ่อค่อนข้างดุ จะไม่ตามใจลูกมากเกินไป ไม่พุ่มเฟิอ่ย และฝึกให้ลูกประหยัด เล็ก ๆ เมื่อลูกถือหรือทำผิดจะตี โดยเฉพาะลูกสาวคนโตจะถูกตีบ่อย แต่โตแล้วจะไม่ตี เวลาตีพ่อหรือแม่ก็จะอธิบายเหตุผลบ้าง ไม่อธิบายเหตุผลบ้าง ลูกจะไปไหนต้องบอก แต่ถ้าจะไปกับเพื่อนผู้ชายก็จะไม่ให้ไป การไปเที่ยวต่างจังหวัดถ้าเห็นไม่สมควรก็จะไม่อนุญาตให้ไป เช่น ไกลเกินไป หรือไปค้างคืน ถึงแม้พ่อแม่จะมีการศึกษาไม่สูงแต่ก็สนใจอบรมลูก เมื่อลูกเข้าบ้านจะต้องยกมือไหว้พ่อแม่ ขณะที่ถอดรองเท้าถุงเท้าลูกจะเล่าให้แม่ฟังว่าวันนี้ได้รับรางวัลอะไรจากโรงเรียน ได้คะแนนเท่าไร แม่ก็จะให้ความสนใจฟังสิ่งที่ลูกพูดด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม

พ่อและปู่เป็นคนรักการเรียน อยากให้ลูกเรียนหนังสือสูง ๆ แต่เนื่องจากพ่อเป็นลูกชายคนโต และมีน้องอีก 8 คน ต้องช่วยปู่ทำการค้า จึงไม่ได้เรียนหนังสือสูง ๆ มาก แต่ให้น้อง ๆ เรียน น้องของพ่อเกือบทุกคนสามารถเรียนกันจนจบปริญญาตรี และมีหน้าที่การงานที่ดี ซึ่งพ่อแม่ก็จะพูดให้ลูกฟังว่าให้เอาตัวอย่างของอาเกี่ยวกับการเรียน เมื่อจบออกมาจะได้สบาย พ่อจะสนใจและเอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของลูก เนื่องจากต้องเป็นผู้ปกครองของน้อง ๆ ถึง 8 คน เมื่อลูกเล็ก ๆ จะให้เรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดยา เนื่องจากอยู่ใกล้บ้านและสอนภาษาอังกฤษดี ภาษาอังกฤษของโรงเรียนนี้จะใช้ข้อสอบเดียวกับโรงเรียนเซ็นต์คาเบรียล เมื่อลูกจบชั้นประถมศึกษาพ่อจะให้ลูกสาวสอบเข้ามัธยมศึกษาที่โรงเรียนสตรีวิทยา ลูกชายสอบเข้าโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เมื่อลูกจบชั้น ม.3 จะให้มาสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งตั้งแต่ลูกทุกคนไปสอบก็สามารถสอบเข้าได้

ตอนเข้าพ่อจะขับรถไปส่งลูกที่โรงเรียนวัดยา แล้วต่อมาที่โรงเรียนสตรีวิทยา เมื่อโรงเรียนเลิก ลูก ๆ จะกลับกันเอง โดยกลับมาพร้อมกับพี่น้องที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน เมื่อไปส่งลูกที่โรงเรียน ถ้าพบอาจารย์ของลูกพ่อจะถามอาจารย์อยู่เสมอว่า ลูกมีความประพฤติดีอย่างไร โดยเฉพาะอาจารย์ที่โรงเรียนวัดยา ผลการเรียนของลูกโดยเฉพาะตอนประถมศึกษาพ่อและแม่จะดูแลตลอด แต่เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาพ่อจะเป็นผู้ดูแล แต่ลูก ๆ ก็เรียนดีกันทุกคน สอบได้ในระดับต้น ๆ และได้เลขหลักเดียวทุกคน เมื่อลูกอยู่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นแม่จะถามลูก ๆ เสมอว่าทำการบ้านหรือยัง ดูหนังสือแล้วหรือยัง แต่เมื่อโตก็ไม่ได้ถาม พ่อและแม่จะให้กรณีศึกษาเรียนกวดวิชาก่อนสอบเข้าโรงเรียนสตรีวิทยาและโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แต่สอบเข้ามหาวิทยาลัยกรณีศึกษาไม่ได้เรียนพิเศษเลย จะอ่านหนังสือเก่าของนี่ที่เคยสอบมาก่อนและที่พ่อซื้อให้บ้าง เวลาจะสอบโดยเฉพาะสอบเข้ามหาวิทยาลัยพ่อจะให้พี่น้องทำงานบ้านแทน เพื่อให้กรณีศึกษาดูหนังสือได้เต็มที่ การเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยพ่ออยากให้กรณีศึกษาเลือกแพทย์เหมือนนี่ ๆ แม่เองก็ไม่อยากให้เลือกวิศวกรรมศาสตร์ เพราะเป็นผู้หญิงเวลาทำงานจะลำบาก แต่กรณีศึกษาชอบวิชา

ทางด้านนี้ ไม่ชอบวิชาท่อง และเห็นว่าเดี๋ยวนี้ผู้หญิงเริ่มเรียนสาขานี้กันมาก พ่อและแม่เลยตามใจ เมื่อกรณีศึกษาสอบเข้าได้และทำคะแนนการสอบได้อยู่ในอันดับสอง พ่อและแม่รู้สึกภูมิใจแต่ไม่ได้พูดชมลูก แม่บอกว่า "ภูมิใจอยู่ในใจ"

3. บริบททางโรงเรียน

เพื่อนในชั้น ม. 5 เรียกกรณีศึกษาว่า "คุณนภา" เพราะกรณีศึกษามีบุคลิกเป็นผู้ใหญ่ ไม่วอกแวก และจะนั่งตัวตรงเสมอเวลาเรียน มีความเสมอต้นเสมอปลายมาก จะยิ้มน้อย ๆ แบบนิ่งขริบ เก็บความรู้สึก ไม่วิตกกังวล มีสมาธิแน่นมาก และทำอะไรทำจริง ทำให้มีบุคลิกต่างจากเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน เวลาที่อาจารย์สอนสายตาของกรณีศึกษาจะจับที่ผู้สอนตลอดเวลา ถึงแม้เพื่อนในห้องจะชวนอาจารย์คุยออกนอกเรื่องที่สอนบ้าง อาจารย์ก็จะคุยไปกับนักเรียนเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ แต่เมื่อมองไปเห็นสายตาของกรณีศึกษามองอย่างตั้งใจเรียน ไม่วอกแวกตามไปด้วย ทำให้อาจารย์เกิดความรู้สึกเกรงใจ ต้องพยายามนำนักเรียนกลับเข้าเรื่องที่สอน กรณีศึกษาจะเห็นความสำคัญของการเรียนในห้องเรียน ไม่กวาดวิชาที่ไหนเลย ซึ่งเป็นลักษณะที่เด่นในห้อง (เพื่อนในห้องส่วนใหญ่จะเรียนกวาดวิชากันทุกคน) และสนใจเรียนสม่ำเสมอ ถึงแม้วิชาชีววิทยาซึ่งไม่ต้องใช้สอบเข้ามหาวิทยาลัย ก็ตั้งใจเรียน และทำคะแนนได้ดี และจะดีทุกวิชา เวลาเรียนจะคิดตามซึ่งสังเกตได้จากการมีคำถามที่ถามผู้สอนบ่อย ๆ คำถามจะมีลักษณะสร้างเหตุผลจากเรื่องที่อาจารย์สอนไป ถ้าถามอาจารย์ไม่ได้ก็จะถามเพื่อนแบบช่วยกันคิด หรือเพื่อนมีอะไรจะมาให้กรณีศึกษาช่วยคิด กรณีศึกษาก็จะไม่ปฏิเสธและขอช่วยเพื่อนคิดไม่เห็นแก่ตัว

กรณีศึกษาเป็นนักกีฬาของโรงเรียน และพยายามชักชวนให้รุ่นน้องให้เข้ามาซ้อมกีฬา และก็สามารถชักชวนได้สำเร็จ เมื่อชั้น ม. 4 อยู่ชมรมคณิตศาสตร์ได้หนึ่งปี เห็นว่าไม่ค่อยมีอะไรน่าสนใจนอกจากทำโจทย์คณิตศาสตร์ และท้ายชั่วโมงก็เฉลย ชั้น ม. 5 เลยเปลี่ยนไปอยู่ชมรมนิพนธ์คิด กรณีศึกษาจะสนใจทำกิจกรรมบ้างเหมือนกัน จะไม่เรียนเฉยอยู่อย่างเดียว กรณีศึกษาชอบอาจารย์ที่เข้าใจนักเรียน ให้คำปรึกษากับนักเรียนได้ มีความรับผิดชอบสูง และมองโลกในแง่ดี

โรงเรียนที่กรณีศึกษารักมากที่สุดคือโรงเรียนสตรีวิทยา เพราะมีกิจกรรมให้ทำมากและไม่เรียนหนังสือหนัก อาจารย์ค่อนข้างเป็นกันเองกับนักเรียน

4. ตัวเด็ก

กรณีศึกษาสอบคัดเลือกเข้าคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้คะแนนเป็นอันดับสอง ได้คะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพทางสมองของ ราเวน อยู่ในระดับเปอร์เซ็นต์ที่ 95 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มฉลาดเป็นเยี่ยม กรณีศึกษาสอบเทียบชั้น ม. 6 ได้เมื่ออยู่ชั้น ม. 5 เคยสอบเทียบชั้น ม. 3 เหมือนกัน ตั้งแต่เรียนชั้น ม. 2 แต่ไม่ผ่านหนึ่งวิชา

กรณีศึกษาไม่ค่อยชอบไปเที่ยวไหน นอกจากจะกลับบ้านเพื่อน เป็นเด็กค่อนข้างเรียบร้อย นุคน้อย พ่อจะให้เงินค่าขนมวันละ 40 บาท กรณีศึกษายังมีเงินเหลือเก็บฝากไว้ในธนาคาร เวลาอยู่บ้านเมื่อช่วยงานบ้านที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบแล้วจะดูโทรทัศน์ โดยเฉพาะการ์ตูนเป็นส่วนใหญ่หรือฟังวิทยุบ้าง และจะทำการบ้านไปด้วย ปกติจะนอนประมาณ 22.00 น.-23.00 น. ตื่น 6.00-7.00 น. โดยแม่จะให้ห้องปลูก

กรณีศึกษามีวิธีการเรียนหนังสือ คือ จะตั้งใจเรียน ทำการบ้านทุกวัน การดูหนังสือเมื่อเตรียมตัวสอบจะไม่ดูโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุ และจะนั่งอ่านหนังสือส่วนใหญ่ และจะวางแผนการอ่านหนังสือ คือจะอ่านวิชาที่ชอบก่อนจนจบเป็นวิชา ๆ ไป เวลาอ่านหนังสือจะจำไปเลยหรือท่องไปเลย และทุกวิชาจะอ่านเพียงเที่ยวเดียว แต่ในช่วงที่อยู่ในชั้น ม. 5 จะอ่านหนังสือที่เป็นเนื้อหาวิชาของชั้น ม. 6 ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ อ่านติดต่อกันไปเลยประมาณวันละ 3-4 ชั่วโมง เมื่อเตรียมสอบเทียบและเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย

เพื่อนสนิทที่กรณีศึกษาคบส่วนใหญ่จะเรียนเก่ง สนใจการเรียน มีนิสัยคล้าย ๆ กัน ชอบอะไรเหมือน ๆ กัน เป้าหมายอนาคตอยากเป็นวิศวกรคุมโรงงานอะไรสักอย่างหนึ่ง

5. ปัจจัยที่ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

1. ตัวเด็ก ตั้งใจและสนใจเกี่ยวกับการเรียน เวลาเรียนจะคิดตาม มีสมาธิแน่น ทำอะไรทำจริง
2. พ่อแม่ เอาใจใส่เกี่ยวกับการเรียนของลูก อยากให้ลูกเรียนสูง ๆ ประกอบกับนี้ ๆ ทุกคนเรียนดี
3. สิ่งแวดล้อม อยู่ในโรงเรียนที่เฝ้ายพร้อมทางวิชาการ และมีเพื่อนที่เรียนดีเป็นส่วนใหญ่

ผลการศึกษากรรณศึกษา

จากการศึกษาประวัติชีวิตของกรรณศึกษา 9 กรรณ ได้ข้อสรุปในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวเด็ก

1.1 อายุและระดับสติปัญญา

กรรณศึกษา	อายุ	เปอร์เซ็นต์ระดับสติปัญญา	ตีความ
กรรณศึกษาที่ 1	18	75	ฉลาดกว่าปกติ
กรรณศึกษาที่ 2	18	99	ฉลาดเป็นเยี่ยม
กรรณศึกษาที่ 3	17	100	ฉลาดเป็นเยี่ยม
กรรณศึกษาที่ 4	19	95	ฉลาดเป็นเยี่ยม
กรรณศึกษาที่ 5	17	95	ฉลาดเป็นเยี่ยม
กรรณศึกษาที่ 6	18	90	ฉลาดกว่าปกติ
กรรณศึกษาที่ 7	17	82	ฉลาดกว่าปกติ
กรรณศึกษาที่ 8	16	97	ฉลาดเป็นเยี่ยม
กรรณศึกษาที่ 9	16	95	ฉลาดเป็นเยี่ยม

จากตารางจะเห็นว่า กรรณศึกษาทั้ง 9 คน มี 5 คนที่มีอายุน้อยกว่าเกณฑ์ (เกณฑ์มาตรฐานคือ 18 ปี) และกรรณศึกษาทั้ง 9 คน มีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับฉลาดกว่าปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในตอนที่ 1 (หน้า 119) และจากประวัติชีวิต กรรณศึกษาทั้ง 9 คน ส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนดีตลอดตั้งแต่แต่อยู่ชั้นประถมศึกษา บางคนมีประวัติเคยเป็นหัวหน้าชั้น รองหัวหน้าชั้น หรือรองประธานชมรม มีผลการเรียนหรือคะแนนวิชาต่าง ๆ สูงสุดในจำนวนนักเรียนในชั้น ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนโรงเรียนไปตอบปัญหา ได้รับรางวัลต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนดี ในวัยเด็กได้แสดงพฤติกรรมที่เด่นกว่านี้หรือน้อง เช่น สนใจสิ่งแวดล้อมและพยายามให้มารดาตอบคำถามสิ่งที่ตนสนใจให้ได้ สอนอะไรเพียงครั้งสองครั้งก็ทำได้ มีความจำดี คิดอะไรได้ไว หรือเมื่ออยู่ที่โรงเรียน เวลาฟังอาจารย์สอนแล้วสามารถถ่ายทอดให้เพื่อนได้ทันที เพื่อนมักนำปัญหามาให้ช่วยคิด

1.2 แบบการเรียนรู้

กรณีศึกษาทั้ง 9 คน มี 5 คน เมื่ออ่านหนังสือหรือทำการบ้านจะไม่ชอบเปิดวิทยุหรือโทรทัศน์ ส่วนอีก 4 คน เวลาทำการบ้านในแต่ละวันหรืออ่านหนังสือชอบเปิดวิทยุไปด้วยเพื่อให้เป็นเพื่อน แต่ไม่สนใจเนื้อหาจากวิทยุเท่าใดนัก หรืออาจเปิดโทรทัศน์ไปด้วย แต่เวลาสอบซึ่งต้องใช้สมาธิมาก ๆ จะไม่เปิดวิทยุหรือโทรทัศน์เลย และขอไม่ให้คนในบ้านรบกวนด้วย หรือเปลี่ยนเวลานอนหรือเวลาอ่านหนังสือ เช่น ดูหนังสือตลอดทั้งคืนเนื่องจากการความเจียบแล้วมานอนตอนเช้า และส่วนใหญ่จะมีสมาธิในการทำงานที่ค่อนข้างยาว ไม่ลุกไปไหนมาไหน จะทำงานจนเสร็จเป็นอย่างไร ๆ หรือจนรู้สึกเหนื่อยก็จะหยุดพักไปเดินคลายสมองบ้าง รับประทานอาหาร อ่านการ์ตูน หรือนั่งคิดถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วบ้าง

1.3 นิสัยการเรียนรู้

นิสัยการเรียนรู้ที่กรณีศึกษาทั้ง 9 คน ส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่เสมอคือ ตั้งใจเรียน เวลาอาจารย์สอนจะคิดตามและจดไปด้วย จะจดทันเสมอ เนื้อหาที่ไม่เข้าใจจะไม่ยอมให้ผ่านไป จะพยายามทำความเข้าใจให้ได้ โดยการยกมือถามอาจารย์ทันที หรือนำไปถามนอกชั้นเรียน ถามพี่ เพื่อน หรือพ่อแม่ อ่านเองซ้ำหลาย ๆ ครั้งเพื่อพยายามทำความเข้าใจ ชยันสมาธิเสมอ โดยทำแบบฝึกหัดสมาธิเสมอ และพยายามหาแบบฝึกหัดนอกเหนือจากที่อาจารย์สอนมาให้ ส่งการบ้านทุกครั้ง (นอกจากจะลืม) และพยายามทำการบ้านด้วยตนเอง ไม่ลอกของเพื่อน เพราะจะทำให้ไม่เข้าใจ ถ้าทำไม่ได้จะถามพี่ เพื่อน พ่อหรือแม่ การดูหนังสือสอได้แบ่งเวลา ดูหนังสือ เช่น ดูวันเสาร์วันอาทิตย์ วันธรรมดาทำการบ้าน หรือทำตารางการอ่านหนังสือ เช่น จะดูวิชาที่ต้องสอบก่อนไปหาวิชาที่สอบสุดท้ายจนหมดแล้วย้อนกลับมาดูวิชาที่สอบก่อนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นเวลาที่สอบวิชานั้นพอดี และอ่านจบเป็นวิชา ๆ ไป หรืออ่านวิชาซึ่งต้องท่องมากคู่กับวิชาที่ไม่ต้องท่องมากแบบตารางสอน หรืออ่านวิชาที่ชอบก่อน เวลาอ่านจะทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ ทำสรุปย่อ หรือเขียนสรุปเป็นความเข้าใจของตนเอง หรืออ่านแล้วท่องจำไปเลย วิชาคำนวณจะหมั่นทำแบบฝึกหัด ง่ายก็ควรทำ และจะต้องอ่านหนังสือจนจบอย่างน้อยหนึ่งเที่ยวก่อนสอบ สำหรับบางกรณีที่เป็นไปตามตารางที่อ่านหนังสือทุกวันก่อนนอนหรือหลังจากทำการบ้านเสร็จ การสอบจะทำข้อสอบอย่างระมัดระวัง คิดทบทวนจนแน่ใจก่อนผ่านไปทีละข้อ ข้อยาก ๆ จะผ่านไปก่อน และหลังสอบเสร็จจะมีการซักถามเพื่อนเพื่อค้นหาคำตอบที่ตอบไม่ได้ ถ้าถามเพื่อนไม่ได้ก็พากันไปถามอาจารย์

1.4 ลักษณะของเพื่อน

เพื่อนที่กระตือรือร้นคบอยู่ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนดี สนใจการเรียน ใฝ่หาความรู้ ช่วยสอนหรือช่วยอธิบายซึ่งกันและกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยตอนที่ 2 ว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแนวโน้มในการคบเพื่อนที่ฉลาดมีเชาวน์ดี รับผิดชอบ มีระเบียบวินัยในตนเอง รักความเจริญก้าวหน้า จริงใจ ชอบถ่อมตน ร่าเริงและเป็นกันเอง

1.5 การใช้เวลาในวันธรรมดาและวันหยุด

ในวันธรรมดาคณาธิศึกษาทั้ง 9 คน ใช้เวลาในการนอนประมาณ 6-7 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือประมาณ 2-3 ชั่วโมง การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เดินเล่น ออกกำลังกาย ประมาณ 3-4 ชั่วโมง

ในวันหยุด ใช้เวลาในการนอนประมาณ 8-9 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือประมาณ 4-5 ชั่วโมง การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เดินเล่น ออกกำลังกาย ประมาณ 6-7 ชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1 (หน้า 127)

การใช้เวลาเพื่อช่วยเหลืองานบ้าน ครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและมีเชื้อสายจีน บิดามารดามีอาชีพค้าขาย ซึ่งลูกต้องช่วยงานบ้าน โดยเฉพาะลูกสาว แต่ก็ไม่มากนัก เช่น ถูบ้าน ซักผ้า ล้างถ้วยล้างจาน สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจส่วนใหญ่ดูโทรทัศน์หรือฟังวิทยุ ครอบครัวที่มีฐานะดีได้ส่งเสริมให้ลูกเล่นดนตรี เช่น เปียโน ฮีเล็คโทน กีตาร์ รำไทย วายน้ำ ช่วงปิดเทอมได้ไปเที่ยวสถานที่ตากอากาศ หรือไปฝึกภาษาที่ต่างประเทศ นอกเหนือจากการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ โดยไม่ต้องช่วยงานบ้าน

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับครอบครัว

2.1 ระดับการศึกษาของบุคคลในครอบครัว

บิดามารดาของกรณีศึกษา 5 ใน 9 คู่ มีระดับการศึกษาอย่างต่ำอยู่ในระดับปริญญาตรี สูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา โดยทุกท่านเกิดเมืองไทยหมด ส่วนปู่ย่าตายายนับพบว่า มี 4 ครอบครัวที่มาจากประเทศจีน ส่วนอีก 5 ครอบครัวเกิดในประเทศไทย ทุกท่านที่เกิดในประเทศไทยมีการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ 1 ท่าน เนติบัณฑิต 2 ท่าน ตำรวจหลักสูตรสก็อตแลนด์ยาร์ด 1 ท่าน ครูซึ่งมีวุฒิ ป.ป. และ ป.ม. 5 ท่าน และการศึกษาต่ำสุดคือระดับประถมศึกษา จากระดับการ

ศึกษาของรุ่นปู่ตายายและของบิดามารดานั้น เห็นได้ว่า การศึกษาของบิดามารดาสูงกว่าของปู่ตายายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีการพัฒนาขึ้น และเมื่อมาถึงรุ่นลูกคือรุ่นของกรณีศึกษาก็นพบว่า กรณีศึกษาทุกคนมีการศึกษาดีขึ้น ส่วนพี่น้องของกรณีศึกษา ถ้าเป็นพี่ของกรณีศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาดีทั้งนั้น คือ ขณะนี้กำลังศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ศาสตร์ เภสัชศาสตร์ อักษรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นาวิชัยศาสตร์และการบัญชี และวารสารศาสตร์ ส่วนน้องของกรณีศึกษาก็เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงแทบทั้งสิ้น เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตปทุมวัน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โรงเรียนสตรีวิทยา (รายละเอียดของการศึกษาแต่ละคนอ่านได้จากประวัติของกรณีศึกษา)

เห็นได้ว่า สมาชิกในครอบครัวของกรณีศึกษาแทบทุกคนมีการศึกษาที่ดี นอกจากนี้จากสมการจำแนกพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา เป็นตัวแปรจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยระดับการศึกษาของบิดาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สูงกว่าระดับการศึกษาของบิดาของกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

บิดามารดาของกรณีศึกษาที่มีการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรีมีอาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ ตำรวจ อาจารย์มหาวิทยาลัย พนักงานรัฐวิสาหกิจ บิดามารดาเหล่านี้เลี้ยงดูบุตรเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านค่าใช้จ่าย เด็กได้ใส่เสื้อผ้าสีดูใหม่ ๆ ได้ค่าขนม ประมาณห้าบาทห้าสิบ 500 บาท ซึ่งสามารถขอเพิ่มได้อีก มีความสะดวกสบายในชีวิตความเป็นอยู่ ไม่ต้องนั่งรถประจำทางมาเรียนหนังสือ ไม่ต้องช่วยทำงานบ้าน ที่บ้านมีเด็กรับใช้ งานอดิเรกจะให้ลูกเล่นดนตรี (เช่น เปียนโน ฮีเล็คโทน) ว่ายน้ำ คอมพิวเตอร์ เล่นกีฬา (เช่น เทนนิส วอลเลย์) หรือไปทัศนศึกษาต่างประเทศก่อนปิดเทอม

บิดามารดาของกรณีศึกษาที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีอาชีพค้าขายระดับกลาง คือ เป็นเจ้าของร้านค้า 1 คูหา บิดามารดาช่วยกันทำมาค้าขาย มารดาทำหน้าที่ค้าขายและทำงานบ้านด้วย ไม่มีเด็กรับใช้จึงต้องให้ลูก ๆ ช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้าน แต่ในช่วงที่ลูกสอบ โดยเฉพาะช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัย มารดาหรือพี่และน้องจะทำงานบ้านแทน บิดามารดาเป็นตัวแทนของความประหยัดและฝึกให้ลูกประหยัด ลูก ๆ ต้องนั่งรถประจำทางมาเรียนหนังสือ ได้ค่าใช้จ่ายประมาณห้าบาทห้าสิบ 200 บาท ซึ่งกรณีศึกษาบางคนยังมีเงินเหลือเก็บฝากไว้ในธนาคาร งานอดิเรกหรือการใช้เวลาว่าง ส่วนใหญ่ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ อ่านหนังสืออ่านเล่น เป็นต้น

2.2 จำนวนบุตรและลำดับการเกิด จำนวนบุตรที่มีมากที่สุดคือ 6 คน น้อยที่สุดคือ 2 คน ครอบครัวที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มมีลูกน้อยกว่าครอบครัวที่มีการศึกษาต่ำ ลำดับที่การเกิดกรณีศึกษาเป็นบุตรคนสุดท้อง 3 คน เป็นบุตรคนกลาง 4 คน และเป็นบุตรคนโต 2 คน

2.3 การอบรมเลี้ยงดู บิดามารดามีวิธีการปฏิบัติต่อลูกเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ทั้งโดยคำพูด การปฏิบัติ และการเป็นแบบอย่าง ดังนี้

2.3.1 การสั่งสอนอบรม

1) การสั่งสอนอบรมให้มีมารยาทเรียบร้อย โดยเฉพาะลูกผู้หญิง และจะรู้สึกภูมิใจถ้าคนอื่นชมลูกว่าเป็นเด็กเรียบร้อย น่ารัก ให้ลูกทำหน้าที่ของลูกผู้หญิงที่มีต่อครอบครัว รู้จักประณิบัติบิดามารดา แบ่งเบาภาระงานบ้าน มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอาจารย์ เช่น "อยู่โรงเรียน อาจารย์เปรียบเหมือนพ่อแม่" และเตือนเมื่อลูกรับประทานอาหารไม่เรียบร้อย

2) การสั่งสอนอบรมให้มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน เมื่อลูกมีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนบิดามารดาจะไม่ห้ามปราม และอาจร่วมช่วยเหลือนด้วย

3) การสั่งสอนอบรมให้รักการเรียน ซึ่งคำพูดที่พูดบ่อย ๆ คือ "ความรู้คือทรัพย์สินสมบัติที่พ่อแม่จะให้" "เรียนหนังสือสูงจะได้ทำงานสบาย" "ไม่มีความรู้จะอายคนอื่น" "เรียนเก่ง ๆ โตขึ้นจะได้เป็นหมอ" เป็นต้น

4) การสั่งสอนอบรม โดยการยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในชีวิตมาแล้วให้ลูกฟัง หรือชีวิตบุคคลในภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ที่เหลวไหลก็นำมาวิเคราะห์ให้ลูกฟังเพื่อเป็นประเด็นสอนลูกให้รู้จักคิด จะได้ไม่ประมาท พาลูกไปบ้านเพื่อนที่ครอบครัวอบอุ่น และบิดามารดาจะทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ที่สามารถให้ลูกศรัทธาและนำเอามาเป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะครอบครัวที่บิดามารดามีหน้าที่การงานดี มีคนนับถือ ประสบความสำเร็จ ในด้านการศึกษาและการทำงาน บางครอบครัวบิดามารดาจะเป็นแบบอย่างในด้านความขยันทำมาหากิน ความประหยัด ความเสียสละความสุขเพื่อลูก ซึ่งลูกบางคนพูดว่า "ตนเองอ่านหนังสือแค่นี้ไม่สาบากหรอก พ่อแม่สาบากกว่าเขามาก"

2.3.2 ความสนใจใกล้ชิด

1) ทราบเรื่องราวต่าง ๆ ของลูก เช่น เพื่อนสนิทของลูกมีใครบ้าง ชื่ออะไร บิดามารดามีอาชีพอะไร เพราะบางทีบิดามารดาก็รู้จักกัน บางครอบครัวจะทราบถึงตารางสอนของลูกว่าวันหนึ่ง ๆ เรียนอะไรบ้าง ลูกจะสอบช่วงไหน ซึ่งทำให้สามารถเตือนลูกให้ดูหนังสือได้ทันที

2) คอยซักถามเรื่องต่าง ๆ ของลูกหรือรับฟังเรื่องที่ลูกเล่าให้ฟัง เช่น "วันนี้ที่โรงเรียนเป็นอย่างไรบ้าง" "วิชาไหนเรียนไม่เข้าใจ" "อาจารย์สอนเป็นอย่างไรบ้าง" ลูกจะไม่ค่อยมีอะไรปิดบัง

2.3.3 ความห่วงใย

1) ไปรับไปส่งลูกเวลาเรียน ทั้งช่วงเรียนปกติและเรียนพิเศษ ครอบครัวที่มีเวลาให้ลูกมากอาจไปนั่งคอยจนลูกเรียนพิเศษเสร็จ ถึงแม้ลูกจะอยู่ระดับอุดมศึกษาแล้วก็ตาม บางครอบครัวในช่วงที่ลูกสอบเทียบ สอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สอบเข้า

มหาวิทยาลัย ก็จะไปคอยเฝ้าเพื่อพาลูกไปรับประทานอาหารกลางวัน เนื่องจากสถานที่สอบเป็นสถานที่ที่ลูกไม่คุ้นเคย หรือไปคู่สถานที่สอบให้ลูกล่วงหน้า ครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ต่างจังหวัดก็จะจัดหาที่พักที่ปลอดภัย หากคนช่วยดูแล เช่น ให้ญาติผู้ใหญ่อยู่ช่วยดู

2) ในกรณีที่ลูกขอไปเที่ยวต่างจังหวัดกับโรงเรียน บางครอบครัวจะเป็นผู้ติดต่อเรื่องรถให้ตำรวจทางหลวงนำทางไป สอนให้ลูกนั่งรถด้านซ้ายมือ บางครอบครัวจะซักถามถึงความปลอดภัยว่ามีอาจารย์คุมไปไหม ถ้าเห็นว่ามีความปลอดภัยดีก็จะอนุญาตให้ไป ซึ่งจะห่วงใยมากสำหรับกรณีศึกษาที่เป็นผู้หญิง

3) สั่งให้ลูกโทรศัพท์มาบอกคนที่บ้านถ้าต้องกลับบ้านผิดเวลา อันเนื่องมาจากมีกิจกรรมที่โรงเรียน หรือมีเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถกลับบ้านตรงเวลาได้ บางครอบครัวจะแอบฟังโทรศัพท์ของลูกบ้างนาน ๆ ครั้ง

4) อาหารการกินและสุขภาพของลูก จัดอาหารที่มีประโยชน์ให้ลูก เช่น ปัจจุบันยังให้ลูกดื่มนมทุกวัน ขณะรับประทานอาหารจะบอกลูกว่า อาหารชนิดนี้บำรุงสายตา บำรุงสมองให้รับประทานมาก ๆ หรือดักใส่ขามให้ลูก ในช่วงที่คูหนังสือสอบอย่างหนัก เช่น ช่วงสอบเข้ามหาวิทยาลัย บิดามารดาจะหาอาหารที่คิดว่ามีประโยชน์ เช่น น้ำโสม หรือซุบไก่ ให้ลูกรับประทาน เพื่อไม่ให้อ่อนเพลีย บางครอบครัวลูกขอให้มารดาตื่นมาทำอาหารเข้าให้รับประทานก่อนไปสอบ (ซึ่งปกติไม่เคยทำ) มารดาก็จะเตรียมให้ บางครอบครัวก็เห็นว่าไม่ใช่ช่วงสอบแต่ลูกยังอ่านหนังสือจนดึก ก็จะเตือนให้หยุดอ่านบ้าง

2.3.4 ความอบอุ่นและความเสียสละ

1) บิดามารดาจะช่วยลูกหรือแก้ปัญหาให้ลูกทุกอย่าง ถ้าสิ่งไหนที่ช่วยไม่ได้ก็พยายามติดต่อหาเพื่อน ญาติ หรือคนรู้จักให้ช่วยเหลือ และจะรู้สึกหนักใจถ้าแก้ปัญหาให้ลูกไม่ได้ ให้สิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุด เท่าที่กำลังของบิดามารดาจะให้ได้ คิดถึงอนาคตของลูกตลอดเวลาแม้กระทั่งการจัดเตรียมมรดก ที่อยู่อาศัยหรือชีวิตข้างหน้าของลูกเมื่อบิดามารดาเสียชีวิตแล้ว ทำอะไรก็จะนึกถึงลูกก่อนเสมอ บางครอบครัวให้มารดาลาออกจากงานเมื่อมาเลี้ยงลูก ทั้งที่ระดับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่การงานดี

2) คำนึงถึงความรู้สึกของลูก เช่น ความน้อยใจ เวลาซื้ออะไรจะซื้อให้ลูกเหมือนกันและเท่ากันทุกคน หรือลูกทำอะไรพลาดไปบ้างก็จะพูดให้กำลังใจไม่ซ้ำเติม เช่น "ไม่เป็นไรน่า คราวหน้าลองใหม่" หรือ "เกียรติบัตรก็แค่กระดาษแผ่นเดียว" "ผมไม่อยากจะให้ลูกสะเทือนใจ"

3) สิ่งใดที่บิดามารดาเคยประสบมาในอดีต ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็จะพยายามไม่ให้สิ่งนั้นเกิดขึ้นกับลูกของตนเอง เช่น บิดามารดาเคยเรียนสาขาวิชาที่ไม่ชอบ ก็จะนำมาเล่าให้ลูกฟังและแนะนำเกี่ยวกับการเลือกวิชาขึ้น โดยการแนะนำจะเป็นลักษณะที่ว่า " ถ้า

ลูกเรียนวิชาชีพนี้ ลูกต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง วิชาอะไรที่ต้องถนัด ลักษณะวิชาเป็นอย่างไร ต้องประสบปัญหาอะไรบ้างเมื่อเรียนสาขาวิชาชีพนี้" หรือครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขายก็รู้สึกว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ เหนื่อย รายได้ไม่แน่นอน ก็ไม่อยากให้ลูกสืบทอดอาชีพของบิดามารดา

4) ถ้าบิดาต้องไปต่างประเทศ มารดาก็จะไม่ไป จะอยู่เป็นเพื่อนลูกหรือถ้ามารดาอยากไปเที่ยวแต่ลูกติดสอบก็จะไม่ไปเพราะไม่อยากให้ลูกมีความรู้สึกว่าคุณทิ้ง

5) บิดามารดาไม่สร้างปัญหาให้ลูก เพื่อให้ลูกเรียนหนังสือด้วยความสบายใจ ไม่ต้องกังวลอะไรเกี่ยวกับที่บ้าน เช่น เรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ การรับผิดชอบงานบ้าน บางครอบครัวบิดามารดาจะคุยเล่นกับลูกบ้าง มีอารมณ์ขันกับลูกบ้าง

6) บิดามารดาจะพยายามให้ลูกติดบ้าน และติดที่จะไปไหนกับคนในครอบครัว ให้บิดามารดามีความหมายสำหรับลูก ให้ลูกรู้สึกว่ายังมีบิดามารดาที่ห่วงใยอยู่ เช่น เวลาที่ครอบครัวจะไปเที่ยวไหนมารดาจะจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้ลูกมากที่สุด หรือการพาครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจปีละครั้งสองครั้ง เมื่อลูกเข้าบ้านมารดาจะเรียกให้ไปรับประทานอาหารที่มารดาเตรียมไว้ หรือ "จะกินอะไรไหมแม่จะไปซื้อให้"

2.3.5 การรับฟังความคิดเห็นและเหตุผล บิดามารดาจะรับฟังลูก ไม่เฉยเมยต่อคำปรึกษาของลูก รับฟังเหตุผลและคำชี้แจงของลูก ถ้าความคิดเห็นหรือเหตุผลไม่ตรงกัน บิดามารดาจะอธิบายเหตุผลให้ลูกทราบว่าบิดามารดามีเหตุผลอย่างไร หรือผู้ใหญ่คิดอย่างไร บางเรื่องก็จะยอมตามลูก บางเรื่องก็จะไม่ยอมตาม ส่วนใหญ่ปัญหาที่ลูกนำมาปรึกษาและความคิดเห็นไม่ตรงกันคือ การขอไปเที่ยวต่างจังหวัดหรือการทำกิจกรรมที่ต้องค้างคืน

2.3.6 การลงโทษ มีเพียงครอบครัวเดียวที่บิดามารดาไม่เคยตีลูก บิดามารดาครอบครัวนี้จะเตือนลูกในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ลูกเลยไม่เคยทำความผิดอะไรถึงกับต้องลงโทษ ถ้าลูกทำสิ่งที่บิดามารดาไม่พอใจหรือไม่ชอบใจ มารดาจะเพียงแต่บ่นและชี้แจงเหตุผล ส่วนครอบครัวอื่นจะตีบ้างเมื่อลูกเล็ก ๆ และเลิกตีเมื่อลูกอยู่ระดับประถมศึกษา เรื่องที่ตีเมื่อลูกเล็ก ๆ คือ เรื่องที่ลูกคือ ทะเลาะกับพี่หรือน้อง ไม่ยอมทำการบ้าน

การปฏิบัติของบิดามารดาต่อกรณีศึกษาทั้ง 9 คน บิดามารดาส่วนใหญ่จะปฏิบัติต่อลูกตามประสบการณ์ที่เคยได้รับจากบิดามารดาของตน ปฏิบัติตามจิตใต้สำนึกว่าเด็ก ๆ เราอยากได้อะไรที่จะพยายามให้ลูกแบบนั้น หรือสิ่งไหนที่เคยได้รับมาแล้วและรู้สึกว่าไม่ดีก็ไม่อยากให้สิ่งนั้นเกิดขึ้นกับลูกอีก ก็จะหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติกับลูก หรือปฏิบัติไปตามอารมณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ปฏิบัติตามค่านิยมของสังคม ตามฐานะเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคมของบิดามารดา แต่ทั้ง 9 ครอบครัว ก็ล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ตั้งใจเลี้ยงลูกให้ดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละครอบครัว เพื่อให้ลูกเป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2.4 การส่งเสริมลูก บิดามารดาจะปฏิบัติดังนี้

2.4.1 สนใจเกี่ยวกับการเรียนของลูก

1) อ่านผลการเรียนของลูกจากสมุดพก หรือระเบียบสะสมอย่างละเอียด บางท่านอ่านตั้งแต่ลูกอยู่ชั้นอนุบาล และอ่านตลอดมาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จนลูกรู้สึกว่าคุณงานของตนมีบิดามารดาอยู่ บิดามารดาจะทราบว่าลูกเรียนเป็นอย่างไร เรียนวิชาไหนได้ดี ไม่ชอบหรือไม่ถนัดวิชาไหน และจะช่วยแก้ไขให้ลูกทันที สำหรับครอบครัวที่บิดามารดามีเวลาให้ลูกมาก ตอนลูกเล็กจะอ่านหนังสือให้ลูกฟัง หรือเมื่อลูกโตขึ้นก็จะซื้อหนังสือที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับลูก เช่น สารานุกรมให้ลูกท่องคำศัพท์แล้วมาท่องให้แม่ฟัง หรือให้มาเล่าสิ่งที่อ่าน หรือบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านจนลูกคิดเป็นนิสัย ถ้าไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ จะเข้าห้องสอบอย่างไม่มั่นใจ ดังนั้นวิชาต่าง ๆ จึงต้องอ่านจนหมดข้ออย่างเข้าใจอย่างน้อยหนึ่งเที่ยว หรือถ้าครั้งใดคะแนนของลูกต่ำลงมากก็จะเตือน

2) การเลือกโรงเรียนให้ลูก ในช่วงที่ลูกอยู่ชั้นประถมศึกษา บิดามารดาส่วนใหญ่ให้ลูกเรียนหนังสือในโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียงถึงแม้จะเสียค่าใช้จ่ายสูงเพราะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงทางด้านการสอนภาษาอังกฤษหรือการอบรมมารยาท หรือให้ลูกเรียนโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง หรือโรงเรียนประจำจังหวัด บางครอบครัวที่มีฐานะปานกลางจะเลือกโรงเรียนในละแวกบ้านที่ได้พิจารณาแล้วว่ามีการเรียนการสอนที่ดี เมื่อลูกจะเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย บิดามารดาจะให้ลูกหรืออนุญาตให้ลูกมาสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ถึงแม้โรงเรียนเดิมจะเป็นโรงเรียนที่มีถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเพียงคนเดียวที่เรียนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยตลอดตั้งแต่ชั้น ม.1 ถึงชั้น ม.6

3) ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน โดยไปร่วมประชุมผู้ปกครอง ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน บางครอบครัวจะไปทั้งสองท่าน แต่ส่วนใหญ่มารดาจะไป หรือถ้าเผชิญหน้าอาจารย์ของลูกก็จะถามถึงการเรียน หรือความประพฤติของลูกที่โรงเรียน

4) ปลุกลูกขึ้นมาอ่านหนังสือในช่วงที่ลูกสอบ โดยเฉพาะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ถ้าสังเกตเห็นว่าลูกอ่านหนังสือแล้วหลับก็จะให้ไปล้างหน้าทันที และถ้าเห็นง่วงเจียอีกก็จะให้ไปนอน แล้วมาปลุกใหม่ แอบสังเกตว่ายังหลับอยู่หรือไม่

5) ให้ความสำคัญกับการดูหนังสือเมื่อเวลาที่ลูกสอบและต้องดูหนังสือมาก จะไม่รบกวนลูก เช่น เปิดโทรทัศน์ หรือใช้งานลูกเล็ก ๆ น้อย ๆ สิ่งนึ่ง ๆ อย่างไปรบกวนดี พ่อแม่ช่วยทำงานบ้านแทน หรือให้น้องทำแทน

6) อบรมสั่งสอนให้เรียนหนังสือให้เก่ง บางครอบครัวจะพูด

กรอกหูลูกตลอดเวลา

2.4.2 การให้รางวัล

บิดามารดาส่วนใหญ่จะมีรางวัลให้ลูกเป็นกรณีพิเศษเมื่อลูกได้รับรางวัล เช่น ได้รับเกียรติบัตร คำชมเชยจากทางโรงเรียน หรือลูกมาอวดถึงความสามารถที่โรงเรียน ซึ่งรางวัลจะมีตั้งแต่คำชมเชย การกอดรัด การแสดงสีหน้ายอมรับและภาคภูมิใจในตัวลูก และสิ่งของ ซึ่งขึ้นอยู่กับฐานะเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัว ตัวอย่างรางวัลที่กรณีศึกษาเคยได้รับคือ รอยยิ้ม การรับฟังสิ่งที่ลูกพูดถึงความสำเร็จของตนเอง ขนม ของเล่นที่กรณีศึกษาอยากได้ เครื่องประดับ เงิน หรือพาไปรับประทานอาหารนอกบ้าน

2.4.3 การให้กำลังใจ

เมื่อลูกรู้สึกผิดหวังเกี่ยวกับการเรียนไม่สบายใจหรือเครียดเกี่ยวกับการเรียน บิดามารดาจะทราบ รับฟัง หรือพูดให้กำลังใจ เช่น "ไม่เป็นไรหรอก ทำให้ดีที่สุดแล้วกัน เหนือฟ้ายังมีฟ้า" "สมัยพ่อเรียนได้คะแนนแ่งกว่านี้อีก" "ไม่มีอะไรมากหรือลูกปล่อยตามสบาย" หรือสร้างอารมณ์ขันให้ลูก กรณีที่อยู่ต่างจังหวัด เมื่อลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัย พ่อจะโทรค้นท์ทางไกลมาคุยด้วยเกือบทุกวัน และให้แม่มาอยู่ดูแลเรื่องอาหารการกิน หรือให้พี่ ๆ ไปคอยที่สถานที่สอบหรือให้ศิลปินพร

2.4.4 แนะนำวิธีเรียนหนังสือ

บิดามารดาจะแนะนำวิธีเรียนหนังสือ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ เวลาเรียนให้ตั้งใจเรียนจะสบายไปแล้ว 50 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเห็นลูกอ่านหนังสือเล่มใหญ่ ๆ ก็ จะบอกให้หาคืนสอมาขีดเส้นใต้ส่วนที่สำคัญแล้วกลับมาดูเฉพาะส่วนที่ขีดเส้นใต้ในตอนใกล้สอบ ถ้า ลูกนั่งอ่านหนังสือแล้วแคะเล็บจะเตือนว่าให้หยุดทำเพราะทำให้ไม่มีสมาธิ ให้ลุกขึ้นมาอ่านหนังสือ ตอนเช้า แนะนำให้ลูกอ่านหนังสืออย่างมีสมาธิจริง ๆ ประมาณ 45 นาที แล้วให้พักสายตา พักสมอง ไปเดินเล่นประมาณ 10 นาที แล้วกลับมาอ่านใหม่ แนะนำให้อ่านหนังสืออื่นเพิ่มเติม หรือพี่ ๆ ที่เคยเรียนพิเศษแล้วเห็นหนังสือเล่มไหนดีก็จะแนะนำให้น้องอ่าน

2.4.5 การเรียนพิเศษหรือเรียนกวดวิชา

กรณีศึกษาทั้ง 9 คน เคยเรียนพิเศษหรือกวดวิชาทุกคน บางครอบครัวให้ลูกเรียนพิเศษที่โรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ให้อาจารย์สอนการบ้าน เมื่อรอเวลาที่มารดาเลิกงานแล้วมารับ หรือวิชาใดที่ลูกได้คะแนนไม่ค่อยดี หรือเป็นวิชาที่สำคัญมากและยากสำหรับลูก ก็ให้เรียนเฉพาะวิชานั้น เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ฝึกส์ หรือให้เรียนในช่วงที่สอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือ เรียนช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อนซึ่งปิดนานประมาณ 2 เดือน เพื่อกันลืมวิชาต่างๆ และเรียนล่วงหน้า เงินค่าเรียนถึงแม้จะมากบิดามารดาก็ยอมเสีย เงินที่ลูกขอเกี่ยวกับการเรียนพ่อแม่จะให้เต็มที่และไม่ปฏิเสธ

2.4.6 ซื้อหนังสือประเภทสารานุกรม หรือหนังสืออื่น ๆ

บางครอบครัวตั้งใจจะทำห้องสมุดเล็ก ๆ ไว้ที่บ้านให้ลูกก็ซื้อสารานุกรมเป็นชุด ๆ ไว้ให้ลูกเปิดค้นคว้าสิ่งที่ลูกอยากรู้ ปลูกฝังให้ลูกรักการอ่าน โดยอ่านหนังสือให้ลูกฟังเมื่อลูกยังเล็ก ๆ รับประทานอาหารนิมฟ์ หรือนิตยสารอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ เตือนให้ลูกอ่านหนังสือทุกวัน บางครอบครัวซื้อของเล่นที่เสริมสติปัญญา ฝึกความคิดให้ลูกเมื่อลูกเล็ก ๆ เช่น เกมต่อต่าง ๆ เกมคอมพิวเตอร์ โดยลูกจะเป็นฝ่ายขอ และมารดาเห็นว่าไม่มีพิษไม่มีภัยก็จะซื้อให้

2.5 การกำหนดเป้าหมายชีวิต

บิดามารดาของกรณีศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ได้กำหนดเป้าหมายชีวิตให้ลูกอย่างแน่ชัด มีเพียงครอบครัวเดียวที่พูดกับลูกเมื่อลูกอยู่ชั้นประถมศึกษาว่า "เรียนเก่งๆ นะ โตขึ้นจะได้เป็นหมอ" เมื่อลูกเกิดมาทุกครอบครัวจะมีความรับผิดชอบต่อลูก ถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องเลี้ยงดูลูก ทำหน้าที่ของบิดามารดาให้ดีที่สุด คือให้ลูกมีที่อยู่อาศัย มีอาหารการกิน มีการศึกษา มีความปลอดภัย หรือความสะดวกสบาย ตามกำลังและฐานะของบิดามารดา ถือว่าลูกเป็นส่วนหนึ่งของตนเอง พยายามเลี้ยงลูกให้มีความสุขอยู่ในสังคมอนาคตได้มีอนาคตที่ดี โดยมุ่งให้การศึกษา ถือว่าการศึกษาเป็นสมบัติที่ติดตัวลูก เป็นเครื่องมือในการหาเลี้ยงชีพและสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเอง หรือมุ่งหวังให้ลูกมีชีวิตในอนาคตที่ดีกว่าบิดามารดาในปัจจุบัน นำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูล ลูกจะประกอบวิชาชีพอะไรก็ได้ ขอให้ทำได้ดีที่สุดที่สามารถจะทำได้

เมื่อลูกอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ก็ไม่บังคับให้ลูกเรียนสายวิทยาศาสตร์หรือสายศิลป์ จะให้ลูกเรียนตามความสมัครใจ "ถ้ารู้ว่าลูกไม่ชอบก็ไม่ฝืน" และเมื่อจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นประตูแรกของการเดินเข้าสู่วิชาชีพในอนาคต บิดามารดาก็จะไม่บังคับว่าต้องเลือกคณะที่บิดามารดาอยากให้เรียน จะให้ลูกเลือกเองตามความสมัครใจ และตามวิชาชีพที่ลูกชอบ บางครอบครัวบิดามารดาและพี่ของกรณีศึกษาอาจร่วมปรึกษาให้ข้อมูลต่าง ๆ แล้วให้กรณีศึกษาตัดสินใจเอง กรณีศึกษาทั้ง 9 คน จะเลือกสาขาที่มีการแข่งขันสูงไว้เป็นอันดับหนึ่ง และเป็นสาขาที่จบไปแล้วจะประกอบวิชาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ดี หางานได้ไม่ยาก

3. องค์ประกอบเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนที่กรณีศึกษาทั้ง 9 คนเคยเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้

ลำดับที่	โรงเรียน		
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
กรณีที่หนึ่ง	<-----เซ็นต์ฟรังซิสซาเวียร์----->		
กรณีที่สอง	<-----ราชินี----->		
กรณีที่สาม	<-----สาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย----->		
กรณีที่สี่	<-----โกศลวิทยา----->	<-----ศึกษาวัฒนา----->	เตรียมอุดมศึกษา
กรณีที่ห้า	<-----อนุบาลอุบลราชธานี----->	<-----สตรีวิทยา----->	เตรียมอุดมศึกษา
กรณีที่หก	<-----อุดมวิทยา----->	<-----สวนกุหลาบวิทยาลัย----->	
กรณีที่เจ็ด	<-----สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์----->	<-----สาธิตปทุมวัน----->	เตรียมอุดมศึกษา
กรณีที่แปด	<-----เซ็นต์คาเบรียล----->		
กรณีที่เก้า	<-----วัลยา----->	<-----สตรีวิทยา----->	เตรียมอุดมศึกษา

จากตารางเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่กรณีศึกษาเรียนส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และก่อตั้งมานาน ถ้าอยู่ต่างจังหวัดก็จะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด หรือประจำอำเภอ บางโรงเรียนวางพื้นฐานการศึกษาให้นักเรียน ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของบิดามารดาของกรณีศึกษา เช่น การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านโดยให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์แล้วมาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้น การฝึกให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน อาจารย์ให้ความเอาใจใส่นักเรียน สนใจเรื่องลายมือ นักเรียน อบรมกิริยามารยาท วางพื้นฐานวิชาภาษาอังกฤษ และจัดอาหารกลางวันที่ถูกหลักโภชนาการ กรณีศึกษาคนที่แปดกล่าวกับผู้วิจัยว่า โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนมีสมุดจดการบ้าน เพื่อป้องกันการลืมทำการบ้าน และต้องให้ผู้ปกครองลงนามรับทราบด้วย ทำให้ตนเองติดนิสัยต้องทำการบ้านทุกวันจนเสร็จ และไม่ชอบให้มีกรบ้านค้าง

โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในด้านวิชาการ ผู้ปกครองนิยมให้บุตรหลานไปสอบเข้าเรียน โรงเรียนจึงเป็นแหล่งรวมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยเฉพาะโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งรับนักเรียนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และรับจำนวนมาก ทำให้นักเรียนที่จบชั้น ม.3 จากโรงเรียนอื่นมาสอบเข้ากันเป็นจำนวนมาก ถึงแม้โรงเรียนเดิมจะมีถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีชื่อเสียงทางวิชาการก็ตาม อาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาท่านหนึ่งกล่าวกับผู้วิจัยว่า "เด็กที่เรียนหนังสือเก่งจากโรงเรียนอื่น เมื่อมาอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมจะยิ่งเรียนเก่งขึ้น"

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จะมุ่งเน้นให้นักเรียนสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มาก และให้นักเรียนสามารถสอบได้คะแนนสูงสุดของคณะที่มีการแข่งขันกันสูง เพื่อนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียน และไม่ยอมให้ตำแหน่งนี้หลุดไปเป็นของโรงเรียนอื่น โรงเรียนมีเด็กที่เรียนเก่งจำนวนมาก จึงสามารถจัดเด็กเก่งไว้อยู่ห้องเดียวกันได้ อาจารย์ที่สอนห้องเด็กเก่งส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมาหลายปี แม่นในเนื้อหาที่สอน มีเทคนิคการสอนดี สามารถทราบว่าเนื้อหาส่วนไหนที่นักเรียนมักจะไม่ค่อยเข้าใจ จะมีวิธีการอธิบายที่ดี ทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่าย ทราบว่าเนื้อหาส่วนไหนเป็นข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่จะเน้นย้ำให้แก่นักเรียน ข้อสอบที่อาจารย์นำมาออกสอบก็จะคัดแปลงจากข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย โรงเรียนจะเชิญศิษย์เก่าของโรงเรียนที่เคยทำชื่อเสียงให้โรงเรียน มาพูดให้รุ่นน้องในโรงเรียน ฟังเกี่ยวกับการเรียนในระดับอุดมศึกษา การเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยควรจะดูหนังสืออย่างไร ปฏิบัติตัวอย่างไร ซึ่งทำให้กรณีศึกษา 4 ใน 9 คนเกิดความศรัทธาในความเป็นคนเรียนเก่ง และประพฤติดีตัวของรุ่นพี่ และอยากจะทำอย่าง หรืออยากจะทำแบบรุ่นพี่เหล่านี้บ้าง นอกจากนี้โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จะทำนิสิแจกโลให้แก่นักเรียนที่สอบวิชาใดวิชาหนึ่งได้คะแนนสูงสุดในระดับชั้น และทำนิสิแจกในวันไหว้ครู ซึ่งทำให้นิสิตมีความหมายมาก นักเรียนที่ได้รับโลจะมีความรู้สึกภูมิใจในความเพียรพยายามของตนเอง และรุ่นน้องก็อยากจะทำอย่างบ้าง ส่วนโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยจะให้ เป็นเกียรติบัตร สำหรับนักเรียนที่ทำระดับผลการเรียนเฉลี่ยได้สูงสุดซึ่งสิ่งเหล่านี้เปรียบเหมือนหลักสูตรแฝง (hidden curriculum)

เกี่ยวกับการสอนพบว่า การสอนของอาจารย์จะมีอิทธิพลเป็นอย่างมากที่จะทำให้เด็กชอบวิชาใดวิชาหนึ่ง และชอบมาจนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น ชอบวิชาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ชั้น ป.5 เพราะอาจารย์สอนสนุก เลยทำให้ชอบเรียนวิทยาศาสตร์มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน หรือไม่เลือกเรียนสายวิทยาศาสตร์ เพราะไม่ชอบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่อยู่ชั้นประถมศึกษา

ในระดับประถมศึกษากรณีศึกษาจะชอบอาจารย์ที่สอนสนุก ดูแลเอาใจใส่นักเรียน คุยเล่นกับนักเรียน ไม่ห่างเหิน เวลาคุยก็คุยอย่างมีเหตุผล สอนให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาส่วนใหญ่จะชอบอาจารย์ที่

1. อธิบายเข้าใจ ครอบคลุม นักเรียนเข้าพบได้ง่าย และยินดีอธิบายหรือสอน โดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย
2. ตั้งใจสอนนักเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้มากที่สุดทั้งด้าน ความรู้ ความประพฤติ (มารยาท ศิลธรรม และความเป็นระเบียบ)
3. มีเทคนิคการสอนที่ดี เช่น นำสถานการณ์จริงมาประกอบการสอน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เช่น ถาม-ตอบ เลียงกระตุ้นหรือตั้งคู้ค โดยเฉพาะ อาจารย์ที่สอนภาษาต่างประเทศ สำเนียงที่ออกได้ชัดเจน ถูกต้อง จะกระตุ้นให้นักเรียนอยาก เรียนและอยากพูดภาษาต่างประเทศได้ดี หรือมีการเน้นย้ำเนื้อหาที่เป็นข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย อยู่เสมอ

การปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

จากผลการวิจัยในชั้นตอนที่ 1 ชั้นตอนที่ 2 และการศึกษารายการเฝิของผู้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง 9 คน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและครอบครัว ซึ่งได้แก่ระดับสติปัญญาของเด็ก ระดับ การศึกษาของบิดา และอาชีพของบิดา
2. ข้อมูลที่เป็นกรปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งได้แก่ แบบกร เรียนรู้ นิสัยกรเรียน กรคบเพื่อน กรใช้เวลาทำกิจกรรมต่าง ๆ ในวันธรรมดาคและวันหยุด และการอบรมเลี้ยงดู

1. ข้อมูลพื้นฐานของเด็กและครอบครัว

1.1 ระดับสติปัญญา กลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่จะมีระดับสติ ปัญญาอยู่ในระดับฉลาดกว่าปกติ จากการวิจัยในชั้นตอนที่ 1 (หน้า) กลุ่มตัวอย่างผู้มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับฉลาดกว่าปกติ ร้อยละ 76.67 โดยฉลาด เชี่ยมร้อยละ 40 ฉลาดกว่าปกติร้อยละ 36.67 ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาทั้ง 9 คน จะฉลาดเป็นเชี่ยม 6 คน และ ฉลาดกว่าปกติ 3 คน และผลการวิจัยในชั้นตอนที่ 2 ระดับสติปัญญาจะเป็นตัวแปรจำแนกที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุด

1.2 ระดับการศึกษาของบิดา จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 (หน้า) บิดาของกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีธยมศึกษา ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 24.67 ซึ่งสอดคล้องกับบิดาของกรณีศึกษาทั้ง 9 คน จะจบการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรีถึง 5 คน

1.3 อาชีพของบิดา จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 (หน้า) บิดาของกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขายและทำธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีร้อยละ 52.67 รองลงมาคือรับราชการ ร้อยละ 30.67 ซึ่งบิดาของกรณีศึกษาทั้ง 9 คน จะประกอบอาชีพค้าขายและทำธุรกิจส่วนตัว 4 คน รับราชการ 4 คน

2. ข้อมูลที่เป็นการศึกษาของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2.1 แบบการเรียนรู้จากผลการวิจัยในตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนขณะทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ แล้วจะนั่งทำงานจนเสร็จแล้วจึงจะลุกไปทำสิ่งอื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาทั้ง 9 คน จะมี 5 คนเมื่ออ่านหนังสือหรือทำการบ้าน จะไม่ชอบเปิดวิทยุหรือโทรทัศน์ ส่วนอีก 4 คน ขณะทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ จะเปิดวิทยุหรือโทรทัศน์ แต่เวลาสอบซึ่งต้องใช้สมาธิในการจำ กรณีศึกษาทั้ง 4 คน จะไม่เปิดวิทยุหรือโทรทัศน์ หรือเพียงเปิดไว้เป็นเพื่อนเพื่อไม่ให้บรรยากาศเงียบจนเกินไป แต่จะไม่ได้สนใจเนื้อหาของเสียงวิทยุหรือโทรทัศน์เลย สมองจะจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านเท่านั้น จะไปนั่งอ่านบริเวณที่ไม่มีคนรบกวนเดินผ่านไปมา ขอไม่ให้คนในบ้านรบกวน เปลี่ยนเวลานอนและเวลาอ่านหนังสือ เช่น ดูหนังสือตลอดทั้งคืน เพื่อต้องการความเงียบ แล้วมานอนตอนเช้า สำหรับในการนั่งทำงานจะมีสมาธิในการทำงานที่ค่อนข้างยาว (ไม่ควรต่ำกว่า 50 นาที) ไม่ลุกไปไหนมาไหน ทำงานจนเสร็จเป็นอย่าง ๆ หรือจนรู้สึกเหนื่อยก็หยุดพักไปเดินพักสมองบ้าง รับประทานอาหาร อ่านการ์ตูนหรือนั่งทบทวนสิ่งที่อ่านไปแล้วบ้างประมาณ 10 นาที

ส่วนประเด็นอื่นที่เป็นแบบการเรียนรู้ที่กรณีศึกษาปฏิบัติและเป็นประเด็นที่น่าสนใจ คือ

1) เรียนหนังสือด้วยความสนุก หรือสนุกกับสิ่งที่เรียน ถือว่าการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ และต้องเรียนให้ได้ดีด้วย จะทำให้เกิดความตั้งใจเรียน ขยันเรียน เกิดความกระตือรือร้น มานะพยายาม และเห็นประโยชน์ของสิ่งที่เรียน

2) หาตัวแบบ เช่น รุ่นพี่ที่เรียนเก่ง หรือบุคคลรอบข้างที่เรียนเก่งหรือประสบผลสำเร็จในการเรียน เช่น พ่อแม่ พี่ หรือญาติ

2.2 นิสัยการเรียนที่ดีที่กลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปฏิบัติ คือ

2.2.1 ไปโรงเรียนแต่เช้า และเข้าห้องเรียนทันเวลาเสมอ พร้อมกับนำเครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน และตำราเรียนมาพร้อมทุกวัน

2.2.2 ตั้งใจเรียนและสร้างสมาธิให้กับสิ่งที่เรียน โดยการคิดตามและจดส่วนที่สำคัญลงไปด้วย ถ้าไม่เข้าใจเนื้อหาอะไรควรยกมือถามอาจารย์ หรือไปถามนอกห้องเมื่อเลิกเรียนแล้ว ถามเพื่อน พี่ พ่อแม่ หรือผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น หรืออ่านเองซ้ำหลาย ๆ ครั้งเพื่อพยายามทำความเข้าใจ อย่าปล่อยให้ผ่านไปทั้งที่ไม่เข้าใจ

2.2.3 ทำการบ้านสม่ำเสมอ อย่าปล่อยให้เป็นดินพอกหางหมู ถ้าเป็นรายงานที่ทำทำความเข้าใจสิ่งที่ต้องทำให้แจ่มแจ้งเสียก่อน และจัดระเบียบเรียง แยกประเภทของงานแต่ละวิชาก่อนลงมือทำ และทำด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบว่าตนเองเข้าใจสิ่งที่อาจารย์สอนไปหรือไม่ ถ้าพบแบบฝึกหัดนอกเหนือจากที่อาจารย์สอน หรืออาจารย์กำหนด ก็ควรนำมาทำด้วย

2.2.4 การอ่านหนังสือ ควรทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญ เขียนสรุปย่อเป็นความเข้าใจของตนเอง เพื่อสะดวกและเป็นการเสียเวลาน้อยเมื่อย้อนกลับมาอ่านทบทวน ขณะอ่านก็พยายามสร้างคำถามจากสิ่งที่อ่าน และตอบคำถามที่สร้างขึ้น และจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านให้ได้

ควรอ่านหนังสือให้จบทุกวิชาอย่างน้อยหนึ่งรอบก่อนสอบ และให้จบก่อนสอบ 1-2 สัปดาห์ เพื่อให้มีเวลาสำหรับทบทวน และไม่เบื่อก่อนที่จะอ่านซ้ำถึงแม้เข้าใจและจำได้แล้ว

วางแผนการอ่านหนังสือหรือทำตารางการอ่านหนังสือ และพยายามบังคับใจตนเองให้สามารถอ่านหนังสือตามแผนหรือตารางที่กำหนดขึ้น

ตัวอย่าง แผนการอ่านหรือตารางการอ่านหนังสือ

แบบที่ 1 อ่านวิชาที่ต้องสอบก่อนไปหาวิชาที่ต้องสอบสุดท้าย อ่านจบเป็นวิชา ๆ ไปจนครบหมด แล้วมาเริ่มต้นอ่านทบทวนวิชาที่สอบก่อนใหม่อีกครั้ง ซึ่งจะใกล้สอบพอดี

แบบที่ 2 วันธรรมดาทำการบ้านและอ่านหนังสือที่อาจารย์สอนไปแล้ว หรืออ่านล่วงหน้าก่อนอาจารย์สอน วันเสาร์ วันอาทิตย์อ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ

แบบที่ 3 ทำตารางเหมือนตารางสอน โดยระบุเวลาไว้ด้วย จัดวิชาที่ต้องท่องมากควบกับวิชาที่ไม่ต้องท่องมาก เช่น สังคมศึกษาอ่านคู่กับการท่องศัพท์

2.2.5 อ่านหนังสือนอกเหนือจากที่อาจารย์สอนเพื่อให้ได้ความรู้กว้าง ผึกให้เกิดนิสัยรักการอ่าน ในกรณีที่เรียนพิเศษ เมื่อกลับถึงบ้านควรจะรีบอ่านทบทวน พยายามจับเทคนิคต่าง ๆ ที่อาจารย์ในเวลาเรียนปกติไม่ได้สอน หรือควรรู้ก่อนเรียนพิเศษว่าไม่เข้าใจเนื้อหาส่วนไหน

2.2.6 ในการสอบควรทำข้อสอบอย่างระมัดระวัง คิดทบทวนจนแน่ใจก่อนจะ
ผ่านไปทีละข้อ ข้อยากมากที่ทำได้ผ่านไก่อน ก่อนส่งกระดาษคำตอบควรใช้เวลา 2-3 นาที
เพื่อตรวจทาน หลังจากสอบเสร็จควรรีบซักถามเพื่อนหรืออาจารย์ เพื่อค้นหาคำตอบที่เป็นปัญหา
หรือตอบไม่ได้

2.2.7 พยายามรักษาระดับการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ หรืออย่างน้อยควร
เท่าเดิม

2.3 การคบเพื่อน ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแนวโน้มคบเพื่อนที่ฉลาด มี
เชาวน์ดี รับผิดชอบ มีระเบียบวินัยในตนเอง รักความเจริญก้าวหน้า จริงใจ ชอบถ่อมตน ว่าง
และเป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับเพื่อนที่กรณศึกษาคบอยู่ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่เรียนดี สนใจ
การเรียน ใฝ่หาความรู้ เพื่อนที่มีลักษณะดังกล่าว มีส่วนช่วยกระตุ้นให้ขยัน ตั้งใจเรียน ช่วย
เหลือเกี่ยวกับเรื่องการเรียน เช่น อภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ บอกแหล่งความรู้ ทำให้มีความรู้
กว้าง และแม่นยำ ชักนำไปในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียน หรือชักนำไปในทางที่ดี

2.4 การใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรใช้เวลาอย่างมีประโยชน์ รู้
จักแบ่งเวลาโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการเรียน และจัดให้มีเวลาพักผ่อนสำหรับทำงานอดิเรกบ้าง ผู้
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ใช้เวลาดังนี้

วันธรรมดา นอนประมาณวันละ 7 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ
ประมาณวันละ 3 ชั่วโมง พักผ่อนหย่อนใจ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เล่นดนตรี เดินเล่น ออก
กำลังกาย ฯลฯ ประมาณวันละ 3 ชั่วโมง

วันหยุด นอนประมาณวันละ 8-9 ชั่วโมง ทำการบ้านหรืออ่านหนังสือ
ประมาณวันละ 4-5 ชั่วโมง พักผ่อนหย่อนใจประมาณวันละ 7 ชั่วโมง

2.5 การอบรมเลี้ยงดู จากผลการวิจัยในชั้นตอนที่ 2 บิดามารดาของผู้มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง จะอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตย และแบบให้ความคุ้มครอง ซึ่งสอดคล้อง
กับการรายงานของกรณศึกษา 9 คน โดย 7 คนจะรายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ประชาธิปไตย 1 คนรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง และอีก 1 คนราย
งานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ เมื่อนำแนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของเชเฟอร์
(Schaefer) และเบกเกอร์ (Becker) มาพิจารณาจะพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
จะประกอบด้วย มิตรรัก และเสรีภาพ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองจะประกอบด้วย
ด้วย มิตรรัก และควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ จะประกอบด้วย มิตรรัก และเสรี
ภาพสุดโต่ง (อ่านรายละเอียดของการอบรมเลี้ยงดูเพิ่มเติมได้ในหน้า) ซึ่งจะเห็น
ได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 ประเภท มีมิตรร่วมกันคือมิตรรัก ส่วนแตกต่างกันคือระดับของการ
ให้เสรีภาพ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ บิดามารดาจะให้เสรีภาพแก่บุตรมาก รองลงมา

คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และ แบบให้ความคุ้มครองซึ่งบิดามารดาจะให้เสรีภาพแก่บุตรน้อยที่สุด จากการอบรมเลี้ยงดูทั้ง 3 ประเภท พบว่าบิดามารดามีวิธีปฏิบัติต่อบุตรทั้งโดยคำพูด การปฏิบัติ ดังนี้

1. มิติรัก บิดามารดาจะให้ความอบอุ่น ความห่วงใย ความสนใจ ใกล้ชิด และการอบรมสั่งสอนแก่บุตร ดังนี้

1.1 ช่วยแก้ปัญหา และไม่สร้างปัญหาให้บุตร เพื่อให้บุตรเรียนหนังสือด้วยความสบายใจ เช่น ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนพิเศษ หากอาจารย์มาสอนเพิ่มเติมในวิชาที่บุตรได้คะแนนไม่ดี ทำงานบ้านแทนบุตรหรือหาคนทำแทนในกรณีที่บุตรต้องใช้เวลาสำหรับการอ่านหนังสือเพื่อเตรียมสอบ รักบุตรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

1.2 ทำเพื่อลูก หรือจะทำอะไรจะคิดถึงบุตรก่อน เช่น การเตรียมสิ่งต่าง ๆ สำหรับอนาคตของบุตรโดยแนะนำการให้บุตรได้รับการศึกษาอย่างดีที่สุด เพื่อให้มีชีวิตอนาคตที่ดี ให้ความช่วยเหลือบุตร เช่น อธิบายการบ้าน ปลุกขึ้นมาอ่านหนังสือ

1.3 คำนึงถึงความรู้สึกของบุตร เช่น บิดามารดาจะให้อะไรแก่บุตรก็พยายามให้บุตรเท่า ๆ กัน เพื่อไม่ให้บุตรเกิดความรู้สึกน้อยใจ

1.4 ห่วงใยความปลอดภัยและสุขภาพของบุตร เช่น ไปรับไปส่งบุตรที่โรงเรียนถ้าสามารถทำได้เพื่อให้บุตรสะดวกสบายและใช้เวลาเรียนได้อย่างเต็มที่ เมื่อบุตรสอบอาจารย์รับเพื่อพาไปรับประทานอาหารกลางวัน บิดามารดาสั่งให้บุตรโทรศัณท์มาแจ้งให้ทางบ้านทราบถ้าต้องกลับบ้านผิดเวลา คำนึงถึงความปลอดภัยของบุตรโดยแนะนำการขอไปเที่ยวต่างจังหวัด จัดเตรียมอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และตักเตือนบุตรให้ระวังสุขภาพถ้าเห็นว่าบุตรหักโหมกับการเรียน

1.5 ให้ความสนใจหรือความใกล้ชิด บิดามารดาจะทราบเรื่องส่วนตัวของบุตรบ้าง เช่น กิจวัตรประจำวัน นิสัย เพื่อนสนิทของบุตร เป็นต้น ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน บิดามารดาจะอ่านผลการเรียนของบุตรจากสมุดรายงานผลการเรียนอย่างละเอียดตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำให้บิดามารดาทราบว่าบุตรเรียนเป็นอย่างไร เรียนวิชาไหนได้ดี ไม่ชอบหรือไม่ถนัดวิชาไหน จะได้ช่วยแก้ไขให้บุตรทันที เช่น ให้บุตรเรียนพิเศษ บิดามารดาหรือผู้ช่วยสอน บิดามารดากล่าวตักเตือนให้สนใจการเรียนมากขึ้น หรือแนะนำเกี่ยวกับวิธีเรียนหนังสือ

1.6 อบรมสั่งสอน บิดามารดาจะให้การอบรมสั่งสอน เช่น กิริยามารยาท ความประพฤติ ความมีน้ำใจ เกี่ยวกับการเรียนจะพูดสั่งสอนให้รักการเรียน สนใจเรียนหนังสือ ตั้งใจเรียนหนังสือให้ดีที่สุด หรือมีการลงโทษบ้างและใช้การลงโทษที่เหมาะสมกับวัย

ของบุตร เช่น ตีบ้างเมื่อบุตรอยู่ระดับประถมศึกษา และเป็นการตีที่ไม่รุนแรง และใช้วิธีเตือน
 บ่น ดุชี้แจงเหตุผลเมื่อบุตรอยู่ในระดับมัธยมศึกษา

1.7 ให้รางวัลเมื่อบุตรทำความดี เช่น เมื่อบุตรมีผลการเรียนดี รางวัล
 อาจจะเป็นการกล่าวชมเชย การกอดรัด การแสดงสิน้ำหอมรับและภาคภูมิใจ หรือการให้สิ่งของ

1.8 การให้กำลังใจ คอยเอาใจช่วยเมื่อบุตรสอบ โดยเฉพาะการสอบ
 แข่งขันต่าง ๆ เช่น นั่งคอยรับที่สถานที่สอบ ให้คำอวยพร โทรค้นที่ทางไกลมาคุยกับบุตร หรือ
 พุดให้กำลังใจเมื่อบุตรเกิดความรู้สึกผิดหวัง

1.9 ส่งเสริมบุตรเกี่ยวกับการเรียน หรือให้ลูกได้พัฒนาทักษะที่เหมาะสม
 กับวัย เช่น ซื้อหนังสือหรือสารานุกรม หนังสือสำหรับเด็ก ของเล่นที่พัฒนาทักษะ ของเล่นต่าง ๆ
 ที่ฝึกการคิด สนับสนุนให้บุตรใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์ เช่น เรียนดนตรี เล่นกีฬา เรียน
 พิเศษตอนปิดเทอม หรือสนับสนุนให้บุตรไปช่วยงานอาจารย์ในช่วงปิดเทอม

บิดามารดาเลือกโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับการสอน เป็นโรงเรียนที่มี
 เด็กเรียนเก่งจำนวนมาก อาจารย์เข้มงวดกับการสอน และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยไป
 ประชุมกับผู้ปกครอง ร่วมกิจกรรมของโรงเรียนบ้าง หรือเมื่อบิดามารดาที่ปรึกษาของบุตรที่จะถาม
 ถึงความประพฤติของบุตรเมื่ออยู่โรงเรียน

2. มิติเสรีภาพ บิดามารดาจะปฏิบัติต่อบุตร ดังนี้

2.1 รับฟังความคิดเห็นและเหตุผล บิดามารดาจะรับฟังเหตุผลหรือคำ
 ชี้แจง หรือคำปรึกษาของบุตร สั่งให้บุตรนำปัญหามาปรึกษา และยอมรับเหตุผลของบุตร ในกรณี
 บิดามารดาไม่ยอมรับเหตุผลของบุตร ก็จะอธิบายถึงเหตุผลและความคิดของบิดามารดาว่าทำไมถึง
 ไม่เห็นด้วย

2.2 ให้อิสระแก่บุตรในการคิดและตัดสินใจ เช่น การเลือกเรียนสาย
 วิชาตามที่ลูกถนัด การเลือกคณะในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย การเรียนพิเศษ การเลือกรางวัลที่
 อยากได้ เป็นต้น โดยบิดามารดาอาจร่วมให้คำปรึกษาด้วย

2.3 บิดามารดาอนุญาตให้บุตรร่วมกิจกรรมสังคมนอกบ้านด้วยความเต็มใจ
 หลังจากทราบลักษณะของกิจกรรมแล้ว แต่สำหรับบุตรสาวถ้าเป็นกิจกรรมที่ต้องไปค้างคืน บิดา
 มารดามักจะไม่อนุญาต

2.4 ส่งเสริมให้บุตรได้แสดงออกและนั่งตนเอง เช่นอนุญาตให้ไปตอบ
 ปัญหาในโรงเรียนเมื่อไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ให้บุตรรับผิดชอบดูแลตัวเองตามควรแก่วัย